Deloitte.

Økonomi- og kapacitetsstyringen i BUF

Revision af fremdrift i implementering af punkter vedtaget af ØU 12/5 2009

Rapportering til behandling på BUU 25/11 2009 og ØU 1/12 2009

Baggrund

Økonomiudvalget besluttede på mødet d. 12/5 2009 sag nr. 3, at et eksternt revisionsfirma løbende skal revidere fremdriften i implementeringen af 4 punkter vedrørende økonomi- og kapacitetsstyringen i BUF:

At økonomi- og kapacitetsstyringen i BUU strammes med følgende tiltag:

1. *Bedre kapacitetsudnyttelse: At BUF opgør kapacitetsudnyttelsen på de enkelte daginstitutioner og snarest kommer med en plan for, hvordan kapacitetsudnyttelsen kan forbedres.*
2. *Større og mere fleksible institutioner: At BUF udarbejder en plan, som sikrer oprettelse af permanente pladser via en fleksibel løsning f.eks. ved større institutioner og pladser, som nemt kan veksles mellem vuggestue-, børnehave- og fritidshjemspladser.*
3. *Ingen serviceforringelser i 2009: BUF udarbejder og gennemfører en handlingsplan, som sikrer overholdelse af budgettet for 2009 uden serviceforringelser.*
4. *Opgørelse af decentrale opsparinger: At BUF løbende og i forbindelse med regnskabsafslutningen opgør den decentrale opsparing på den enkelte institution.*

Styregruppen for arbejdet med BUF's genopretningsplan har efterfølgende udmøntet dette i et antal målepunkter med tilknyttede tidsfrister for rapporteringen herpå. Målepunktoversigten er vedlagt som bilag 1.

BUF og ØKF har endvidere d. 14/8 2009 anmodet om, at Deloitte vurderer og kvalitetssikrer BUF's udspil i forhold til, om udbygnings- og kapacitetsplanen vil løse behovet for daginstitutionspladser.

Rapporteringens indhold

Nærværende rapportering udgør Deloittes vurdering af fremdriften i BUF's implementering af de ovennævnte tiltag 1 til 4. Vurderingen bygger på forvaltningens redegørelse for de målepunkter, der ifølge målepunktoversigten er omfattet af rapporteringen for de næstkommende udvalgsmøder.

Målepunkter, der relaterer til tilstedeværelsesmålingen og er en del af punkt 1A, behandles særskilt efter gennemgangen af de øvrige målepunkter under overskriften: *Tilstedeværelsesmålinger*.

Rapporteringen indeholder desuden Deloittes vurdering af BUF's målopfyldelse for pladsetablering. Denne behandles bagerst i rapporteringen under overskriften: *Monitorering i forhold til etablering af midlertidige og permanente pladser*.

Følgende materiale ligger til grund for Deloittes gennemgang og vurdering:

- *Statusrapport pr. medio november 2009*, 21. oktober 2009 (bilag 2)
- *Målopfyldelse for pladsetablering, tidsmåling og handleplan*, oktober 2009 (bilag 3A)
- *Målopfyldelse for etablering af pladser* (bilag 3B)
- *Tilstedeværelsesmålinger 2007 og 2009* (bilag 4)
- *Revision af økonomi- og kapacitetsstyringen i Børne- og Ungdomsforvaltningen* (bilag 5)
- *Anlægs- og kapacitetsplan* (bilag 6)

Nærværende rapportering indeholder centrale konklusioner og bemærkninger, dels i forhold til Deloittes samlede vurdering, dels i forhold til de enkelte indsatsområder.

Overordnet vurdering

Det er Deloittes vurdering, at fremdriften vedrørende økonomi- og kapacitetsstyringen overvejende er tilfredsstillende.

Nedenstående tabel viser Deloittes vurdering af fremdriften i implementeringen for tiltagene 1 til 4.

Tema/indsats	Deloittes samlede vurdering af fremdrift
1A. Bedre kapacitetsudnyttelse, opgørelse	●
1B. Bedre kapacitetsudnyttelse, forbedring	●
2. Større og mere fleksible institutioner	●
3. Ingen serviceforringelse i 2009 og overholdelse af budget	●/●[1]/?[2]
4A. Opgørelse af decentrale opsparinger samt forbedring af den decentrale økonomistyring (opfølgning på servicetjek II)	●/?[3]
4B. Forbedring af den decentrale økonomistyring (opfølgning på servicetjek II)	●
Tilstedeværelsesmålinger	●/?[4]
Monitorering i forhold til etablering af midlertidige og permanente pladser	●

[1]) Den gule markering viser, at vurdering af målepunkt 20B først kan vurderes i forbindelse med årsregnskabet, jævnfør aftale på styregruppemødet d. 5/10 2009.

[2])Spørgsmålstegnet viser, at vurdering af målepunkt 21-23 fremlægges mundtligt på udvalgsmøderne, da materiale først fremsendes til Deloitte d. 9/11 2009. Dette er aftalt på styregruppemødet d. 5/10 2009.

[3]) Spørgsmålstegnet viser, at vurdering af målepunkt 27 fremlægges mundtligt på udvalgsmøderne, da materialet først fremsendes til Deloitte d. 9/11 2009. Dette er aftalt på styregruppemødet d. 5/10 2009.

[4]) Spørgsmålstegnet viser, at vurdering af målepunkt 7 fremlægges mundtligt på udvalgsmøderne, da materialet først fremsendes til Deloitte d. 11/11 2009 efter aftale med Plads- og kapacitetsstyring.

Gennemgang af de enkelte indsatsområder

I det følgende bliver de centrale konklusioner og bemærkninger vedrørende de enkelte indsatsområder gennemgået.

1A. Bedre kapacitetsudnyttelse, opgørelse

Denne del af punkt 1 omfatter ved denne rapportering følgende punkter, som alle vedrører forskellige aspekter af opgørelse af den faktiske og forventede situation i forhold til kapacitetsbehov og -udnyttelse:

- Belægningsprocenter: Løbende drift og afrapportering vedrørende belægningsprocenter (målepunkt 3)

Målepunkt 3

Forvaltningen har fremsendt redegørelse for processen for den månedlige opfølgning på belægningen i kommunens institutioner og en opgørelse over de institutioner, der har lavest belægning.

Deloitte vurderer på den baggrund, at målepunktet er opfyldt.

1B. Bedre kapacitetsudnyttelse, forbedring

Denne del af punkt 1 omfatter ved denne rapportering følgende punkter, som alle vedrører forskellige aspekter af mulighederne for at forbedre kapacitetsudnyttelsen:

- Forbedring af belægningsprocenter: Formel handlingsplan for indsats vedrørende de nederste 5-10 pct. af institutionerne, hvor der til stadighed er ledig kapacitet/manglende efterspørgsel /ingen venteliste (målepunkt 11)

Målepunkt 11
Forvaltningen har fremsendt oversigter over de institutioner, hvor der er udarbejdet en handlingsplan for 2008, og hvilke institutioner der er udarbejdet eller skal udarbejdes handlingsplaner for i 2009. Som dokumentation for, at handlingsplanerne er udarbejdet, har forvaltningen fremsendt eksempler på handlingsplaner for tre institutioner i 2008, samt belægningsprocenter i 2008 for de pågældende institutioner, der viser, at belægningen er steget. Yderligere har forvaltningen fremsendt sammenfatninger af handlingsplaner for tre andre institutioner i 2009.

Deloitte vurderer på den baggrund, at målepunktet er opfyldt.

2. Større og mere fleksible institutioner

Punkt 2 omfatter afrapportering på målepunkter, som skal bidrage til at sikre, at permanente pladser oprettes gennem fleksible løsninger.

- Status: Hvordan håndteres fleksibiliteten i dag i den eksisterende bygningsmasse – hvilke muligheder og begrænsninger er der (målepunkt 13)

- Status: Hvordan håndteres fleksibiliteten fremadrettet, eksempelvist i forhold til ny- og ombygning og indretning af bygningsmassen (målepunkt 14)

- Potentialer: Udredning af, hvordan der er et yderligere potentiale i at arbejde med fleksibiliteten, for eksempel gennem at identificere mulige nye tiltag etc. (målepunkt 15)

- Strategi: Udarbejde oplæg vedrørende hvad der faktisk kan gøres (målepunkt 16)

Målepunkt 13 til 16

Forvaltningens redegørelse i forbindelse med seneste rapportering omfattede gennemgang af nogle af de mulige initiativer, som kan bidrage til øget fleksibilitet. Det handler blandt andet om brug af minibusser, oprettelse af udflytterenheder og indretning af nybyggeri. Redegørel-

sen indeholdt desuden en række tiltag, som kan skaffe flere pladser hurtigst muligt.

Deloitte vurderer på den baggrund, at målepunkterne er opfyldt.

3. Ingen serviceforringelser i 2009 – og overholdelse af budget

Punkt 3 omfatter målepunkter, som skal sikre overholdelse af budgettet for 2009 uden serviceforringelser. BUF's statusrapportering vedrørende punkterne 3, 4A og 4B er vedlagt som bilag 2 jævnfør bilagsoversigten bagerst i rapporteringen.

- Procesmål: Fastlægge kvartalsvis tidsplan for opfølgning, der harmonerer med BUF's øvrige sagsbehandling, herunder tidsplan for regnskabsprognoser (målepunkt 18)
- Procesmål: Fastlæggelse af, hvorledes overholdelse af budget defineres og opgøres, eksempelvist hvorledes tidlige og automatiske overførsler skal indregnes, effekt af tillægsbevillingssager /uforudsete udgifter mv. (målepunkt 19)
- Handlingsplan: Handlingsplan for overholdelse af budgettet for 2009 uden serviceforringelser fremlægges i forbindelse med forvaltningens kvartalsvise prognoser (målepunkt 20A og 20B)
- Handlingsplan: Kvartalsvise prognoser identificerer mulige problemfelter (målepunkt 21)
- Handlingsplan: Kvartalsvise prognoser indeholder kompenserende tiltag, der er realistiske, gennemførlige og må forventes at kunne have den fornødne økonomiske effekt i året (målepunkt 22)
- Handlingsplan: Kvartalsvise prognoser beskriver afledte effekter af kompenserende tiltag, herunder eventuelle effekter for serviceniveauet (målepunkt 23)

Målepunkt 18 til 19
BUF har i deres statusrapportering dels beskrevet, hvordan forvaltningen definerer budgettet, og dels beskrevet den eksisterende proces i forbindelse med opfølgning på budgettet, herunder den løbende opfølgning på ændringer i ydelser, aktiviteter enhedspriser mv. Forvaltningen redegør endvidere for processen i forbindelse med overførsel af midler mellem budgetårene på de rammestyrede udgiftsområder, og hvordan effekten af eventuelle tillægsbevillinger og uforudsete udgifter indarbejdes i de tre årlige regnskabsprognoser, så de indgår i den samlede overholdelse af budget og måltal for serviceudgifter.

Deloitte vurderer på den baggrund, at målepunkterne er opfyldt.

Målepunkt 20A og 20B

Vurdering

I forbindelse med BUF's handlingsplan vedrørende overholdelse af budgettet for 2009 uden serviceforringelser, godkendte BUU på møderne d. 12/8 2009 og 2/9 2009 omprioriteringstiltag svarende til det forventede merforbrug. De godkendte omprioriteringstiltag fremgår af nedenstående tabel 1:

Nr.	Kategori	Forslag	t. kr.
1	Prisregulering	Korrektion af udmeldt budget som følge af prisregulering	12.700
2	Prisregulering	Pædagogisk Assistentuddannelse	14.400
3	Opsparing	Ændret afregningspraksis i 2009	74.321
4	Puljer og budgetposter	BUF akademi - kompetenceudvikling	2.600
5	Budgetmodel	Fjerne 5 pct. reglen for tomme pladser	5.700
6	Puljer og budgetposter	Konkrete puljer	8.434
7	Puljer og budgetposter	Procentbesparelse på resterende ikkeudmeldte puljer samt budgetposter	17.766
8	Puljer og budgetposter	Ansættelsesstop i administrationen	1.000
I alt			**136.921**

De godkendte omprioriteringstiltag udgør handlingsplanen.

Besparelsesforslagene indebærer blandt andet (forslag 3), at skoler maksimalt må overføre 5 pct. af deres bevilling og institutioner maksimalt 6 pct. Ifølge BUF's beregning vil det medføre, at institutionerne fra 2009 til 2010 samlet set vil have en opsparing på 74,3 mio. kr., der som følge af forslaget ikke vil kunne overføres til 2010, og som derfor vil kunne medgå til at finansiere BUF's varslede merforbrug i øvrigt. BUF har angivet, at der er forbundet en betydelig usikkerhed med beregningen, fordi institutionerne forventes at ændre adfærd (forventeligt mod at reducere deres opsparing i indeværende år).

BUF har herudover beregnet det maksimale besparelsespotentiale på baggrund af 1. og 2. regnskabsprognose, dvs. efter reduktion af den opsparing, som skoler og institutioner må beholde. Ifølge 1. prognose vil overførslen være 94,9 mio. kr., mens 2. prognose alene viser 48,7 mio. kr.

Vurdering

Det er Deloittes vurdering, at besparelsesforslagene samlet set vil påvirke institutionernes opsparing i nedadgående retning. Deloitte vurderer derfor samlet set, at der er risiko for, at BUF ikke vil kunne realisere det samlede provenu af dette forslag. Til dette oplyser BUF, at så-

fremt de decentrale enheders adfærd ændres i sådan en grad, at der ikke vil kunne realiseres 74,3 mio. kr. med de foreslåede procentsatser (hhv. 5 og 6 pct.), vil det eventuelt være nødvendigt at ændre procentsatserne, så beløbet alligevel realiseres. BUF har oplyst, at der vil blive foretaget en særskilt vurdering af dette i forbindelse med regnskabsafslutningen af 2009.

På styregruppemødet d. 5/10 2009 blev det aftalt, at målepunkt 20 opdeles i en leverancedel (20A) og en realiseringsdel (20B). Da BUF har udarbejdet en handlingsplan markeres leverancedelen **grøn**, mens realiseringsdelen markeres **gul**. Realiseringsdelen vil ikke kunne markeres grøn før det fremgår af årsregnskabet, om besparelserne er fuldt udmøntet.

Målepunkt 21 til 23

Vurdering af målepunkt 21 til 23 kan først foretages, når endeligt materiale foreligger d. 9/11 2009, som det blev aftalt på styregruppemødet d. 5/10 2009. Deloitte fremlægger sin vurdering mundtligt på udvalgsmøderne d. 25/11 2009 og 1/12 2009. BUF har supplerende oplyst, at leverancerne til målepunkt 21 til 23 omhandler standardelementer i forvaltningens prognoser.

Deloitte vurderer samlet set, at afrapporteringen vedrørende Ingen serviceforringelser i 2009 – og overholdelse af budget, er delvist opfyldt, men at der stadig er et udestående i forbindelse med realiseringen af besparelsesforslagene. Dette vil dog først kunne vurderes endeligt i forbindelse med årsregnskabet.

Samtidig afventer Deloitte leverancer med hensyn til målepunkt 21 til 23, der foreligger fra BUF's side 9/11 2009. Vurdering af disse elementer fremlægges mundtligt på udvalgsmøderne.

4.A Opgørelse af decentrale opsparinger, samt forbedring af den decentrale økonomistyring (opfølgning på anbefalinger fra servicetjek II)

Denne del af punkt 4 handler om institutionernes selvforvaltning og gæld samt opgørelse og synliggørelse af opsparinger.

- Selvforvaltning og opsparing/gæld: Gennemgang af nugældende selvforvaltningsprincipper, herunder fordele og ulemper. Opgørelse af gæld/tilgodehavender pr. institution og analyse af udvikling heri. Rapportering herpå opdelt i overskuelige intervaller (målepunkt 25A)

- Opgørelse og synliggørelse af opsparinger: Fremlægge grundlag for opgørelse af opsparinger i løbet af året, herunder opgørelsesprincipper (målepunkt 25B)
- Opgørelse og synliggørelse af opsparinger: Opgøre opsparing for institutioner (målepunkt 26)
- Opgørelse og synliggørelse af opsparinger: Synliggørelse af effekt af opsparing/gæld i forvaltningens regnskabsprognoser (målepunkt 27)
- Nye/ændrede modeller: Muligt katalog over alternative modeller for lokalt forankrede investeringer /opsparing/låntagning, herunder vurdering af effekt på serviceniveau (målepunkt 28)

Målepunkt 25A og 25B
Forvaltningens beskrivelse og fremsendte materiale rummer en beskrivelse af selvforvaltningsprincipperne, herunder fordele og ulemper i forbindelse hermed. Forvaltningen gør desuden opmærksom på, at der på nuværende tidspunkt arbejdes med effekt- og kontraktstyring, som understøttende for selvforvaltningen. Det fremsendte materiale fra BUF rummer herudover en beskrivelse af, hvordan de decentrale opsparinger bliver gjort op samt ansvar- og opgavefordelingen i forbindelse hermed.

Deloitte vurderer på den baggrund, at målepunkterne er opfyldt.

Målepunkt 26
Forvaltningen har fremsendt en oversigt over opsparingerne for de enkelte institutioner. Som anført under punkt 3 bemærker Deloitte, at der er stor forskel på institutionernes egne vurderinger af opsparingen for 2009 mellem 1. regnskabsprognose (94,4 mio. kr.) og 2. regnskabsprognose (48,7 mio. kr.).

Deloitte vurderer dog samlet set, at målepunktet er opfyldt, da der er leveret oversigter over opsparing.

Målepunkt 27
Vurdering af målepunkt 27 – synliggørelse af opsparing / gæld i forvaltningens prognoser - kan først foretages, når endeligt materiale foreligger d. 9/11 2009 jævnfør aftale på styregruppemødet d. 5/10 2009.

Vurderingen af dette materiale fremlægges på udvalgsmøderne.

Målepunkt 28
Målepunkt 28 udgår, da direktionen har besluttet at den nuværende model ikke ændres nu, og at overvejelser om andre mulige modeller

vil blive gjort i forbindelse og samtidigt med arbejdet med ny budgetmodel for dagtilbud.

Deloitte vurderer samlet set, at målepunkterne vedrørende Opgørelse af decentrale opsparinger, samt forbedring af den decentrale økonomistyring, er opfyldt.

Dog udestår vurdering af målepunkt 27, der først vurderes, når endeligt materiale foreligger d. 9/11 2009, jævnfør aftale på styregruppemødet d. 5/10 2009.

4.B Forbedring af den decentrale økonomistyring (opfølgning på anbefalinger fra servicetjek II)

Anden del af punkt 4 handler om at skabe øget fokus på decentral økonomistyring samt opøve kompetencer decentralt til at anvende det obligatoriske økonomistyringsværktøj.

- Øget fokus på decentral økonomistyring som en væsentlig ledelsesopgave, blandt andet gennem bedre anvendelse af det nye økonomistyringsværktøj: At rammerne for selvforvaltning præciseres ved etablering af en selvforvaltningspjece (målepunkt 29)

- Øget fokus på decentral økonomistyring som en væsentlig ledelsesopgave, blandt andet gennem bedre anvendelse af det nye økonomistyringsværktøj: At der udarbejdes og formidles en budgetvejledning målrettet distriktsadministrationen, der præciserer ansvar, kontroller og supportrollen i forhold til samarbejdet mellem distriktsadministrationen og institutionerne (målepunkt 30)

- Obligatorisk økonomistyringsværktøj for institutionerne, og at institutioner i denne sammenhæng får en tilstrækkelig undervisning i anvendelsen af værktøjet: At der iværksættes undervisning af distriktsmedarbejdere i anvendelsen af økonomistyringsværktøjet (målepunkt 31)

- Obligatorisk økonomistyringsværktøj for institutionerne, og at institutioner i denne sammenhæng får en tilstrækkelig undervisning i anvendelsen af værktøjet: At der iværksættes undervisning af institutionerne i anvendelsen af økonomistyringsværktøjet (målepunkt 32)

Målepunkt 29, 31 og 32
BUF har udarbejdet en selvforvaltningspjece til institutionerne, som redegør for rammerne for selvforvaltning. Herudover har BUF udarbejdet et undervisningsforløb, hvorfra de har fremsendt program, undervisningsmateriale og undervisningshold.

Deloitte vurderer på den baggrund, at målepunkterne er opfyldt.

Målepunkt 30
På styregruppemødet d. 5/10 2009 blev det aftalt, at målepunkt 30 udgår, som følge af kraftig udvikling på dagtilbudsområdet med hensyn til bevillingsregler og budgetmodeller. Arbejdet med disse vil først være afsluttet i december 2009, og det er vurderingen, at en vejledning nu, baseret på de nuværende regler, og en snarligt efterfølgende ny vejledning vil skabe uklarhed i distrikterne.

Deloitte vurderer samlet set, at målepunkterne vedrørende forbedring af den decentrale økonomistyring er opfyldt.

Tilstedeværelsesmålinger

I det følgende redegøres særskilt for det materiale, som forvaltningen har fremsendt i forbindelse med tilstedeværelsesmålingerne.

- Tilstedeværelsesmålinger: Opgørelse af gennemsnitlig og maksimal faktisk belægning på institutioner opgjort i tidsintervaller hen over dagen, med henblik på at identificere eventuelle potentialer – analysedesign (målepunkt 6).

- Tilstedeværelsesmålinger: Forstudie vedrørende ovenstående på 8 repræsentative institutioner (målepunkt 7)

- Tilstedeværelsesmålinger: Drøftelse og beslutning vedrørende om undersøgelsen skal gennemføres i et bredere udsnit af institutioner (målepunkt 8)

Målepunkt 6 og 8
Forvaltningens redegørelse for ovenstående målepunkter vil består af en gennemførelse af en tilstedeværelsesmåling i uge 44 til 47 2009. Målingen skal afdække fremmødet i de københavnske daginstitutioner i løbet af dagen, så det afdækkes, om der er et uudnyttet potentiale i institutionerne. Målingen bliver gennemført i otte tilfældigt udvalgte institutioner, der varierer med hensyn til størrelse, distrikt og målgruppe.

Forvaltningens redegørelse beskriver desuden, hvordan uudnyttet fysisk kapacitet er søgt afdækket via en analyse som Københavns Ejendomme har gennemført i 2008 og 2009. Forvaltningen har på den baggrund foretaget en justering af institutionernes normering, så den sva-

rer til den faktiske fysiske kapacitet. Forvaltningen beskriver videre, at der herudover kan merindskrives børn i kortere perioder som følge af svingende belægning, hvorved kapaciteten yderligere søges udnyttet.

Med hensyn til den videre proces om gennemførelse af tilstedeværelsesmålingen i et bredere udsnit af institutioner foreslår BUF, at undersøgelsen skal udvides til at omfatte et større antal institutioner og over en længere tidsperiode.

Målepunkt 7

Resultatet for de første 14 dage af tilstedeværelsesmålingen og endeligt notat med konklusioner herfor fremsendes til Deloitte d. 11/11 2009.

Deloitte vil vurdere notat og tilstedeværelsesmåling, når materialet foreligger, og fremlægge vurderingen på udvalgsmøderne.

På baggrund af det foreliggende materiale vurderes målepunkt 6 og 8 vedrørende tilstedeværelsesmålingerne som opfyldt.

Der udestår dog en vurdering af endeligt notat og resultater jævnfør målepunkt 7, der først fremsendes til Deloitte d. 11/11 2009.

Vurderingen af dette materiale fremlægges på udvalgsmøderne.

Monitorering i forhold til etablering af midlertidige og permanente pladser

På mødet d. 14. august 2009 mellem ØKF og BUF blev det besluttet, at BUF skulle aflevere et skriftligt udspil i forhold til nedenstående:

"I indstillings- og beslutningspapiret, som BUF og ØKF har fremsendt d. 7. august 2009 indstilles det, at Deloitte vurderer og kvalitetssikrer BUF's udbygnings- og kapacitetsplan med henblik på om forslagene kan realiseres og vil løse behovet for daginstitutionspladser".

Afgrænsning

Det er oplyst overfor Deloitte, at i forbindelse med løsning af opgaven skal den nuværende behovsprognose lægges til grund. Prognosens grundlag er således ikke udfordret i nærværende undersøgelse.

Det er endvidere aftalt, at nærværende undersøgelse ikke tager stilling til de afledte økonomiske konsekvenser, herunder om der er den nødvendige finansiering til rådighed i forbindelse med etablering af midlertidige og varige pladser. Økonomien forbundet med tilvejebringelsen af pladser er derfor ligeledes ikke udfordret.

Proces

BUF har blandt andet fremsendt notatet *Målopfyldelse for pladsetablering, tidsmåling og handleplan*, som redegør for pladsudviklingen og konkrete tiltag med henblik på at skabe permanente og midlertidige pladser.

Deloitte har i et snævert tidsvindue gennemgået det modtagne materiale. Herefter er der i et samarbejde med BUF sket en trykprøvning af notatets konklusioner på udvalgte områder, ligesom der - hvor det har været muligt - er gennemført supplerende revisionshandlinger. Resultaterne af gennemgangen refereres nedenfor.

Vuggestuepladser versus børnehavepladser

BUF har i det fremsendte materiale alene redegjort for pladssituationen på vuggestueområdet. Det er drøftet med forvaltningen, der hertil har oplyst, at man ikke vurderer at der vil opstå problemer for så vidt angår tilvejebringelse af børnehavepladser.

Dette skyldes, at indtaget af børn for langt hovedpartens vedkommende sker i vuggestuedelen, og at etablering af børnehavepladser er relativt meget nemmere end etablering af vuggestuepladser. Dette skyldes, at vuggestuepladser typisk kræver etablering af bygninger i nærområ-

det, mens børnehavepladser kan tilvejebringes på den korte bane ved etablering af eksempelvist udflytterbørnehaver.

BUF har endvidere redegjort for, at man løbende omlægger børnehavepladser i nærområdet til vuggestuepladser for at løse vuggestuepladsbehovet, mens børnehavepladserne gøres mere fleksible ved blandt andet en øget brug af udflytterbørnehaver.

Denne præmis er lagt til grund for Deloittes vurderinger, der derfor i det efterfølgende i lighed med BUF's rapportering tager udgangspunkt i vuggestuedelens pladsproblematikker, men arbejder med 0-5 års området som helhed.

ETABLERING AF PERMANENTE PLADSER PÅ DEN LANGE BANE

BUF har i det fremsendte materiale redegjort for, at pladssituationen på den lange bane vil blive løst med de udbygningsplaner der er vedtaget i Borgerrepræsentationen.

Deloitte har modtaget Anlægs- og kapacitetsplanen (bilag 6) over den forventede udbygningstakt for de permanente 75 grupper, der ved udgangen af 2012 forventes at være tilvejebragt. Oversigten viser, at der vil være etableret 468 flere permanente vuggestuepladser, og 864 flere permanente børnehavepladser. Anlægs- og kapacitetsplanen forventes således samlet set ved udgangen af 2012 at tilvejebringe 1.332 yderligere permanente pladser i forhold til i dag[1]. I bilag 3B Målopfyldelse for etablering af pladser fremgår det, at Plads- og Kapacitetsstyring på nuværende tidspunkt forventer at etablere 1.440 permanente pladser. Forskellen i antallet af pladser skyldes, at Plads- og kapacitetsstyring, siden Anlægs- og kapacitetsplanens vedtagelse, har konkretiseret planerne.

Sammenholdes dette tal med behovsprognosen for 0-5 års området som helhed, ses det, at Anlægs- og kapacitetsplanen ikke løser hele pladsbehovet, idet der i april 2013 forventes et samlet pladsbehov på 1.660 pladser. Der vil således fortsat være behov for at arbejde med midlertidige pladser også efter 2012, baseret på de nuværende forudsætninger. Dog vil behovet for midlertidige pladser henover perioden falde kraftigt i forhold til det nuværende behov.

---

[1] Antallet af permanente vuggestue- og børnehavepladser kan variere, fordi der løbende sker en omlægning af vuggestuepladser til børnehavepladser eller omvendt efter behov. Det skyldes, at der er et forskelligt antal børn pr. gruppe i de to typer pasningstilbud (henholdsvis 12 vuggestuebørn pr. gruppe og 22-25 børnehavebørn pr. gruppe). De 75 grupper kan således dække over et skiftende antal vuggestue- og børnehavepladser.

Deloitte har i efterfølgende graf søgt at estimere effekten af udbygningsplanen sammenholdt med den eksisterende behovsprognose. For 0-5 års området som helhed, og med den forudsætning, at man henover perioden vil kunne substituere imellem børnehave- og vuggestuepladser.

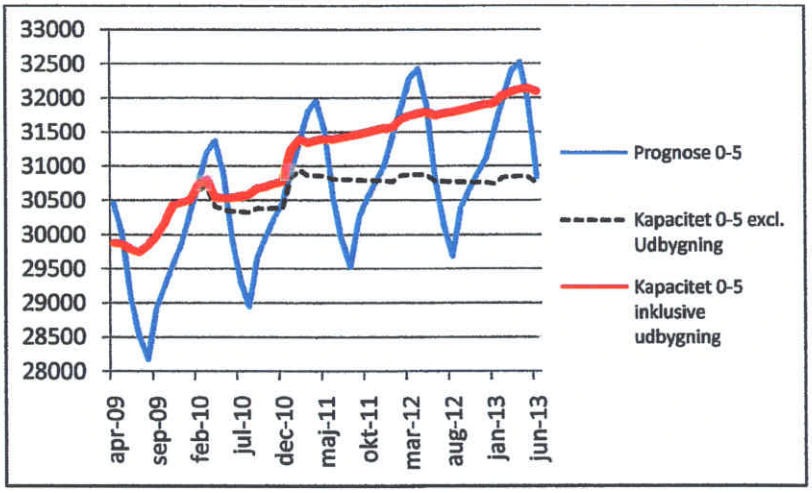

Da de præcise tidspunkter for tilvejebringelse af merkapacitet ikke foreligger, er det forudsat, at kapaciteten tilvejebringes løbende.

Vurdering – tilvejebringelse af permanente pladser på den lange bane

Deloitte vurderer samlet set, at på den lange bane vil udbygningsplanen fra ultimo 2012 tilvejebringe et stort antal permanente pladser til at løse behovet for daginstitutionspladser, men at der stadig kan være behov for brug af midlertidige pladser.

ETABLERING AF MIDLERTIDIGE PLADSER TIL LØSNING AF PLADSSITUATIONEN FREM TIL ULTIMO 2012

Som følge af den periode det tager at etablere permanente pladser, etablerer forvaltningen løbende midlertidige pladser for at sikre, at pasningsgarantien overholdes.

I september 2009 er der tilvejebragt 595 midlertidige pladser ved hjælp af tidligere oprykning af vuggestuebørn til børnehavelignende tilbud, ved at øge merindskrivningen samt via privat børnepasning såsom pasning af eget barn, privat dagpleje, private institutioner og puljeinstitutioner.

For september 2009 er disse 595 midlertidige pladser tilvejebragt oveni de 1.494 midlertidige pladser, der i forvejen er etableret, og indarbejdet i behovsprognosen. Det må derfor konkluderes, at BUF har

formået at tilvejebringe et betydeligt antal fleksible og relativt billige pladser til løsning af pladsbehovet i København.

Overholdelse af pladsgarantien i september 2009

Jævnfør behovsprognosen på 0-2 års området, var det udækkede behov i september måned 2009 på 711 vuggestuepladser. Som det fremgår ovenfor, var der tilvejebragt 595 midlertidige pladser.

Umiddelbart måtte man derfor forvente, at der manglede at blive etableret 116 midlertidige pladser.

BUF har redegjort for, at der i september 2009 var 422 børn på venteliste, og herudover yderligere 47 børn på den akutte venteliste.

Hvad angår de 47 børn, vil der ifølge BUF blive tilvejebragt tilbud til disse. Hvad angår de øvrige 422 børn, har de valgt at afvente, at der bliver en plads til rådighed i en af de institutioner, de er skrevet op til som prioritet.

På denne baggrund kan det konkluderes, at borgernes akutte behov for daginstitutionspladser i september er dækket.

Tilvejebringelse af midlertidige pladser på den lange bane

Hvad angår prognosen for de kommende måneder gælder det, at det prognosticerede udækkede behov fra oktober 2009 til marts 2010 vil være mindre end situationen i september. Det fremgår således af behovsprognosen, at pladsbehovet i kommunen vil være faldende i perioden.

BUF har selv vurderet, at man vil kunne tilvejebringe det nødvendige antal midlertidige pladser frem til og med marts 2010 igennem anvendelsen af et antal forskellige værktøjer.

Deloitte har gennemgået datagrundlaget, og fundet dette validt.

Det er derfor sandsynligt, at det vil være muligt at tilvejebringe det nødvendige antal pladser frem til og med marts 2010.

I april måned 2010 stiger pladsbehovet kraftigt, til det højeste forventede niveau i hele budgetperioden. Denne tendens forstærkes af, at den tvungne merindskrivning fra 12 til 14 pladser udløber pr. 1. april 2010, hvilket alene udløser et merbehov på 240 pladser.

BUF har i notatet "*Målopfyldelse for pladsetablering, tidsmåling og handleplan*" (bilag 3A, siderne 3-7) redegjort for, at man vil kunne løse denne spidsbelastningssituation på 2 måder:

1. Udover paletten af nuværende kendte og anvendte tiltag kan politikerne tage stilling til midlertidigt at foretage tvungen tidlig indskrivning i fritidshjem, i lighed med den løsning der blev implementeret i april 2009.

2. I denne løsning kalkuleres der udover paletten af kendte og anvendte tiltag i højere grad end i forslag 1 med, at det alene er børn på garantiventelisten der skal findes pladser til, for at overholde pladsgarantien. Her forventes det, at relativt flere forældre end i forslag 1 vil udskyde deres behov, til de får tilbudt plads i en af dem ønsket institution. Endvidere foreligger der en beregning, der sandsynliggør, at det vil være muligt at dække behovet i forhold til de forældre der forventes at lade sig opskrive på garantiventelisten.

BUF redegør endvidere i notatet for, at det i perioden frem til ultimo 2012 ikke vil være muligt at overholde pasningsgarantien indenfor 4-kilometer grænsen i alle årets måneder.

For at sikre, at befolkningsprognosen svarer til den faktiske udvikling, genererer BUF månedlige træk over børnetallet i kommunen på både 0-6 års-området og 0-18 års området. På den måde følger forvaltningen løbende op på, om der er uoverensstemmelser mellem befolkningsprognosen og det reelle børnetal i kommunen, og kan dermed løbende følge behovet for pladser.

Vurdering – tilvejebringelse af midlertidige pladser

Deloitte vurderer samlet set, at BUF i hele perioden for udbygningsplanen vil have brug for at tilvejebringe et antal midlertidige pladser, samt at dette behov vil blive mindre henover perioden, men dog ikke helt forsvinde.

Deloitte vurderer, at det – givet de beskrevne værktøjer og ulemper i forhold til serviceniveauet i perioden – vil være snert men dog muligt for BUF at tilvejebringe det nødvendige antal midlertidige pladser, også i i perioder med spids-efterspørgsel på pladser, således at den nationale pasningsgarantis regler kan overholdes.

SAMLET VURDERING – TILVEJEBRINGELSE AF MIDLERTIDIGE OG PERMANENTE PLADSER.

På baggrund af BUF's redegørelser i notaterne *Målopfyldelse – etablering af pladser,* og *Målopfyldelse for pladsetablering tidsmåling og handleplan,* samt anlægsplanen for 2010 til 2012, samt supplerende drøftelser med forvaltningen og øvrigt baggrundsmateriale, vurderer

Deloitte, at BUF gør deres yderste for at tilvejebringe det antal pladser, som behovsprognosen tilsiger.

Deloitte vurderer videre, at det vil være snert, men dog muligt for BUF løbende i budgetperioden at etablere det nødvendige antal permanente og midlertidige daginstitutionspladser for de 0-5-årige, således at den nationale pasningsgaranti kan overholdes.

København, den 9. november 2009

Deloitte
Statsautoriseret Revisionsaktieselskab

Lynge Skovgaard
Partner, Statsautoriseret revisor

Bilag:

Bilag 1 – Målepunktoversigt pr. 2009.10.30

Bilag 2 – Statusrapport pr. medio november 2009

Bilag 3A – Målopfyldelse for pladsetablering, tidsmåling og handleplan

Bilag 3B – Målopfyldelse etablering af pladser

Bilag 4 – Tilstedeværelsesmålinger 2007 og 2009

Bilag 5 – Revision af økonomi- og kapacitetsstyringen i Børne- og Ungdomsforvaltningen

Bilag 6 – Anlægs- og kapacitetsplan

Målepunktsoversigt pr. 30. oktober 2009.

Mål nr.:	tema og mål	målepunkt	Aftalt rapportering fra BUF til Deloitte	indgår i rapportering til behandling:				leverancekrav	ansvarlig i BUF	Er mål nået? Ja/nej	Vurderingsgrundlag
				BUU 12/8 og ØU 18/8	BUU 25/11 og ØU 1/12						
	1. A Bedre kapacitetsudnyttelse - opgørelse										
1	Belægningsprcenter - opgørelsesgrundlag	Gennemgang af nuværende opgørelsesmetode - med henblik på at vurdere målets evne til at identificere kapacitet og kapacitetsudnyttelse, samt identificere behov for justeringer	BUF afleverer et udkast til Deloitte 25/6, som Deloitte kommenterer på overfor BUF. Endeligt materiale overdrages 6/8 09	X	x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Der er fremsendt en fælles redegørelse for målepunkt 1, 2 og 3: Belægningsprocenter opgøres hver måned på institutions-, distrikts- og kommunalt niveau. Hver måned beregnes over-/underskuddet af indmeldte børn i institutionen i forhold til institutionens normering samt kapacitetsudnyttelsen . Opgørelsen er separat for VG og BH.
2	Belægningsprocenter - eksisterende kapacitet	Belægningsprocenter - opgørelse af gennemsnit totalt og pr. distrikt	BUF afleverer et udkast til Deloitte 25/6, som Deloitte kommenterer på overfor BUF. Endeligt materiale overdrages 6/8 09	X	x				Plads- og kapacitets-styring	Ja	I det fremsendte materiale viser tabel 1 s. 13 kapacitetsudnyttelsen opgjort som over-/underskud af pladser pr. distrikt og totalt pr. maj 2009 ikke belægningsprocenten, men det er to sider af samme sag. Kapacitetsudnyttelsen er dog opgjort i pladser isf. procent og kan derfor være sværere at vurdere.
3		Løbende drift og afrapportering vedr. ovenstående			X				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Plads- og kapacitetsstyring udarbejder månedligt en opgørelse over belægningen i kommunens institutioner og en opgørelse over institutioner med lavest belægning. Belægningstallene afleveres til BUU månedligt på aflæggerbordet.
4	Tilstedeværelsesmålinger	Opgørelse af gennemsnitlig og maksimal faktisk belægning på institutioner opgjort i antal hoveder, med henblik på at identificere eventuelle potentialer - analysedesign og forstudie på 8 repræsentative institutioner.	BUF afleverer et udkast til Deloitte 25/6, som Deloitte kommenterer på overfor BUF. Endeligt materiale overdrages 6/8 09	X	x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Plads- og kapacitetsstyring har indhentet logbøger for tilstedeværelsen i 8 institutioner (én fra hvert distrikt). Fremmødet pr. dag er opgjort, mens der ikke foreligger data for fremmødet inden for bestemte tidsintervaller. Det gennemsnitlige fremmøde ligger på mellem 75 og 90 pct., mens det maksimale fremmøde er 100 pct. På baggrund af tilstedeværelsesmålingen anfører Plads- og kapacitetsstyring, at der fremsættes forslag til BUU d. 12/8 om, at institutioner, der ikke er midlertidigt opnormeret merindskriver et barn pr. gruppe i spidsbelastningsperioder.
5		Større undersøgelse af ovenstående, ifald der identificeres et potentiale.			X				Plads- og kapacitetsstyring	Uden for bedømmelse	Erstattes af mål 6/udgår.
6		Opgørelse af gennemsnitlig og maksimal faktisk belægning på institutioner opgjort i tidsintervaller henover dagen, med henblik på at identificere eventuelle potentialer - analysedesign.			x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Plads- og kapacitetsstyring har fremsendt en redegørelse for tilstedeværelsesmålinger foretaget i juli 2009. Forvaltningen har endvidere beskrevet metoden til den nye tilstedeværelsesmåling jf. målepunkt 7. Endelig har forvaltningen beskrevet den udnyttede kapacitet pr. institution, herunder opnormering og merindskrivning. Der udestår måling af tilstedeværelses i tidsintervaller hen over dagen jf. nedenfor.
7		Forstudie vedr. ovenstående på 8 repræsentative institutioner.			X				Plads- og kapacitetsstyring	Uden for bedømmelse	Resultat af tilstedeværelsesmålingens første 14 dage fremsendes d. 11. november 2009 til Deloitte. Vurdering foretages, når endeligt materiale foreligger.

Målepunktsoversigt pr. 30. oktober 2009.

Mål nr.:	tema og mål	målepunkt	Aftalt rapportering fra BUF til Deloitte	indgår i rapportering til behandling:				leverancekrav	ansvarlig i BUF	Er mål nået? Ja/nej	Vurderingsgrundlag
				BUU 12/8 og ØU 18/8	BUU 25/11 og ØU 1/12						
8		Drøftelse og beslutning vedr. om undersøgelsen skal gennemføres i et bredere udsnit af institutioner.			X				Plads- og kapacitetsstyring	Nej	Plads- og Kapacitet har foreslået, at tilstedeværelsesmålingen udvides, så den dækker et større antal institutioner og en længere tidsperiode.
9	Antal pladser	Opgørelse over historisk og planlagt udvikling i antal pladser fordelt på kategorier og totalt	BUF afleverer et udkast til Deloitte 25/6, som Deloitte kommenterer på overfor BUF. Endeligt materiale overdrages 6/8 09	X	x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Plads- og kapacitetsstyring har fremsendt en opgørelse over udviklingen i antal pladser og prognose for behov for BH og VG. Den primære kapacitetsmæssige udfordring er den cykliske udvikling i behovet for børnehavepladser, hvor der er en forskel i behovet mellem april (max) og august (min) på 2.500 pladser.
	1. B Bedre kapacitetsudnyttelse - forbedring										
10		Analyse af primære årsager til lav belægningsprocent og identifikation / vurdering af mulige indsatser for at opnå højere belægning.	BUF afleverer et udkast til Deloitte 25/6, som Deloitte kommenterer på overfor BUF. Endeligt materiale overdrages 6/8 09	X	x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Plads- og kapacitetsstyring har redegjort for, hvordan de institutioner, der har lave belægningsprocenter, identificeres, datagrundlaget herfor samt håndtering. Indsatsen for at opnå højere belægning er at udarbejde et belægningsark månedligt, som indeholder oplysninger om årsag, den videre proces, normering og udmeldt budget. På baggrund af dette uarbejdes en konkret handlingsplan for institutionen, hvis der ikke er en acceptabel forklaring på den lave belægning. Løbende over året udarbejdes mere eller mindre formelle handlingsplaner for at opfylde alle pladser via tilbud om f.eks. garantigrupper. Der vil kun blive udarbejdet handlingsplaner, såfremt en institution har permanent lav belægning over hele året. Årsager til lav belægningsprocent er typisk manglende behov i en bestemt måned, at der er tilknyttet garantigrupper til institutionen, sammenlægning, lukning, placering, opstart, institutionens fysiske tilstand eller afledte problemer pga. f.eks. høj personaleomsætning.

Målepunktsoversigt pr. 30. oktober 2009.

Mål nr.:	tema og mål	målepunkt	Aftalt rapportering fra BUF til Deloitte	indgår i rapportering til behandling:				leverancekrav	ansvarlig i BUF	Er mål nået? Ja/nej	Vurderingsgrundlag
				BUU 12/8 og ØU 18/8	BUU 25/11 og ØU 1/12						
11	Forbedring af belægningsprocenter	Formel handlingsplan for indsats vedr. de nederste 5-10% af institutionerne, hvor der til stadighed er ledig kapacitet / manglende efterspørgsel / ingen venteliste			x				Plads- og kapacitetsstyring	Nej	Det er beskrevet, hvordan Plads- og kapacitetsstyring identificerer institutioner med belægningsprocenter på 90 eller derunder. Plads- og Kapacitet har udleveret handlingsplaner for tre institutioner udarbejdet i 2008 samt belægningsprocenter for institutionerne, der viser, at belægningsprocenten efterfølgende er steget. I to af de tre handlingsplaner for 2008 er der anvendt en skabelon for udarbejdelse af handlingsplaner. Tiltag i handlingsplanerne er f.eks. at oprette garantigrupper i institutionerne og midlertidig nednormering for at kune løse personalemæssige og pædagogiske udfordringer. Handlingsplanerne i 2008 er underskrevet af bl.a. institutionslederen. Plads- og Kapacitetsstyring har endvidere udleveret sammenfatninger af handlingsplaner for 2009. Karakteren af handlingsplanerne er ændret i 2009 i forhold til 2008. I 2009 er handlingsplanen således ifølge Plads- og Kapacitetsstyring dokumenteret via mere uformelle mailkorrespondencer og telefonsamtaler mellem institutionen, distriktet og centralforvaltningen. Sammenfatningerne af handlingsplanerne, som Plads- og Kapacitetsstyring ha
12	Samlet katalog over forbedringspotentialer	Udarbejdelse af et samlet katalog over samtlige mulige tiltag der kan iværksættes med henblik på at sikre en bedre kapacitetsudnyttelse, herunder blandt andet vurdering af behov, efterspørgsel og effekter ved: Indførelse af deltidspladser Ophævelse af km-pladsgarantien. Efterspørgsel efter naturbørnehaver - og muligheder for øget indtag i disse. Fastlæggelse af maksimal kapacitet i eksisterende bygningsmasse - hvor mange børn kan der være i hver enkelt institution, og afklaring af regelgrundlaget omkring opgørelse af, at der er det fornødne antal m2 pr. barn i eksisterende tilgængelig bygningsmasse Skifteintervaller - rykke børn tidligere til næste trin, eksempelvist tidligere overgang til børnehave, glidende overgang til KKFO/fritidshjem igennem hele kalenderåret.	BUF afleverer materialet til Deloitte 6/8 2009.	X	x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja, men kan ændres alt efter om der skal udarbejdes nye kataloger afhængigt af udvalgets beslutninger.	Redegørelsen indeholder en gennemgang af en række mulige tiltag, der potentielt kan forberede kapacitetsudnyttelsen. Det drejer sig om indførelse af deltidspladser, ophævelse af km-garantien, efterspørgsel efter naturbørnehaver, fastlæggelse af maksimal kapacitet i eksisterende bygningsmasse, skifteintervaller, kortlægge muligheder for effekter ved at omdanne fritidshjem/KKFO'er til SFO, mere fleksibel ventelistestyring og tildeling samt ændret ressourcetildelingsmodel.

Målepunktsoversigt pr. 30. oktober 2009.

Mål nr.:	tema og mål	målepunkt	Aftalt rapportering fra BUF til Deloitte	indgår i rapportering til behandling:				leverancekrav	ansvarlig i BUF	Er mål nået? Ja/nej	Vurderingsgrundlag
				BUU 12/8 og ØU 18/8	BUU 25/11 og ØU 1/12						
		Kortlægge muligheder og effekter ved at omdanne fritidshjem / KKFO'er til SFO Mere fleksibel ventelistestyring og tildeling. Ændret ressourcetildelingsmodel der giver hver enkelt institution et øget økonomisk incitament til at øge indtaget - eksempelvist øget afregning for ekstra børn / overnormering etc. Etc. Etc.									
	2. Større og mere fleksible institutioner										
13	Status	Hvordan håndteres fleksibiliteten i dag i den eksisterende bygningsmasse - hvilke muligheder og begærnsninger er der			x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Der er beskrevet muligheder og begrænsninger ved nybyggeri, anvendelsen af minibusser og oprettelse af udflytterenheder.
14		Hvordan håndteres fleksibiliteten fremadrettet, eksempelvist i forhold til ny- og ombygning og indretning af bygningsmassen			x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Der er beskrevet muligheder og begræsninger ved nybyggeri.
15	Potentialer	Udredning af, hvor der er et yderligere potentiale i at arbejde med fleksibiliteten, eksempelvist: Identificere mulige nye tiltag, eksempelvist udnyttelse af biblioteker, fleks mellem daginstitution, skole og frtidshjemsudnyttelse mv. Identificere små enheder, f.eks. under KL's grænse for bæredygtighed (60 indskrevne), der eventuelt kan lukkes til fordel for etablering af større sammenhængende enheder, der kan ændre formål afhængigt af aktuelt brugerantal - Mulige business cases vedr. økonomi og effekt, herunder også genovervejelser omkring sammenlægninger af kommunale og selvejende/private institutioner, der ligger tæt på hinanden, og hver især er relativt for små. Etc. Etc.			x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Plads- og kapacitetsstyring har redegjort for udfordringerne i forbindelse med at udnytte alle kommunale bygninger til børnepasning. Udfordringerne består både i bygningernes egnethed til børnepasning og i at opnå brugsret over bygningen. Endvidere har Plads- og kapacitetsstyring redegjort for muligheden for at sammenlægge mindre institutioner til større og mere bæredygtige enheder.
16	Strategi	Udarbejde oplæg vedr. hvad der faktisk kan gøres			x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Redegørelse fra Plads- og kapacitetsstyring, som indeholder en række tiltag med henblik på at skaffe flere pladser hurtigst muligt.
17	Plan	Plan for operationelle tiltag, samt opgørelse af effekt og udgifter forbundet hermed for 2009 og 2010.			x				Plads- og kapacitetsstyring	Nej	Plan afventer pr. udvalgets beslutning.
	3. ingen serviceforringelser i 2009 - og overholdelse af budget										

Målepunktsoversigt pr. 30. oktober 2009.

Mål nr.:	tema og mål	målepunkt	Aftalt rapportering fra BUF til Deloitte	indgår i rapportering til behandling:				leverancekrav	ansvarlig i BUF	Er mål nået? Ja/nej	Vurderingsgrundlag
				BUU 12/8 og ØU 18/8	BUU 25/11 og ØU 1/12						
18	Procesmål	Fastlægge kvartalsvis tidsplan for opfølgning, der harmonerer med BUF's øvrige sagsbehandling, herunder tidsplan for regnskabsprognoser.			x			Tidsplan	ØKL	Ja	BUF har fremsendt tidsplan for opfølgning på budget og tilpasning af prognoser. Tidsplanen er både angivet på uge-niveau og dag-niveau. Tidsplanen indeholder beskrivelse af en lang række aktiviteter på såvel centralt som decentralt niveau, samt frister for udsendelse/aflevering af bidrag.
19		Fastlæggelse af, hvorledes overholdelse af budget defineres og opgøres, eksempelvist hvorledes tidlige og automatiske overførsler skal indregnes, effekt af tillægsbevillingssager / uforudsete udgifter mv.			x				ØKL	Ja	BUF har fremsendt "Notat omhandlende definition og opgørelse af overholdelse af budget". Notatet beskriver, hvordan overholdelse af budget defineres og opgøres, samt beskriver hvordan tidlige og automatiske overførsler skal indregnes, effekt af tillægsbevillinger samt uforudsete udgifter. Endvidere har BUF fremsendt Københavns Kommunes bevillingsregler, Prognosecirkulære 2009 og vejledning hertil.
20 A	Handlingsplan	Handlingsplan for overholdelse af budgettet for 2009 uden serviceforringelser fremlægges i forbindelse med forvaltningens kvartalsvise prognoser til politisk beslutning	BUF afleverer materialet til Deloitte 6/8 2009.	x	x			Leverance	ØKL	Ja	BUF har fremsendt 2 notater om årsagerne til et udestående på 143,7 mio. kr. i forvaltningens budget for 2009, om hvordan økonomien bringes i balance samt forslag til, hvordan BUF vil overholde budgettet. Børne- og Ungdomsudvalget har godkendt omprioriteringen på møder d. 12. august 2009 og 2. september 2009. Deloitte vurderer, at to af de fremsatte forslag i et eller andet omfang vil påvirke institutionernes opsparing i nedadgående retning, da det må forventes, at institutionerne ikke vil kunne udmønte besparelsesforslagene fuldt ud i indeværende år.
20 B				X	x			Realisering	ØKL	Delvist	Som beskrevet ovenfor, vurderer Deloitte at institutionerne ikke vil kunne udmønte besparelsesforslagene fuldt ud i indeværende år. Samtidig angiver BUF over for Børne- og Ungdomsudvalget, at der er en vis usikkerhed forbundet med besparelsespotentialet i forbindelse med procentbesparelser på budgetposter og ikke udmeldte puljemidler samt ansættelsesstop i forvaltningen.
21		Kvartalsvise prognoser identificerer mulige problemområder			x				ØKL	Uden for bedømmelse	BUF oplyser, at endelig prognose jfr. tidsplanen først foreligger 9. november, hvor den sendes til sekretariatet mhp udvalgsbehandling. Vurdering kan først foretages, når endeligt materiale foreligger.
22		Kvartalsvise prognoser indeholder kompenserende tilag, der er realistiske, gennemførlige, og må forventes at kunne nå at have den fornødne økonomisk effekt i året.			x				ØKL	Uden for bedømmelse	BUF oplyser, at endelig prognose jfr. tidsplanen først foreligger 9. november, hvor den sendes til sekretariatet mhp udvalgsbehandling. Vurdering kan først foretages, når endeligt materiale foreligger.
23		Kvartalsvise prognoser beskriver afledte effekter af kompenserende tiltag, herunder eventuelle effekter for serviceniveauet.			x				ØKL	Uden for bedømmelse	BUF oplyser, at endelig prognose jfr. tidsplanen først foreligger 9. november, hvor den sendes til sekretariatet mhp udvalgsbehandling. Vurdering kan først foretages, når endeligt materiale foreligger.

Målepunktsoversigt pr. 30. oktober 2009.

Mål nr.:	tema og mål	målepunkt	Aftalt rapportering fra BUF til Deloitte	indgår i rapportering til behandling:				leverancekrav	ansvarlig i BUF	Er mål nået? Ja/nej	Vurderingsgrundlag
				BUU 12/8 og ØU 18/8	BUU 25/11 og ØU 1/12						
24	Overholdelse af budget 2009	Overholdelse af budget 2009 måles endeligt i forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2009.	Regnskab 2009 - udenfor rapporteringsperioden						ØKL	Nej	
	4. A opgørelse af decentrale opsparinger, samt forbedring af den decentrale økonomistyring (opfølgning på anbefalinger fra servicetjek II)										
25 A	Selvforvaltning og opsparing / gæld	Gennemgang af nugældende selvforvaltningsprincipper, herunder fordele og ulemper. Opgørelse af gæld/tilgodehavende pr. institution og analyse af udvikling heri. Rapportering herpå opdelt i overskuelige intervaller.	BUF afleverer materialet til Deloitte 6/8 2009.	X					ØKL	Ja	BUF har fremsendt de samlede budgetvejledninger for 2009. Budgetvejledningerne beskriver definition af og principperne for selvforvaltning, herunder overførsel mellem budgetår, lønsumsstyring samt udarbejdelse af prognoser. Budgetvejledningerne indeholder ligeledes gennemgang af budgetmodel og regelgrundlag. BUF har ligeledes fremsendt et udkast til håndbogen "Regler og rammer for institutioner i Københavns Kommune", der henvender sig til institutionsledere. Herudover har BUF fremsendt et notat, hvor principperne for selvforvaltning inklusive en gennemgang af fordele og ulemper. Endelig har BUF fremsendt en opgørelse af gæld og tilgodehavende pr. institution.
25 B	Opgørelse og synliggørelse af opsparinger	Fremlægge grundlag for opgørelse af opsparinger i løbet af året, herunder opgørelsesprincipper			x				ØKL	Ja	BUF har fremsendt notat om grundlaget for opgørelse af den decentrale opsparing. I notatet redegør BUF for, at hvordan opsparingen gøres op løbende samt ansvars- og opgavefordelingen i forbindelse hermed.
26		Opgøre opsparing for institutioner løbende			x				ØKL	Ja	Opgørelse fordelt pr. institution modtaget.
27		Synliggørelse af effekt af opsparing / gæld i forvaltningens regnskabsprognoser			x				ØKL	Uden for bedømmelse	BUF oplyser, at endelig prognose jfr. tidsplanen først foreligger 9. november, hvor den sendes til sekretariatet mhp udvalgsbehandling. Vurdering kan først foretages, når endeligt materiale foreligger
28	Nye / ændrede modeller	Muligt katalog over alternative modeller for lokalt forankret investeringer / opsparing / låntagning, herunder vurdering af effekt på servicerammen.			x				ØKL	Uden for bedømmelse	BUF har fremsendt notat vedrørende leverancen. Det fremgår af notatet, at leverancen er afhængig af, hvorvidt det besluttes, om den eksisterende model skal ændres. Da det er besluttet *ikke* at ændre modellen, skal der ikke udarbejdes et katalog over alternative mulige modeller. Notatet beskriver i stedet den nuværende model, hverunder overførsel af over- og underskud mellem budgetår. Overvejelser om andre og mulige modeller vil blive gjort i forbindelse og samtidig med arbejdet med en ny budgetmodel for dagtilbud.
	4. B. Forbedring af den decentrale økonomistyring (opfølgning på anbefalinger fra servicetjek II)										
29	Øget fokus på decentral	at rammerne for selvforvaltning præciseres ved etablering af en selvforvaltningspjece			x			selvforvaltningspjece	Morten	Ja	Selvforvaltningshåndbog for institutioner og skoler vedlagt.

Målepunktsoversigt pr. 30. oktober 2009.

Mål nr.:	tema og mål	målepunkt	Aftalt rapportering fra BUF til Deloitte	indgår i rapportering til behandling:				leverancekrav	ansvarlig i BUF	Er mål nået? Ja/nej	Vurderingsgrundlag
				BUU 12/8 og ØU 18/8	BUU 25/11 og ØU 1/12						
30	økonomistyring som en væsentlig ledelsesopgave, blandt andet gennem bedre anvendelse af det nye økonomistyringsværktøj.	at der udarbejdes og formidles en Budgetvejledning målrettet distriktsadministrationen der præciserer ansvar, kontroller og supportrollen i forhold til samarbejdet mellem distriktsadministrationen og institutionerne			x			budgetvejledning	Morten	Uden for bedømmelse	BUF foreslår, at dette mål udgår som følge af kraftig udvikling på dagstilbudsområdet med hensyn til nye bevillingsregler og budgetmodeller. Disse vil først ligge klar i december 2009. En vejledning udarbejdet på nuværende tidspunkt vil skulle laves om efter december og vil sende et uklart budskab til distrikterne.
31	Obligatorisk økonomistyringsværktøj for institutionerne, og at institutioner i denne sammenhæng får en tilstrækkelig undervisning i anvendelsen af værktøjet.	at der iværksættes undervisning af distriktsmedarbejdere i anvendelsen af økonomistyringsværktøjet			x			undervisningsplan, herunder formulering af formål og indhold	Morten	Ja	Program for undervisning af distriktsmedarbejdere vedlagt. Programmet beskriver undervisningens formål og indhold. Herudover er der vedlagt opgaver, samt vejledning i at gemme og hente økonomistyringsværktøjet. Undervisningshold vedlagt.
32		at der iværksættes undervisning af institutionerne i anvendelsen af økonomistyringsværktøjet			x			undervisningsplan, herunder formulering af formål og indhold	Morten	Ja	Program for undervisning af institutionsmedarbejdere vedlagt. Programmet beskriver undervisningens formål og indhold. Herudover er der vedlagt opgaver, samt vejledning i at gemme og hente økonomistyringsværktøjet. Udkast til oplæg til undervisningen er desuden vedlagt.

Farvesætning:

ja	= Målet er opfyldt
delvist	= Målet er delvist opfyldt
Nej	= Målet er ikke opfyldt
Udenfor bedømmelse	= Målet er ikke bedømt grundet forhold, der er beskrevet nærmere i boksen
Måles ej i denne rapportering	= Målet bedømmes ikke, idet milepælen tilsiger, at målet først indgår i kommende rapporteringer.

Målepunktsoversigt pr. 30. oktober 2009.

Mål nr.:	tema og mål	målepunkt	Aftalt rapportering fra BUF til Deloitte	indgår i rapportering til behandling:				leverancekrav	ansvarlig i BUF	Er mål nået? Ja/nej	Vurderingsgrundlag
				BUU 12/8 og ØU 18/8	BUU 25/11 og ØU 1/12						
	1. A Bedre kapacitetsudnyttelse - opgørelse										
1	Belægningsprcenter - opgørelsesgrundlag	Gennemgang af nuværende opgørelsesmetode - med henblik på at vurdere målets evne til at identificere kapacitet og kapacitetsudnyttelse, samt identificere behov for justeringer	BUF afleverer et udkast til Deloitte 25/6, som Deloitte kommenterer på overfor BUF. Endeligt materiale overdrages 6/8 09	X	x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Der er fremsendt en fælles redegørelse for målepunkt 1, 2 og 3: Belægningsprocenter opgøres hver måned på institutions-, distrikts- og kommunalt niveau. Hver måned beregnes over-/underskuddet af indmeldte børn i institutionen i forhold til institutionens normering samt kapacitetsudnyttelsen . Opgørelsen er separat for VG og BH.
2	Belægningsprocenter - eksisterende kapacitet	Belægningsprocenter - opgørelse af gennemsnit totalt og pr. distrikt	BUF afleverer et udkast til Deloitte 25/6, som Deloitte kommenterer på overfor BUF. Endeligt materiale overdrages 6/8 09	X	x				Plads- og kapacitets-styring	Ja	I det fremsendte materiale viser tabel 1 s. 13 kapacitetsudnyttelsen opgjort som over-/underskud af pladser pr. distrikt og totalt pr. maj 2009 ikke belægningsprocenten, men det er to sider af samme sag. Kapacitetsudnyttelsen er dog opgjort i pladser isf. procent og kan derfor være sværere at vurdere.
3		Løbende drift og afrapportering vedr. ovenstående			X				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Plads- og kapacitetsstyring udarbejder månedligt en opgørelse over belægningen i kommunens institutioner og en opgørelse over institutioner med lavest belægning. Belægningstallene afleveres til BUU månedligt på aflæggerbordet.
4	Tilstedeværelsesmålinger	Opgørelse af gennemsnitlig og maksimal faktisk belægning på institutioner opgjort i antal hoveder, med henblik på at identificere eventuelle potentialer - analysedesign og forstudie på 8 repræsentative institutioner.	BUF afleverer et udkast til Deloitte 25/6, som Deloitte kommenterer på overfor BUF. Endeligt materiale overdrages 6/8 09	X	x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Plads- og kapacitetsstyring har indhentet logbøger for tilstedeværelsen i 8 institutioner (én fra hvert distrikt). Fremmødet pr. dag er opgjort, mens der ikke foreligger data for fremmødet inden for bestemte tidsintervaller. Det gennemsnitlige fremmøde ligger på mellem 75 og 90 pct., mens det maksimale fremmøde er 100 pct. På baggrund af tilstedeværelsesmålingen anfører Plads- og kapacitetsstyring, at der fremsættes forslag til BUU d. 12/8 om, at institutioner, der ikke er midlertidigt opnormeret merindskriver et barn pr. gruppe i spidsbelastningsperioder.
5		Større undersøgelse af ovenstående, ifald der identificeres et potentiale.			X				Plads- og kapacitetsstyring	Uden for bedømmelse	Erstattes af mål 6/udgår.
6		Opgørelse af gennemsnitlig og maksimal faktisk belægning på institutioner opgjort i tidsintervaller henover dagen, med henblik på at identificere eventuelle potentialer - analysedesign.			x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Plads- og kapacitetsstyring har fremsendt en redegørelse for tilstedeværelsesmålinger foretaget i juli 2009. Forvaltningen har endvidere beskrevet metoden til den nye tilstedeværelsesmåling jf. målepunkt 7. Endelig har forvaltningen beskrevet den udnyttede kapacitet pr. institution, herunder opnormering og merindskrivning. Der udestår måling af tilstedeværelses i tidsintervaller hen over dagen jf. nedenfor.
7		Forstudie vedr. ovenstående på 8 repræsentative institutioner.			X				Plads- og kapacitetsstyring	Uden for bedømmelse	Resultat af tilstedeværelsesmålingens første 14 dage fremsendes d. 11. november 2009 til Deloitte. Vurdering foretages, når endeligt materiale foreligger.

Målepunktsoversigt pr. 30. oktober 2009.

Mål nr.:	tema og mål	målepunkt	Aftalt rapportering fra BUF til Deloitte	indgår i rapportering til behandling:				leverancekrav	ansvarlig i BUF	Er mål nået? Ja/nej	Vurderingsgrundlag
				BUU 12/8 og ØU 18/8	BUU 25/11 og ØU 1/12						
8		Drøftelse og beslutning vedr. om undersøgelsen skal gennemføres i et bredere udsnit af institutioner.			X				Plads- og kapacitetsstyring	Nej	Plads- og Kapacitet har foreslået, at tilstedeværelsesmålingen udvides, så den dækker et større antal institutioner og en længere tidsperiode.
9	Antal pladser	Opgørelse over historisk og planlagt udvikling i antal pladser fordelt på kategorier og totalt	BUF afleverer et udkast til Deloitte 25/6, som Deloitte kommenterer på overfor BUF. Endeligt materiale overdrages 6/8 09	X	x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Plads- og kapacitetsstyring har fremsendt en opgørelse over udviklingen i antal pladser og prognose for behov for BH og VG. Den primære kapacitetsmæssige udfordring er den cykliske udvikling i behovet for børnehavepladser, hvor der er en forskel i behovet mellem april (max) og august (min) på 2.500 pladser.
	1. B Bedre kapacitetsudnyttelse - forbedring										
10		Analyse af primære årsager til lav belægningsprocent og identifikation / vurdering af mulige indsatser for at opnå højere belægning.	BUF afleverer et udkast til Deloitte 25/6, som Deloitte kommenterer på overfor BUF. Endeligt materiale overdrages 6/8 09	X	x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Plads- og kapacitetsstyring har redegjort for, hvordan de institutioner, der har lave belægningsprocenter, identificeres, datagrundlaget herfor samt håndtering. Indsatsen for at opnå højere belægning er at udarbejde et belægningsark månedligt, som indeholder oplysninger om årsag, den videre proces, normering og udmeldt budget. På baggrund af dette uarbejdes en konkret handlingsplan for institutionen, hvis der ikke er en acceptabel forklaring på den lave belægning. Løbende over året udarbejdes mere eller mindre formelle handlingsplaner for at opfylde alle pladser via tilbud om f.eks. garantigrupper. Der vil kun blive udarbejdet handlingsplaner, såfremt en institution har permanent lav belægning over hele året. Årsager til lav belægningsprocent er typisk manglende behov i en bestemt måned, at der er tilknyttet garantigrupper til institutionen, sammenlægning, lukning, placering, opstart, institutionens fysiske tilstand eller afledte problemer pga. f.eks. høj personaleomsætning.

Målepunktsoversigt pr. 30. oktober 2009.

Mål nr.:	tema og mål	målepunkt	Aftalt rapportering fra BUF til Deloitte	indgår i rapportering til behandling:				leverancekrav	ansvarlig i BUF	Er mål nået? Ja/nej	Vurderingsgrundlag
				BUU 12/8 og ØU 18/8	BUU 25/11 og ØU 1/12						
11	Forbedring af belægningsprocenter	Formel handlingsplan for indsats vedr. de nederste 5-10% af institutionerne, hvor der til stadighed er ledig kapacitet / manglende efterspørgsel / ingen venteliste			x				Plads- og kapacitetsstyring	Nej	Det er beskrevet, hvordan Plads- og kapacitetsstyring identificerer institutioner med belægningsprocenter på 90 eller derunder. Plads- og Kapacitet har udleveret handlingsplaner for tre institutioner udarbejdet i 2008 samt belægningsprocenter for institutionerne, der viser, at belægningsprocenten efterfølgende er steget. I to af de tre handlingsplaner for 2008 er der anvendt en skabelon for udarbejdelse af handlingsplaner. Tiltag i handlingsplanerne er f.eks. at oprette garantigrupper i institutionerne og midlertidig nednormering for at kune løse personalemæssige og pædagogiske udfordringer. Handlingsplanerne i 2008 er underskrevet af bl.a. institutionslederen. Plads- og Kapacitetsstyring har endvidere udleveret sammenfatninger af handlingsplaner for 2009. Karakteren af handlingsplanerne er ændret i 2009 i forhold til 2008. I 2009 er handlingsplanen således ifølge Plads- og Kapacitetsstyring dokumenteret via mere uformelle mailkorrespondencer og telefonsamtaler mellem institutionen, distriktet og centralforvaltningen. Sammenfatningerne af handlingsplanerne, som Plads- og Kapacitetsstyring ha
12	Samlet katalog over forbedringspotentialer	Udarbejdelse af et samlet katalog over samtlige mulige tiltag der kan iværksættes med henblik på at sikre en bedre kapacitetsudnyttelse, herunder blandt andet vurdering af behov, efterspørgsel og effekter ved: Indførelse af deltidspladser Ophævelse af km-pladsgarantien. Efterspørgsel efter naturbørnehaver - og muligheder for øget indtag i disse. Fastlæggelse af maksimal kapacitet i eksisterende bygningsmasse - hvor mange børn kan der være i hver enkelt institution, og afklaring af regelgrundlaget omkring opgørelse af, at der er det fornødne antal m2 pr. barn i eksisterende tilgængelig bygningsmasse Skifteintervaller - rykke børn tidligere til næste trin, eksempelvist tidligere overgang til børnehave, glidende overgang til KKFO/fritidshjem igennem hele kalenderåret.	BUF afleverer materialet til Deloitte 6/8 2009.	X	x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja, men kan ændres alt efter om der skal udarbejdes nye kataloger afhængigt af udvalgets beslutninger.	Redegørelsen indeholder en gennemgang af en række mulige tiltag, der potentielt kan forberede kapacitetsudnyttelsen. Det drejer sig om indførelse af deltidspladser, ophævelse af km-garantien, efterspørgsel efter naturbørnehaver, fastlæggelse af maksimal kapacitet i eksisterende bygningsmasse, skifteintervaller, kortlægge muligheder for effekter ved at omdanne fritidshjem/KKFO'er til SFO, mere fleksibel ventelistestyring og tildeling samt ændret ressourcetildelingsmodel.

Målepunktsoversigt pr. 30. oktober 2009.

Mål nr.:	tema og mål	målepunkt	Aftalt rapportering fra BUF til Deloitte	indgår i rapportering til behandling:				leverancekrav	ansvarlig i BUF	Er mål nået? Ja/nej	Vurderingsgrundlag
				BUU 12/8 og ØU 18/8	BUU 25/11 og ØU 1/12						
		Kortlægge muligheder og effekter ved at omdanne fritidshjem / KKFO'er til SFO Mere fleksibel ventelistestyring og tildeling. Ændret ressourcetildelingsmodel der giver hver enkelt institution et øget økonomisk incitament til at øge indtaget - eksempelvist øget afregning for ekstra børn / overnormering etc. Etc. Etc.									
	2. Større og mere fleksible institutioner										
13	Status	Hvordan håndteres fleksibiliteten i dag i den eksisterende bygningsmasse - hvilke muligheder og begærnsninger er der			x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Der er beskrevet muligheder og begrænsninger ved nybyggeri, anvendelsen af minibusser og oprettelse af udflytterenheder.
14		Hvordan håndteres fleksibiliteten fremadrettet, eksempelvist i forhold til ny- og ombygning og indretning af bygningsmassen			x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Der er beskrevet muligheder og begræsninger ved nybyggeri.
15	Potentialer	Udredning af, hvor der er et yderligere potentiale i at arbejde med fleksibiliteten, eksempelvist: Identificere mulige nye tiltag, eksempelvist udnyttelse af biblioteker, fleks mellem daginstitution, skole og frtidshjemsudnyttelse mv. Identificere små enheder, f.eks. under KL's grænse for bæredygtighed (60 indskrevne), der eventuelt kan lukkes til fordel for etablering af større sammenhængende enheder, der kan ændre formål afhængigt af aktuelt brugerantal - Mulige business cases vedr. økonomi og effekt, herunder også genovervejelser omkring sammenlægninger af kommunale og selvejende/private institutioner, der ligger tæt på hinanden, og hver især er relativt for små. Etc. Etc.			x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Plads- og kapacitetsstyring har redegjort for udfordringerne i forbindelse med at udnytte alle kommunale bygninger til børnepasning. Udfordringerne består både i bygningernes egnethed til børnepasning og i at opnå brugsret over bygningen. Endvidere har Plads- og kapacitetsstyring redegjort for muligheden for at sammenlægge mindre institutioner til større og mere bæredygtige enheder.
16	Strategi	Udarbejde oplæg vedr. hvad der faktisk kan gøres			x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Redegørelse fra Plads- og kapacitetsstyring, som indeholder en række tiltag med henblik på at skaffe flere pladser hurtigst muligt.
17	Plan	Plan for operationelle tiltag, samt opgørelse af effekt og udgifter forbundet hermed for 2009 og 2010.			x				Plads- og kapacitetsstyring	Nej	Plan afventer pr. udvalgets beslutning.
	3. ingen serviceforringelser i 2009 - og overholdelse af budget										

Målepunktsoversigt pr. 30. oktober 2009.

Mål nr.:	tema og mål	målepunkt	Aftalt rapportering fra BUF til Deloitte	indgår i rapportering til behandling:				leverancekrav	ansvarlig i BUF	Er mål nået? Ja/nej	Vurderingsgrundlag
				BUU 12/8 og ØU 18/8	BUU 25/11 og ØU 1/12						
18	Procesmål	Fastlægge kvartalsvis tidsplan for opfølgning, der harmonerer med BUF's øvrige sagsbehandling, herunder tidsplan for regnskabsprognoser.			x			Tidsplan	ØKL	Ja	BUF har fremsendt tidsplan for opfølgning på budget og tilpasning af prognoser. Tidsplanen er både angivet på uge-niveau og dag-niveau. Tidsplanen indeholder beskrivelse af en lang række aktiviteter på såvel centralt som decentralt niveau, samt frister for udsendelse/aflevering af bidrag.
19		Fastlæggelse af, hvorledes overholdelse af budget defineres og opgøres, eksempelvist hvorledes tidlige og automatiske overførsler skal indregnes, effekt af tillægsbevillingssager / uforudsete udgifter mv.			x				ØKL	Ja	BUF har fremsendt "Notat omhandlende definition og opgørelse af overholdelse af budget". Notatet beskriver, hvordan overholdelse af budget defineres og opgøres, samt beskriver hvordan tidlige og automatiske overførsler skal indregnes, effekt af tillægsbevillinger samt uforudsete udgifter. Endvidere har BUF fremsendt Københavns Kommunes bevillingsregler, Prognosecirkulære 2009 og vejledning hertil.
20 A	Handlingsplan	Handlingsplan for overholdelse af budgettet for 2009 uden serviceforringelser fremlægges i forbindelse med forvaltningens kvartalsvise prognoser til politisk beslutning	BUF afleverer materialet til Deloitte 6/8 2009.	x	x			Leverance	ØKL	Ja	BUF har fremsendt 2 notater om årsagerne til et udestående på 143,7 mio. kr. i forvaltningens budget for 2009, om hvordan økonomien bringes i balance samt forslag til, hvordan BUF vil overholde budgettet. Børne- og Ungdomsudvalget har godkendt omprioriteringen på møder d. 12. august 2009 og 2. september 2009. Deloitte vurderer, at to af de fremsatte forslag i et eller andet omfang vil påvirke institutionernes opsparing i nedadgående retning, da det må forventes, at institutionerne ikke vil kunne udmønte besparelsesforslagene fuldt ud i indeværende år.
20 B				X	x			Realisering	ØKL	Delvist	Som beskrevet ovenfor, vurderer Deloitte at institutionerne ikke vil kunne udmønte besparelsesforslagene fuldt ud i indeværende år. Samtidig angiver BUF over for Børne- og Ungdomsudvalget, at der er en vis usikkerhed forbundet med besparelsespotentialet i forbindelse med procentbesparelser på budgetposter og ikke udmeldte puljemidler samt ansættelsesstop i forvaltningen.
21		Kvartalsvise prognoser identificerer mulige problemområder			x				ØKL	Uden for bedømmelse	BUF oplyser, at endelig prognose jfr. tidsplanen først foreligger 9. november, hvor den sendes til sekretariatet mhp udvalgsbehandling. Vurdering kan først foretages, når endeligt materiale foreligger.
22		Kvartalsvise prognoser indeholder kompenserende tilag, der er realistiske, gennemførlige, og må forventes at kunne nå at have den fornødne økonomisk effekt i året.			x				ØKL	Uden for bedømmelse	BUF oplyser, at endelig prognose jfr. tidsplanen først foreligger 9. november, hvor den sendes til sekretariatet mhp udvalgsbehandling. Vurdering kan først foretages, når endeligt materiale foreligger.
23		Kvartalsvise prognoser beskriver afledte effekter af kompenserende tiltag, herunder eventuelle effekter for serviceniveauet.			x				ØKL	Uden for bedømmelse	BUF oplyser, at endelig prognose jfr. tidsplanen først foreligger 9. november, hvor den sendes til sekretariatet mhp udvalgsbehandling. Vurdering kan først foretages, når endeligt materiale foreligger.

Målepunktsoversigt pr. 30. oktober 2009.

Mål nr.:	tema og mål	målepunkt	Aftalt rapportering fra BUF til Deloitte	indgår i rapportering til behandling:				leverancekrav	ansvarlig i BUF	Er mål nået? Ja/nej	Vurderingsgrundlag
				BUU 12/8 og ØU 18/8	BUU 25/11 og ØU 1/12						
24	Overholdelse af budget 2009	Overholdelse af budget 2009 måles endeligt i forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2009.	Regnskab 2009 - udenfor rapporteringsperioden						ØKL	Nej	
	4. A opgørelse af decentrale opsparinger, samt forbedring af den decentrale økonomistyring (opfølgning på anbefalinger fra servicetjek II)										
25 A	Selvforvaltning og opsparing / gæld	Gennemgang af nugældende selvforvaltningsprincipper, herunder fordele og ulemper. Opgørelse af gæld/tilgodehavende pr. institution og analyse af udvikling heri. Rapportering herpå opdelt i overskuelige intervaller.	BUF afleverer materialet til Deloitte 6/8 2009.	X					ØKL	Ja	BUF har fremsendt de samlede budgetvejledninger for 2009. Budgetvejledningerne beskriver definition af og principperne for selvforvaltning, herunder overførsel mellem budgetår, lønsumsstyring samt udarbejdelse af prognoser. Budgetvejledningerne indeholder ligeledes gennemgang af budgetmodel og regelgrundlag. BUF har ligeledes fremsendt et udkast til håndbogen "Regler og rammer for institutioner i Københavns Kommune", der henvender sig til institutionsledere. Herudover har BUF fremsendt et notat, hvor principperne for selvforvaltning inklusive en gennemgang af fordele og ulemper. Endelig har BUF fremsendt en opgørelse af gæld og tilgodehavende pr. institution.
25 B	Opgørelse og synliggørelse af opsparinger	Fremlægge grundlag for opgørelse af opsparinger i løbet af året, herunder opgørelsesprincipper			x				ØKL	Ja	BUF har fremsendt notat om grundlaget for opgørelse af den decentrale opsparing. I notatet redegør BUF for, at hvordan opsparingen gøres op løbende samt ansvars- og opgavefordelingen i forbindelse hermed.
26		Opgøre opsparing for institutioner løbende			x				ØKL	Ja	Opgørelse fordelt pr. institution modtaget.
27		Synliggørelse af effekt af opsparing / gæld i forvaltningens regnskabsprognoser			x				ØKL	Uden for bedømmelse	BUF oplyser, at endelig prognose jfr. tidsplanen først foreligger 9. november, hvor den sendes til sekretariatet mhp udvalgsbehandling. Vurdering kan først foretages, når endeligt materiale foreligger
28	Nye / ændrede modeller	Muligt katalog over alternative modeller for lokalt forankret investeringer / opsparing / låntagning, herunder vurdering af effekt på servicerammen.			x				ØKL	Uden for bedømmelse	BUF har fremsendt notat vedrørende leverancen. Det fremgår af notatet, at leverancen er afhængig af, hvorvidt det besluttes, om den eksisterende model skal ændres. Da det er besluttet *ikke* at ændre modellen, skal der ikke udarbejdes et katalog over alternative mulige modeller. Notatet beskriver i stedet den nuværende model, hverunder overførsel af over- og underskud mellem budgetår. Overvejelser om andre og mulige modeller vil blive gjort i forbindelse og samtidig med arbejdet med en ny budgetmodel for dagtilbud.
	4. B. Forbedring af den decentrale økonomistyring (opfølgning på anbefalinger fra servicetjek II)										
29	Øget fokus på decentral	at rammerne for selvforvaltning præciseres ved etablering af en selvforvaltningspjece			x			selvforvaltningspjece	Morten	Ja	Selvforvaltningshåndbog for institutioner og skoler vedlagt.

Målepunktsoversigt pr. 30. oktober 2009.

Mål nr.:	tema og mål	målepunkt	Aftalt rapportering fra BUF til Deloitte	indgår i rapportering til behandling:				leverancekrav	ansvarlig i BUF	Er mål nået? Ja/nej	Vurderingsgrundlag
				BUU 12/8 og ØU 18/8	BUU 25/11 og ØU 1/12						
30	økonomistyring som en væsentlig ledelsesopgave, blandt andet gennem bedre anvendelse af det nye økonomistyringsværktøj.	at der udarbejdes og formidles en Budgetvejledning målrettet distriktsadministrationen der præciserer ansvar, kontroller og supportrollen i forhold til samarbejdet mellem distriktsadministrationen og institutionerne			x			budgetvejledning	Morten	Uden for bedømmelse	BUF foreslår, at dette mål udgår som følge af kraftig udvikling på dagstilbudsområdet med hensyn til nye bevillingsregler og budgetmodeller. Disse vil først ligge klar i december 2009. En vejledning udarbejdet på nuværende tidspunkt vil skulle laves om efter december og vil sende et uklart budskab til distrikterne.
31	Obligatorisk økonomistyringsværktøj for institutionerne, og at institutioner i denne sammenhæng får en tilstrækkelig undervisning i anvendelsen af værktøjet.	at der iværksættes undervisning af distriktsmedarbejdere i anvendelsen af økonomistyringsværktøjet			x			undervisningsplan, herunder formulering af formål og indhold	Morten	Ja	Program for undervisning af distriktsmedarbejdere vedlagt. Programmet beskriver undervisningens formål og indhold. Herudover er der vedlagt opgaver, samt vejledning i at gemme og hente økonomistyringsværktøjet. Undervisningshold vedlagt.
32		at der iværksættes undervisning af institutionerne i anvendelsen af økonomistyringsværktøjet			x			undervisningsplan, herunder formulering af formål og indhold	Morten	Ja	Program for undervisning af institutionsmedarbejdere vedlagt. Programmet beskriver undervisningens formål og indhold. Herudover er der vedlagt opgaver, samt vejledning i at gemme og hente økonomistyringsværktøjet. Udkast til oplæg til undervisningen er desuden vedlagt.

Farvesætning:

ja	= Målet er opfyldt
delvist	= Målet er delvist opfyldt
Nej	= Målet er ikke opfyldt
Udenfor bedømmelse	= Målet er ikke bedømt grundet forhold, der er beskrevet nærmere i boksen
Måles ej i denne rapportering	= Målet bedømmes ikke, idet milepælen tilsiger, at målet først indgår i kommende rapporteringer.

Målepunktsoversigt pr. 30. oktober 2009.

Mål nr.:	tema og mål	målepunkt	Aftalt rapportering fra BUF til Deloitte	indgår i rapportering til behandling:				leverancekrav	ansvarlig i BUF	Er mål nået? Ja/nej	Vurderingsgrundlag
				BUU 12/8 og ØU 18/8	BUU 25/11 og ØU 1/12						
	1. A Bedre kapacitetsudnyttelse - opgørelse										
1	Belægningsprcenter - opgørelsesgrundlag	Gennemgang af nuværende opgørelsesmetode - med henblik på at vurdere målets evne til at identificere kapacitet og kapacitetsudnyttelse, samt identificere behov for justeringer	BUF afleverer et udkast til Deloitte 25/6, som Deloitte kommenterer på overfor BUF. Endeligt materiale overdrages 6/8 09	X	x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Der er fremsendt en fælles redegørelse for målepunkt 1, 2 og 3: Belægningsprocenter opgøres hver måned på institutions-, distrikts- og kommunalt niveau. Hver måned beregnes over-/underskuddet af indmeldte børn i institutionen i forhold til institutionens normering samt kapacitetsudnyttelsen . Opgørelsen er separat for VG og BH.
2	Belægningsprocenter - eksisterende kapacitet	Belægningsprocenter - opgørelse af gennemsnit totalt og pr. distrikt	BUF afleverer et udkast til Deloitte 25/6, som Deloitte kommenterer på overfor BUF. Endeligt materiale overdrages 6/8 09	X	x				Plads- og kapacitets-styring	Ja	I det fremsendte materiale viser tabel 1 s. 13 kapacitetsudnyttelsen opgjort som over-/underskud af pladser pr. distrikt og totalt pr. maj 2009 ikke belægningsprocenten, men det er to sider af samme sag. Kapacitetsudnyttelsen er dog opgjort i pladser isf. procent og kan derfor være sværere at vurdere.
3		Løbende drift og afrapportering vedr. ovenstående			X				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Plads- og kapacitetsstyring udarbejder månedligt en opgørelse over belægningen i kommunens institutioner og en opgørelse over institutioner med lavest belægning. Belægningstallene afleveres til BUU månedligt på aflæggerbordet.
4	Tilstedeværelsesmålinger	Opgørelse af gennemsnitlig og maksimal faktisk belægning på institutioner opgjort i antal hoveder, med henblik på at identificere eventuelle potentialer - analysedesign og forstudie på 8 repræsentative institutioner.	BUF afleverer et udkast til Deloitte 25/6, som Deloitte kommenterer på overfor BUF. Endeligt materiale overdrages 6/8 09	X	x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Plads- og kapacitetsstyring har indhentet logbøger for tilstedeværelsen i 8 institutioner (én fra hvert distrikt). Fremmødet pr. dag er opgjort, mens der ikke foreligger data for fremmødet inden for bestemte tidsintervaller. Det gennemsnitlige fremmøde ligger på mellem 75 og 90 pct., mens det maksimale fremmøde er 100 pct. På baggrund af tilstedeværelsesmålingen anfører Plads- og kapacitetsstyring, at der fremsættes forslag til BUU d. 12/8 om, at institutioner, der ikke er midlertidigt opnormeret merindskriver et barn pr. gruppe i spidsbelastningsperioder.
5		Større undersøgelse af ovenstående, ifald der identificeres et potentiale.			X				Plads- og kapacitetsstyring	Uden for bedømmelse	Erstattes af mål 6/udgår.
6		Opgørelse af gennemsnitlig og maksimal faktisk belægning på institutioner opgjort i tidsintervaller henover dagen, med henblik på at identificere eventuelle potentialer - analysedesign.			x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Plads- og kapacitetsstyring har fremsendt en redegørelse for tilstedeværelsesmålinger foretaget i juli 2009. Forvaltningen har endvidere beskrevet metoden til den nye tilstedeværelsesmåling jf. målepunkt 7. Endelig har forvaltningen beskrevet den udnyttede kapacitet pr. institution, herunder opnormering og merindskrivning. Der udestår måling af tilstedeværelses i tidsintervaller hen over dagen jf. nedenfor.
7		Forstudie vedr. ovenstående på 8 repræsentative institutioner.			X				Plads- og kapacitetsstyring	Uden for bedømmelse	Resultat af tilstedeværelsesmålingens første 14 dage fremsendes d. 11. november 2009 til Deloitte. Vurdering foretages, når endeligt materiale foreligger.

Målepunktsoversigt pr. 30. oktober 2009.

Mål nr.:	tema og mål	målepunkt	Aftalt rapportering fra BUF til Deloitte	indgår i rapportering til behandling:				leverancekrav	ansvarlig i BUF	Er mål nået? Ja/nej	Vurderingsgrundlag
				BUU 12/8 og ØU 18/8	BUU 25/11 og ØU 1/12						
8		Drøftelse og beslutning vedr. om undersøgelsen skal gennemføres i et bredere udsnit af institutioner.			X				Plads- og kapacitetsstyring	Nej	Plads- og Kapacitet har foreslået, at tilstedeværelsesmålingen udvides, så den dækker et større antal institutioner og en længere tidsperiode.
9	Antal pladser	Opgørelse over historisk og planlagt udvikling i antal pladser fordelt på kategorier og totalt	BUF afleverer et udkast til Deloitte 25/6, som Deloitte kommenterer på overfor BUF. Endeligt materiale overdrages 6/8 09	X	x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Plads- og kapacitetsstyring har fremsendt en opgørelse over udviklingen i antal pladser og prognose for behov for BH og VG. Den primære kapacitetsmæssige udfordring er den cykliske udvikling i behovet for børnehavepladser, hvor der er en forskel i behovet mellem april (max) og august (min) på 2.500 pladser.
	1. B Bedre kapacitetsudnyttelse - forbedring										
10		Analyse af primære årsager til lav belægningsprocent og identifikation / vurdering af mulige indsatser for at opnå højere belægning.	BUF afleverer et udkast til Deloitte 25/6, som Deloitte kommenterer på overfor BUF. Endeligt materiale overdrages 6/8 09	X	x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Plads- og kapacitetsstyring har redegjort for, hvordan de institutioner, der har lave belægningsprocenter, identificeres, datagrundlaget herfor samt håndtering. Indsatsen for at opnå højere belægning er at udarbejde et belægningsark månedligt, som indeholder oplysninger om årsag, den videre proces, normering og udmeldt budget. På baggrund af dette uarbejdes en konkret handlingsplan for institutionen, hvis der ikke er en acceptabel forklaring på den lave belægning. Løbende over året udarbejdes mere eller mindre formelle handlingsplaner for at opfylde alle pladser via tilbud om f.eks. garantigrupper. Der vil kun blive udarbejdet handlingsplaner, såfremt en institution har permanent lav belægning over hele året. Årsager til lav belægningsprocent er typisk manglende behov i en bestemt måned, at der er tilknyttet garantigrupper til institutionen, sammenlægning, lukning, placering, opstart, institutionens fysiske tilstand eller afledte problemer pga. f.eks. høj personaleomsætning.

Målepunktsoversigt pr. 30. oktober 2009.

Mål nr.:	tema og mål	målepunkt	Aftalt rapportering fra BUF til Deloitte	indgår i rapportering til behandling:				leverancekrav	ansvarlig i BUF	Er mål nået? Ja/nej	Vurderingsgrundlag
				BUU 12/8 og ØU 18/8	BUU 25/11 og ØU 1/12						
11	Forbedring af belægningsprocenter	Formel handlingsplan for indsats vedr. de nederste 5-10% af institutionerne, hvor der til stadighed er ledig kapacitet / manglende efterspørgsel / ingen venteliste			x				Plads- og kapacitetsstyring	Nej	Det er beskrevet, hvordan Plads- og kapacitetsstyring identificerer institutioner med belægningsprocenter på 90 eller derunder. Plads- og Kapacitet har udleveret handlingsplaner for tre institutioner udarbejdet i 2008 samt belægningsprocenter for institutionerne, der viser, at belægningsprocenten efterfølgende er steget. I to af de tre handlingsplaner for 2008 er der anvendt en skabelon for udarbejdelse af handlingsplaner. Tiltag i handlingsplanerne er f.eks. at oprette garantigrupper i institutionerne og midlertidig nednormering for at kune løse personalemæssige og pædagogiske udfordringer. Handlingsplanerne i 2008 er underskrevet af bl.a. institutionslederen. Plads- og Kapacitetsstyring har endvidere udleveret sammenfatninger af handlingsplaner for 2009. Karakteren af handlingsplanerne er ændret i 2009 i forhold til 2008. I 2009 er handlingsplanen således ifølge Plads- og Kapacitetsstyring dokumenteret via mere uformelle mailkorrespondencer og telefonsamtaler mellem institutionen, distriktet og centralforvaltningen. Sammenfatningerne af handlingsplanerne, som Plads- og Kapacitetsstyring ha
12	Samlet katalog over forbedringspotentialer	Udarbejdelse af et samlet katalog over samtlige mulige tiltag der kan iværksættes med henblik på at sikre en bedre kapacitetsudnyttelse, herunder blandt andet vurdering af behov, efterspørgsel og effekter ved: Indførelse af deltidspladser Ophævelse af km-pladsgarantien. Efterspørgsel efter naturbørnehaver - og muligheder for øget indtag i disse. Fastlæggelse af maksimal kapacitet i eksisterende bygningsmasse - hvor mange børn kan der være i hver enkelt institution, og afklaring af regelgrundlaget omkring opgørelse af, at der er det fornødne antal m2 pr. barn i eksisterende tilgængelig bygningsmasse Skifteintervaller - rykke børn tidligere til næste trin, eksempelvist tidligere overgang til børnehave, glidende overgang til KKFO/fritidshjem igennem hele kalenderåret.	BUF afleverer materialet til Deloitte 6/8 2009.	x	x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja, men kan ændres alt efter om der skal udarbejdes nye kataloger afhængigt af udvalgets beslutninger.	Redegørelsen indeholder en gennemgang af en række mulige tiltag, der potentielt kan forberede kapacitetsudnyttelsen. Det drejer sig om indførelse af deltidspladser, ophævelse af km-garantien, efterspørgsel efter naturbørnehaver, fastlæggelse af maksimal kapacitet i eksisterende bygningsmasse, skifteintervaller, kortlægge muligheder for effekter ved at omdanne fritidshjem/KKFO'er til SFO, mere fleksibel ventelistestyring og tildeling samt ændret ressourcetildelingsmodel.

Målepunktsoversigt pr. 30. oktober 2009.

Mål nr.:	tema og mål	målepunkt	Aftalt rapportering fra BUF til Deloitte	indgår i rapportering til behandling:				leverancekrav	ansvarlig i BUF	Er mål nået? Ja/nej	Vurderingsgrundlag
				BUU 12/8 og ØU 18/8	BUU 25/11 og ØU 1/12						
		Kortlægge muligheder og effekter ved at omdanne fritidshjem / KKFO'er til SFO Mere fleksibel ventelistestyring og tildeling. Ændret ressourcetildelingsmodel der giver hver enkelt institution et øget økonomisk incitament til at øge indtaget - eksempelvist øget afregning for ekstra børn / overnormering etc. Etc. Etc.									
	2. Større og mere fleksible institutioner										
13	Status	Hvordan håndteres fleksibiliteten i dag i den eksisterende bygningsmasse - hvilke muligheder og begærnsninger er der			x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Der er beskrevet muligheder og begrænsninger ved nybyggeri, anvendelsen af minibusser og oprettelse af udflytterenheder.
14		Hvordan håndteres fleksibiliteten fremadrettet, eksempelvist i forhold til ny- og ombygning og indretning af bygningsmassen			x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Der er beskrevet muligheder og begræsninger ved nybyggeri.
15	Potentialer	Udredning af, hvor der er et yderligere potentiale i at arbejde med fleksibiliteten, eksempelvist: Identificere mulige nye tiltag, eksempelvist udnyttelse af biblioteker, fleks mellem daginstitution, skole og frtidshjemsudnyttelse mv. Identificere små enheder, f.eks. under KL's grænse for bæredygtighed (60 indskrevne), der eventuelt kan lukkes til fordel for etablering af større sammenhængende enheder, der kan ændre formål afhængigt af aktuelt brugerantal - Mulige business cases vedr. økonomi og effekt, herunder også genovervejelser omkring sammenlægninger af kommunale og selvejende/private institutioner, der ligger tæt på hinanden, og hver især er relativt for små. Etc. Etc.			x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Plads- og kapacitetsstyring har redegjort for udfordringerne i forbindelse med at udnytte alle kommunale bygninger til børnepasning. Udfordringerne består både i bygningernes egnethed til børnepasning og i at opnå brugsret over bygningen. Endvidere har Plads- og kapacitetsstyring redegjort for muligheden for at sammenlægge mindre institutioner til større og mere bæredygtige enheder.
16	Strategi	Udarbejde oplæg vedr. hvad der faktisk kan gøres			x				Plads- og kapacitetsstyring	Ja	Redegørelse fra Plads- og kapacitetsstyring, som indeholder en række tiltag med henblik på at skaffe flere pladser hurtigst muligt.
17	Plan	Plan for operationelle tiltag, samt opgørelse af effekt og udgifter forbundet hermed for 2009 og 2010.			x				Plads- og kapacitetsstyring	Nej	Plan afventer pr. udvalgets beslutning.
	3. ingen serviceforringelser i 2009 - og overholdelse af budget										

Målepunktsoversigt pr. 30. oktober 2009.

Mål nr.:	tema og mål	målepunkt	Aftalt rapportering fra BUF til Deloitte	indgår i rapportering til behandling:				leverancekrav	ansvarlig i BUF	Er mål nået? Ja/nej	Vurderingsgrundlag
				BUU 12/8 og ØU 18/8	BUU 25/11 og ØU 1/12						
18	Procesmål	Fastlægge kvartalsvis tidsplan for opfølgning, der harmonerer med BUF's øvrige sagsbehandling, herunder tidsplan for regnskabsprognoser.			x			Tidsplan	ØKL	Ja	BUF har fremsendt tidsplan for opfølgning på budget og tilpasning af prognoser. Tidsplanen er både angivet på uge-niveau og dag-niveau. Tidsplanen indeholder beskrivelse af en lang række aktiviteter på såvel centralt som decentralt niveau, samt frister for udsendelse/aflevering af bidrag.
19		Fastlæggelse af, hvorledes overholdelse af budget defineres og opgøres, eksempelvist hvorledes tidlige og automatiske overførsler skal indregnes, effekt af tillægsbevillingssager / uforudsete udgifter mv.			x				ØKL	Ja	BUF har fremsendt "Notat omhandlende definition og opgørelse af overholdelse af budget". Notatet beskriver, hvordan overholdelse af budget defineres og opgøres, samt beskriver hvordan tidlige og automatiske overførsler skal indregnes, effekt af tillægsbevillinger samt uforudsete udgifter. Endvidere har BUF fremsendt Københavns Kommunes bevillingsregler, Prognosecirkulære 2009 og vejledning hertil.
20 A	Handlingsplan	Handlingsplan for overholdelse af budgettet for 2009 uden serviceforringelser fremlægges i forbindelse med forvaltningens kvartalsvise prognoser til politisk beslutning	BUF afleverer materialet til Deloitte 6/8 2009.	x	x			Leverance	ØKL	Ja	BUF har fremsendt 2 notater om årsagerne til et udestående på 143,7 mio. kr. i forvaltningens budget for 2009, om hvordan økonomien bringes i balance samt forslag til, hvordan BUF vil overholde budgettet. Børne- og Ungdomsudvalget har godkendt omprioriteringen på møder d. 12. august 2009 og 2. september 2009. Deloitte vurderer, at to af de fremsatte forslag i et eller andet omfang vil påvirke institutionernes opsparing i nedadgående retning, da det må forventes, at institutionerne ikke vil kunne udmønte besparelsesforslagene fuldt ud i indeværende år.
20 B				X	x			Realisering	ØKL	Delvist	Som beskrevet ovenfor, vurderer Deloitte at institutionerne ikke vil kunne udmønte besparelsesforslagene fuldt ud i indeværende år. Samtidig angiver BUF over for Børne- og Ungdomsudvalget, at der er en vis usikkerhed forbundet med besparelsespotentialet i forbindelse med procentbesparelser på budgetposter og ikke udmeldte puljemidler samt ansættelsesstop i forvaltningen.
21		Kvartalsvise prognoser identificerer mulige problemområder			x				ØKL	Uden for bedømmelse	BUF oplyser, at endelig prognose jfr. tidsplanen først foreligger 9. november, hvor den sendes til sekretariatet mhp udvalgsbehandling. Vurdering kan først foretages, når endeligt materiale foreligger.
22		Kvartalsvise prognoser indeholder kompenserende tilag, der er realistiske, gennemførlige, og må forventes at kunne nå at have den fornødne økonomisk effekt i året.			x				ØKL	Uden for bedømmelse	BUF oplyser, at endelig prognose jfr. tidsplanen først foreligger 9. november, hvor den sendes til sekretariatet mhp udvalgsbehandling. Vurdering kan først foretages, når endeligt materiale foreligger.
23		Kvartalsvise prognoser beskriver afledte effekter af kompenserende tiltag, herunder eventuelle effekter for serviceniveauet.			x				ØKL	Uden for bedømmelse	BUF oplyser, at endelig prognose jfr. tidsplanen først foreligger 9. november, hvor den sendes til sekretariatet mhp udvalgsbehandling. Vurdering kan først foretages, når endeligt materiale foreligger.

Målepunktsoversigt pr. 30. oktober 2009.

Mål nr.:	tema og mål	målepunkt	Aftalt rapportering fra BUF til Deloitte	indgår i rapportering til behandling:				leverancekrav	ansvarlig i BUF	Er mål nået? Ja/nej	Vurderingsgrundlag
				BUU 12/8 og ØU 18/8	BUU 25/11 og ØU 1/12						
24	Overholdelse af budget 2009	Overholdelse af budget 2009 måles endeligt i forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2009.	Regnskab 2009 - udenfor rapporteringsperioden						ØKL	Nej	
	4. A opgørelse af decentrale opsparinger, samt forbedring af den decentrale økonomistyring (opfølgning på anbefalinger fra servicetjek II)										
25 A	Selvforvaltning og opsparing / gæld	Gennemgang af nugældende selvforvaltningsprincipper, herunder fordele og ulemper. Opgørelse af gæld/tilgodehavende pr. institution og analyse af udvikling heri. Rapportering herpå opdelt i overskuelige intervaller.	BUF afleverer materialet til Deloitte 6/8 2009.	X					ØKL	Ja	BUF har fremsendt de samlede budgetvejledninger for 2009. Budgetvejledningerne beskriver definition af og principperne for selvforvaltning, herunder overførsel mellem budgetår, lønsumsstyring samt udarbejdelse af prognoser. Budgetvejledningerne indeholder ligeledes gennemgang af budgetmodel og regelgrundlag. BUF har ligeledes fremsendt et udkast til håndbogen "Regler og rammer for institutioner i Københavns Kommune", der henvender sig til institutionsledere. Herudover har BUF fremsendt et notat, hvor principperne for selvforvaltning inklusive en gennemgang af fordele og ulemper. Endelig har BUF fremsendt en opgørelse af gæld og tilgodehavende pr. institution.
25 B	Opgørelse og synliggørelse af opsparinger	Fremlægge grundlag for opgørelse af opsparinger i løbet af året, herunder opgørelsesprincipper			x				ØKL	Ja	BUF har fremsendt notat om grundlaget for opgørelse af den decentrale opsparing. I notatet redegør BUF for, at hvordan opsparingen gøres op løbende samt ansvars- og opgavefordelingen i forbindelse hermed.
26		Opgøre opsparing for institutioner løbende			x				ØKL	Ja	Opgørelse fordelt pr. institution modtaget.
27		Synliggørelse af effekt af opsparing / gæld i forvaltningens regnskabsprognoser			x				ØKL	Uden for bedømmelse	BUF oplyser, at endelig prognose jfr. tidsplanen først foreligger 9. november, hvor den sendes til sekretariatet mhp udvalgsbehandling. Vurdering kan først foretages, når endeligt materiale foreligger
28	Nye / ændrede modeller	Muligt katalog over alternative modeller for lokalt forankret investeringer / opsparing / låntagning, herunder vurdering af effekt på servicerammen.			x				ØKL	Uden for bedømmelse	BUF har fremsendt notat vedrørende leverancen. Det fremgår af notatet, at leverancen er afhængig af, hvorvidt det besluttes, om den eksisterende model skal ændres. Da det er besluttet *ikke* at ændre modellen, skal der ikke udarbejdes et katalog over alternative mulige modeller. Notatet beskriver i stedet den nuværende model, hverunder overførsel af over- og underskud mellem budgetår. Overvejelser om andre og mulige modeller vil blive gjort i forbindelse og samtidig med arbejdet med en ny budgetmodel for dagtilbud.
	4. B. Forbedring af den decentrale økonomistyring (opfølgning på anbefalinger fra servicetjek II)										
29	Øget fokus på decentral	at rammerne for selvforvaltning præciseres ved etablering af en selvforvaltningspjece			x			selvforvaltningspjece	Morten	Ja	Selvforvaltningshåndbog for institutioner og skoler vedlagt.

Målepunktsoversigt pr. 30. oktober 2009.

Mål nr.:	tema og mål	målepunkt	Aftalt rapportering fra BUF til Deloitte	indgår i rapportering til behandling:				leverancekrav	ansvarlig i BUF	Er mål nået? Ja/nej	Vurderingsgrundlag
				BUU 12/8 og ØU 18/8	BUU 25/11 og ØU 1/12						
30	økonomistyring som en væsentlig ledelsesopgave, blandt andet gennem bedre anvendelse af det nye økonomistyringsværktøj.	at der udarbejdes og formidles en Budgetvejledning målrettet distriktsadministrationen der præciserer ansvar, kontroller og supportrollen i forhold til samarbejdet mellem distriktsadministrationen og institutionerne			x			budgetvejledning	Morten	Uden for bedømmelse	BUF foreslår, at dette mål udgår som følge af kraftig udvikling på dagstilbudsområdet med hensyn til nye bevillingsregler og budgetmodeller. Disse vil først ligge klar i december 2009. En vejledning udarbejdet på nuværende tidspunkt vil skulle laves om efter december og vil sende et uklart budskab til distrikterne.
31	Obligatorisk økonomistyringsværktøj for institutionerne, og at institutioner i denne sammenhæng får en tilstrækkelig undervisning i anvendelsen af værktøjet.	at der iværksættes undervisning af distriktsmedarbejdere i anvendelsen af økonomistyringsværktøjet			x			undervisningsplan, herunder formulering af formål og indhold	Morten	Ja	Program for undervisning af distriktsmedarbejdere vedlagt. Programmet beskriver undervisningens formål og indhold. Herudover er der vedlagt opgaver, samt vejledning i at gemme og hente økonomistyringsværktøjet. Undervisningshold vedlagt.
32		at der iværksættes undervisning af institutionerne i anvendelsen af økonomistyringsværktøjet			x			undervisningsplan, herunder formulering af formål og indhold	Morten	Ja	Program for undervisning af institutionsmedarbejdere vedlagt. Programmet beskriver undervisningens formål og indhold. Herudover er der vedlagt opgaver, samt vejledning i at gemme og hente økonomistyringsværktøjet. Udkast til oplæg til undervisningen er desuden vedlagt.

Farvesætning:

ja	= Målet er opfyldt
delvist	= Målet er delvist opfyldt
Nej	= Målet er ikke opfyldt
Udenfor bedømmelse	= Målet er ikke bedømt grundet forhold, der er beskrevet nærmere i boksen
Måles ej i denne rapportering	= Målet bedømmes ikke, idet milepælen tilsiger, at målet først indgår i kommende rapporteringer.

KØBENHAVNS KOMMUNE
Børne- og Ungdomsforvaltningen
Økonomi

NOTAT

Til Deloitte

21-10-09

Sagsnr.
2007-38908

Dokumentnr.
2009-480238

Sagsbehandler
Bente Lohse

Statusrappport pr. medio november 2009

Herved følger forvaltningens rapportering på den økonomiske genopretning til behandling i BUU og ØU henholdsvis 251109 og 011209. Leverancer jfr. måloversigt er fremsendt løbende.

3. Ingen serviceforringelser i 2009 – og overholdelse af budget

Målepunkt 18

Fastlægge kvartalsvis tidsplan for opfølgning, der harmonerer med BUFs øvrige sagsbehandling, herunder tidsplan for regnskabsprognoser

Tidsplan er fremsendt til Deloitte.

Målepunkt 19

Fastlæggelse af, hvorledes overholdelse af budget defineres og opgøres, eksempelvist hvorledes tidlige og automatiske overførsler skal indregnes, effekt af tillægsbevillingssager/uforudsete udgifter mv.

Definition af budget
Bemyndigelse til afholdelse af udgifter og modtagelse af indtægter gives ved en bevilling fra Borgerrepræsentationen til de respektive udvalg. En bevilling er bindende. Der kan eksempelvis således ikke afholdes udgifter til andre formål end det med bevillingen bestemte og der kan ikke afholdes udgifter udover det med bevillingen fastsatte beløb – medmindre der gives bemyndigelse hertil i forbindelse med henholdsvis en omplaceringssag eller en tillægsbevilling.

Se desuden dokumentet Bevillingsregler på
http://kknet/NR/rdonlyres/FEAF3C50-6A74-41AD-B728-0105C0F22895/135045/KøbenhavnsKommunesBevillingsregler.pdf

Opfølgning på budget
På kk-net forefindes Økonomiforvaltningens retningslinier for budgetopfølgning i form af prognosecirkulære 2009 samt særskilt vejledning dertil
(http://kknet/Sites/k/KK/Opgavelosning/Okonomi/Regnskabsprognoser.htm)

I prognosecirkulæret klarlægges krav til indhold af regnskabsprognoser, herunder hvilke/hvordan data skal indgå. Børne- og Ungdomsforvaltningen følger naturligvis de fastlagte krav.

Koordinering

Gyldenløvesgade 15, 6.
1502 København V
1502 København V

Telefon
3366 4286

Telefax
3366 7051

E-mail
bentlo@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009386229

www.kk.dk

De årlige tre prognoser indeholder opfølgning på årets forventede regnskab, herunder opfølgning på ændringer i ydelser, aktiviteter, enhedspriser, mål og resultater i det omfang ændringerne har betydning for forventet regnskab eller afviger væsentlig fra budgettets vedtagelse. Derudover sker der opfølgning på udviklingen i serviceudgifter, bruttoanlægsudgifter og anslåede overførsler af midler til efterfølgende budgetår. Overførsler mellem årene igangsættes ved særskilt indkaldelse fra ØKF til henholdsvis tidlig overførselssag og overførsler i forbindelse med regnskabsafslutningen. Ønsker om omplacering mellem udvalg og tekniske omplaceringer fremsættes sideløbende med prognoserne (men skal ikke indgå aktivt i prognosen, jfr. herunder).

I tillæg til de kvartalsvise rapporteringer sker der månedlige rapporteringer til direktionen i form af ledelsesrapportering.

Opgørelse af budget
Af prognosecirkulæret fremgår det, at udgangspunktet for prognoserne er det korrigerede budget – det vil sige vedtaget budget samt BR-godkendte tillægsbevillinger. Prognose 2009 pr. april er således forbrug sammenholdt med vedtaget budget inklusiv tillægsbevillinger til og med 310309; prognose 2009 pr. august er vedtaget budget inklusiv tillægsbevillinger til og med 310709; prognose 2009 pr. november er vedtaget budget inklusiv tillægsbevillinger til og med 311009.

Overholdelse af budget
Overholdelse af budget opgøres ved korrigeret budget fratrukket forventet regnskab. Der tages højde for de forventede overførsler fra indeværende budgetår til det efterfølgende budgetår, som der umiddelbart skal være dækning for.

Ved den endelige aflæggelse af regnskabet for indeværende regnskabsår, opgøres overholdelsen af budgettet som værende det endelige korrigerede budget minus det endelige forbrug. Der tages også her højde for overførselsønskerne til det efterfølgende budgetår. Retningslinier for regnskabsafslutning beskrives i kommunens regnskabscirkulærer. Der er endnu ikke modtaget et cirkulære for regnskabsafslutningen 2009.

Det forventede regnskab defineres som udvalgenes forventninger til det endelige årsresultat, herunder om udvalget forventer at overholde deres budgetramme. Udvalgene indberetter det forventede regnskab som afvigelser i forhold til det korrigerede budget. Afvigelser over 2 mill.kr. på bevillingsniveau skal forklares. Forventes en bevilling overskredet, skal årsagen angives og udvalget skal tage stilling til, hvordan afvigelsen finansieres. Overskrides en bevilling skal udvalget i en særskilt sag anmode om en tillægsbevilling samt anvise dækning

for merforbruget. Der kan ikke søges om tillægsbevillinger i regnskabsprognoserne, da disse ikke behandles i Borgerrepræsentationen.

En komplet overholdelse af budgettet omfatter - med tanke på det politisk besluttede serviceloft - både en overholdelse af drifts- og anlægsrammen samt en overholdelse af det vedtagne måltal for serviceudgifter. Definitionen af denne overholdelse er en anelse anderledes set i forhold til den "normale" budgetoverholdelse som er beskrevet ovenfor.

Det skal erindres, at det forventede regnskab og endelige regnskab er en opfølgning op imod det korrigerede budget, hvorimod en opfølgning på serviceudgifter relaterer sig til det gældende måltal på service. I starten af året vil måltallet være identisk med det vedtagne budget og serviceudgifterne er i budget 2009 defineret som:

Hovedkonto 0-6
- Hovedkonto 1
- Overførsler[1]
= Serviceudgifter

Overførsler
Der kan overføres midler mellem budgetårene på de rammestyrede udgiftsområder (drift og anlæg). Overførsler sker ved tillægsbevilling til budgettet efter konkret stillingtagen af Borgerrepræsentationen. Der skal altid opgives finansiering i forbindelse med fremsættelse af ønske om tillægsbevilling.

Der kan overføres

- opsparing i decentrale institutioner på der efterspørgselsstyrede serviceområde
- beløb, der skyldes konteringsfejl
- beløb på det takstfinansierede område
- overførsel af aktiviteter, hvor der foreligger en særskilt beslutning

Der gennemføres en før-overførselssag (den tidlige overførselssag) på baggrund af oktober-prognosen og en ordinær overførselssag i forbindelse med regnskabsafslutningen. I den tidlige overførselssag sker overførslen teknisk ved en negativ tillægsbevilling i indeværende år, og en tilsvarende positiv tillægsbevilling i det efterfølgende budgetår. Ved afholdelse af overført beløb skal det sikres, at det samlede forbrug ligger inden for forvaltningen måltal (serviceloft).

---

[1] Overførslerne er i budget 2009 defineret som udgifterne på funktionerne: 3.30.45, 3.38.77, 5.46.60, 5.46.61, 5.46.65, 5.48.67, 5.48.68, 5.48.69, 5.48.70, 5.57.71, 5.57.72, 5.57.73, 5.57.74, 5.57.75, 5.57.76, 5.57.77, 5.58.80 (undtagen dranst 1, grp. 4 og 5), 5.58.81, 5.68.97, 5.68.98, og 6.52.72 tjenestemandspensioner, grp. 1, jf. skabelon til serviceudgifter.

Automatiske overførsler eksisterer ikke.

Effekt af tillægsbevillinger og uforudsete udgifter
I den umiddelbare definition af budgetoverholdelse tages der i princippet ikke højde for eventuelle budgetoverførsler i den tidlige overførselssag. Der ses derfor udelukkende på det endelige korrigerede budget, hvor de tidlige overførsler er inkluderet. Dette er problematisk, da der således må meddeles et merforbrug på trods af al mulig forventning om, at overførslerne vedtages. Derudover – når overførslerne er godkendte – kan der gå uforståeligt meget tid inden overførslerne indgår i korrigeret budget.

Børne- og Ungdomsforvaltningen udarbejder derfor i forbindelse med de tre årlige regnskabsprognoser samt i forbindelse med det endelige årsregnskab en opgørelse, der angiver den samlede afvigelse samt den samlede overførsel til det efterfølgende budgetår. I opgørelsen tages der højde for både de eventuelle tidlige overførsler samt overførslerne i forbindelse med selve årsregnskabet.

Effekten af eventuelle tillægsbevillinger samt uforudsete udgifter i løbet af året indarbejdes i de tre årlige regnskabsprognoser og vil således implicit indgå i den samlede overholdelse af både budgettet og måltallet for serviceudgifter.

Målepunkt 20 (A og B)

Handlingsplan for overholdelse af budgettet for 2009 uden serviceforringelser fremlægges i forbindelse med forvaltningens kvartalsvise prognoser til politisk beslutning

I forbindelse med udarbejdelse af 1. prognose 2009 blev der prognosticeret et merforbrug, der med 2. prognose blev yderligere kvalificeret og vurderet som værende 143,7 mill.kr.. Som led i projekt Økonomi i balance godkendte udvalget på møderne 120809 og 020909 omprioriteringstiltag svarende til det forventede merforbrug, hvor omprioriteringsindstillingerne således udgør handlingsplanen. Leverancekravet er dermed opfyldt.

Imidlertidig er det Deloittes vurdering, at institutionerne ikke vil kunne udmønte besparelserne fuldt ud i indeværende år, hvorfor målepunktet på styregruppemøde 051009 er aftalt opdelt i to dele – en leverancedel (20A), der markeres grøn og en realiseringsdel (20B), der vil fremstå gul frem til, at det af årsregnskab 2009 vil fremgå, hvorvidt besparelserne er udmøntet eller ej. Målepunktet er således i princippet et mål, der ikke kan gå i grøn til den rapportering, hvor det ifølge planen skal vurderes (indeværende rapportering).

Målepunkterne 21-23

Kvartalsvise prognoser identificerer mulige problemområder
Kvartalsvise prognoser indeholder kompenserende tiltag, der er realistiske, gennemførlige, og må forventes at kunne nå at have den fornødne effekt i året
Kvartalsvise prognoser beskriver afledte effekter af kompenserende tiltag, herunder eventuelle effekter for serviceniveauet

Leverancerne til målepunkterne 21-23 omhandler standard-delelementer af materialet til de kvartalsvise prognoser, hvor 3. prognose først er endelig ved fremsendelse til sekretariatet 091109 (til udvalgsbehandling 251109). Som følge deraf er det på styregruppemøde 021009 aftalt, at prognosen samtidigt sendes til Deloitte, der mundtlig på udvalgsmøderne 251109 (BUU) og 011209 (ØU) vil fremlægge vurdering.

4.A Forbedring af den decentrale økonomistyring (opfølgning på anbefalinger fra servicetjek II)

Målepunkt 25A

Gennemgang af nugældende selvforvaltningsprincipper, herunder fordele og ulemper. Opgørelse af gæld/tilgodehavender pr. institution og analyse af udvikling heri. Rapportering herpå opdelt i overskuelige intervaller

Selvforvaltning er et styringsprincip. I hvilket omfang selvforvaltning anvendes som styringsprincip afhænger af graden af centralisering contra decentralisering som bærende element i styringen. I Børne- og Ungdomsforvaltningen er der på 0-6års området arbejdet med øget decentralisering og selvforvaltning siden 2000 og for 6-18års institutionerne siden 2006.

Selvforvaltning indebærer, at der udlægges ansvar og beslutnings-kompetence fra et højere niveau til et lavere niveau. Beslutningsprocessen flyttes hermed tættere på de, som berøres af den pågældende beslutning. Dette med henblik på, at den decentrale beslutningstager inden for givne frihedsgrader kan finde de bedste løsninger i den aktuelle situation. På en institution betyder det, at en institution kan styre og udvikle sig efter lokale forudsætninger og muligheder, men inden for de ovenfra givne rammer – politisk og administrativt.

Fordelen er, at denne handlefrihed medfører høj ressourceudnyttelse lokalt samt er et middel til at sikre kvalitetsudvikling og udvikling generelt. På institutionsniveau er både faglig, administrativ og økonomisk decentralisering fundet sted. Faglig og økonomisk decentralisering ud fra en vurdering af, at der er en afhængighed mellem de to og administrativ decentralisering som led i en effektiviseringsstrategi. Grundlæggende princip er, at desto større

frihedsgrader, der tilvejebringes, jo større effektiviseringsgevinst. Derfor er blandt andet lønsumsstyring, fleksible budgetter og overførselsadgangen væsentlige forudsætninger for bæredygtig selvforvaltning.

Selvforvaltning skal opfattes som en kontrakt. Af særberetning fra revisionsdirektoratet for Københavns Kommune, om kommunens generelle økonomistyring, fremgår at "decentralisering af ansvar og kompetence fra et niveau til et andet er ikke ensbetydende med, at det overordnede niveau bliver ansvarsfrit. Det overordnede ansvar ligger fortsat hos de overordnede niveauer, fx Borgerrepræsentationen og fagudvalgene, og disse niveauer er derfor nødt til at udforme rammer for råderummet for de decentraliserede enheder, samt for det tilsyn der skal varetages."

Ulempen eller udfordringen ved Selvforvaltning er, at det er vigtigt med alignment i den samlede organisation således, at vilkårene decentralt understøttes af centrale rammer, herunder at der er faste rammer og sikkerhed i planlægningshorisonten decentralt.

Decentraliseringen udmøntes ved en lang række love, beslutninger og rammeaftaler. I det omfang disse ikke harmonerer, der mangler sammenhængskraft eller der sker et skift imod centralisering eroderes grundlaget for selvforvaltning. Her vil særlig mindre institutioner være følsomme overfor ændringer.

Pt. arbejdes der i forvaltningen med både effekt- og kontraktstyring. Disse styreformer understøtter principielt selvforvaltningen og kan være en del af en indsats om klare rammer. Det vil være nødvendigt, at øvrige støttefunktioner og centrale organisatoriske enheder i almindelighed arbejder ud fra tilsvarende styreprincipper.

Afslutningsvist skal det gøres opmærksom på, at selvforvaltningen som princip er følsom overfor graden af tillid til organiseringen hos den udførende beslutningstager - ved selvforvaltning er der fortsat et overordnet ansvar for styring, kontrolling og tilsyn. Udfordringen for de niveauer, der sidder med det overordnede ansvar er at balancere mellem et lærings- og udviklingsperspektiv og et tilpasnings- og kontrolperspektiv. Hertil at vurdere i hvilken grad det er nødvendigt at justere i rammerne for frihedsgrader generelt eller at overtage den enkelte selvforvaltendes enheds ansvar midlertidigt. Eller modsat - hvordan anvendes og generaliseres den viden og kompetence der opbygges decentralt. Derved gælder dette også for graden af tillid til organiseringen ved den overordnede rammesættende beslutningstager.

Opgørelse af gæld/tilgodehavender pr. institution med videre er sendt til Deloitte.

Målepunkt 25B

Fremlægge grundlag for opgørelse af opsparinger i løbet af året, herunder opgørelsesprincipper

Decentrale enheder kan opspare midler fra den fleksible ramme. De forventede decentrale opsparinger pr. enhed opgøres i forbindelse med de tre årlige prognoser. Grundlaget er enhedernes egne indberetninger, som kvalitetstjekkes og opgøres samlet. Formålet er at få samlet de enkelte decentrale enheders regnskaber og prognoser, så der kan ske en samlet fremstilling af udviklingen af den decentrale opsparing gennem årene og forventeligt udvikler sig i indeværende regnskabsår.

Der udsendes to samlede skemaer til de respektive distrikter. Det er de enkelte distrikters opgave at videreformidle skemaerne og de tilhørende vejledninger til egen institutioner og skoler. Det er også distrikternes opgave at kvalitetssikre de returnerede bidrag, inden de i samlet form sendes videre til kontoret for Økonomi og Ledelsesinformation. Kvalitetssikringen indebærer, at distriktet skal sikre sig, at samtlige institutioner og skoler har indleveret bidrag og en forventning til året som helhed. Det er også distriktets opgave at komme med en faglig vurdering af de enkelte bidrag i forhold til, om enhedens vurdering virker realistisk. Distriktet skal derfor ved indsendelsen af det samlede skema stå inde for beløbene og det skal indeholde samtlige af de respektive institutioners og skolers bud på et regnskabsresultat for indeværende år.

Når Økonomi og Ledelsesinformation har modtaget samtlige skemaer fra de otte distrikter vil de enkelte bidrag til prognosen blive samlet og kvalitetssikret. I de tilfælde hvor Økonomi og Ledelsesinformation vurderer, at forventningen virker urealistisk, eller hvor distriktet ikke har udfyldt skemaerne korrekt, vil det respektive distrikt hurtigst muligt blive kontaktet, så fejl og/eller mangler kan blive rettet.

Herefter vil Økonomi og Ledelsesinformation have et fuldkomment overblik over udviklingen i den decentrale opsparing for institutioner og skoler og data er samlet i ét regneark. Regnearket ajourføres løbende indeholder på nuværende tidspunkt følgende oplysninger:

Regnskab 2006	Endelig overførsel til 2007
- 1. prognose 2007	- Forv. overførsel til 2008
- 2. prognose 2007	- Forv. overførsel til 2008
- 3. prognose 2007	- Forv. overførsel til 2008
Regnskab 2007	Endelig overførsel til 2008
- 1. prognose 2008	- Forv. overførsel til 2009
- 2. prognose 2008	- Forv. overførsel til 2009
- 3. prognose 2008	- Forv. overførsel til 2009
Regnskab 2008	Endelig overførsel til 2009
- 1. prognose 2009	- Forv. overførsel til 2010
- 2. prognose 2009	- Forv. overførsel til 2010
- 3. prognose 2009	- Forv. overførsel til 2010

Målepunkt 26

Opgøre opsparing for institutioner løbende

Opgørelse er sendt til Deloitte.

Målepunkt 27

Synliggørelse af effekt af opsparing/gæld i forvaltningens regnskabsprognoser

Opgørelse af opsparing/gæld er som standard indeholdt i de kvartalsvise prognoser, hvor 3. prognose først er endelig ved fremsendelse til sekretariatet 091109 (til udvalgsbehandling 251109). Som følge deraf er det på styregruppemøde 021009 aftalt, at prognosen samtidigt sendes til Deloitte.

Målepunkt 28

Muligt katalog over alternative modeller for lokalt forankret investeringer/opsparing/låntagning, herunder vurdering af effekt på servicerammen

Det er i direktionen besluttet, at den nuværende model ikke ændres nu, og at overvejelser om andre mulige modeller vil blive gjort i forbindelse med og simultant til arbejdet med ny budgetmodel for dagtilbud.

Nuværende model
Som led i selvforvaltningen medfører den nuværende model, at skoler og institutioner kan overføre over- og underskud indenfor den fleksible ramme til det følgende budgetår.

Med hensyn til overførsel af negativ opsparing (nedsparing/gæld) gælder det jfr. forvaltningens budgetvejledning, at såfremt der identificeres en forventet budgetoverskridelse skal der umiddelbart herefter udarbejdes en handleplan med henblik på at eliminere afvigelsen. Distrikterne har overvågningsansvar i den forbindelse.

Såfremt der identificeres et forventet mindreforbrug på mere end 5 pct. skal det forklares overfor ansvarligt distrikt.

Midlertidigt er der dog i budgetår 2009 vedtaget en ændring af regnskabspraksis, der medfører, at der ikke pr. automatik sker overførsel af positive opsparinger og som sætter en øvre grænse for disse på 6 pct. af en institutions samlede budget og 5 pct. af en skoles samlede budget.

Skoler og institutioner angiver deres op- og nedsparing i forbindelse med de tre årlige prognoser og disse tilgår ØKL via de respektive

distrikter. De nærmere forhold omkring grundlaget for opgørelse af opsparing er beskrevet under målepunkt 25B.

4.B Opgørelse af decentrale opsparinger, samt forbedring af den decentrale økonomistyring (opfølgning på anbefalinger fra servicetjek II)

Målepunkt 29

At rammerne for selvforvaltning præciseres ved etablering af en selvforvaltningspjece

Selvforvaltning udøves i forhold til personalemæssige, bygningsmæssige og økonomiske ressourcer – samt i forhold til administrative rutiner - med det formål at planlægge og udvikle den enkelte enheds arbejde. Men samtidig er der også en række krav og restriktioner, der begrænser selvforvaltningsrummet – i form af lovgivning, overenskomster, kommunalpolitiske beslutninger, direktionsbeslutninger med videre.

Mængden af krav og restriktioner på ledelsesrummet er således omfattende, og det kan forekomme svært at præcisere det konkrete råderum. I et forsøg på at afhjælpe denne kompleksitet i forhold til det lokale råderum hos især de decentrale ledere på forvaltningens skoler og institutioner er der udarbejdet en selvforvaltningshåndbog for henholdsvis institutionsledere og skoleledere.

Det er tænkt, at håndbogen skal fungere som et opslagsværk for de decentrale ledere, og dermed som en støtte i den daglige ledelsesopgave.

Selvforvaltningshåndbog for institutioner og skoler er fremsendt til Deloitte.

Målepunkt 30

At der udarbejdes og formidles en Budgetvejledning målrettet distriktsadministrationen, der præciserer ansvar, kontroller og supportrollen i forhold til samarbejdet mellem distriktsadministrationen og institutionerne

På styregruppemøde 021009 er det aftalt, at målet udgår som følge af kraftig udvikling på dagtilbudsområdet med hensyn til bevillingsregler og budgetmodeller. Arbejdet med disse vil først være afsluttet i december 2009, og der er vurderingen, at en vejledning nu – baseret på de nuværende regler – og en snarligt efterfølgende ny vejledning vil medvirke til at skabe uklarhed i distrikterne.

Målepunkt 31 og 32

At der iværksættes undervisning af distriktsmedarbejdere i anvendelsen af økonomistyringsværktøjet
At der iværksættes undervisning af institutionerne i anvendelsen af økonomistyringsværktøjet

Der er før sommerferien afholdt undervisning af relevante distriktsmedarbejdere fra samtlige distrikter med henblik på at distrikterne efterfølgende afvikler et undervisningsprogram for egne institutioner (kommunale og selvejende) med støtte fra ØKL. Distrikt Amager påbegyndte før sommerferien undervisning af dele af egne institutioner – de sidste Amager-institutioner samt undervisning af de resterende distrikters institutioner er genoptaget efter sommerferien.

Undervisningen omhandler selvforvaltningsgrundlagets principper, budgetinstruksen om roller og ansvar, budgetvejledningen omhandlende budgettets præmisser, rapporter i BUFlis og gennemgang og øvelser i det obligatoriske økonomistyringsværktøj.

Overordnet er det målet med undervisningen, at alle kursister vil have opnået indsigt i grundlaget for kommunens selvforvaltning; kendskab til roller og ansvar for henholdsvis centralforvaltning, distrikter og institutioner; kendskab til de vigtigste elementer i budgetvejledningen, herunder også kendskab til institutionernes budgetmodel; kendskab til grundlæggende funktioner i excel; kendskab til indhold af BUFlis samt metoder til datafinding; færdigheder i at bruge økonomistyringsværktøjet – mere specifikt i anvendelse af budgetark, forbrugsark, lønark og belægningsark og; kendskab til værktøjer og krav i forbindelse med prognosearbejdet

Sidste del af undervisningen af de kommunale institutionsledere sluttes medio november 2009, hvorefter undervisning af de selvejende institutioner påbegyndes. Uddannelsesforløbet er planmæssigt afsluttet foråret 2010, hvorefter undervisning af nye ledere varetages via BUF-akademi (velkomstpakken til nye ledere).

Plads- og Kapacitetsstyring,
Børne- og Ungdomsforvaltningen.

Oktober 2009

Målopfyldelse for pladsetablering, tidsmåling og handleplan

Denne leverance indeholder følgende punkter:

1. Monitorering i forhold til etablering af midlertidige og permanente pladser
2. Tidsmåling
3. Udvalgte handleplaner
4. Projektforslagenes realiserbarhed

1. Monitorering

På mødet mellem Økonomiforvaltningens og Børne- og Ungdomsforvaltningens direktører den 14. august blev det besluttet, at Børne- og Ungdomsforvaltningen skulle komme med et skriftligt udspil i forhold til nedenstående:

"I indstillings- og beslutningspapiret, som BUF og Økonomiforvaltningen har fremsendt d. 7. august 2009 indstilles det, at Deloitte vurderer og kvalitetssikrer BUFs udbygnings- og kapacitetsplan med henblik på om forslagene kan realiseres og vil løse behovet for daginstitutionspladser."

Målopfyldelse 2010-2012

Permanente og midlertidige pladser

Den seneste behovsprognose viser, at der er et permanent behov for yderligere 75 daginstitutionsgrupper. Forvaltningen har udarbejdet og fået vedtaget et konkret forslag til, hvordan disse grupper kan etableres. Da permanente pladser tager tid at etablere, indeholder forslaget desuden en række midlertidige løsninger svarende til 57 midlertidige daginstitutionsgrupper, der skal medvirke til at afhjælpe det akutte pladsbehov midlertidigt.

Samlet medfører udbygningsplanen et anlægsbehov på 393 mio. kr. i 2010, 2011 og 2012.

Tabel 1: Anlægsbehov 0-5 års området 2010-2012

Bydel	Kapacitet			Anlægsøkonomi			
	Behov	Udbygning	Udbygning	2010	2011	2012	I alt
	Grupper	Grupper	Opsamlingssted				
Indre By	5	4	1	10.270	9.770	0	20.040
Østerbro	20	3	2	12.328	7.328	0	19.656
Nørrebro	0	0	0	0	0	0	0
Vesterbro	15	14	1	26.291	34.979	12.213	73.483
Valby	5	5	1	19.200	10.700	0	29.900
Vanløse	10	15	1	54.348	12.213	0	66.561
Bispebjerg	0	0	0	0	0	0	0
Amager	20	15	1	32.866	49.149	0	82.015
Hele Byen (udflytterpladser m.v.)		76	0	84.451	17.033	0	101.484
I alt	**75**	**132***	**7**	**239.754**	**141.172**	**12.213**	**393.139**

*) 75 af de 132 grupper er permanente grupper.
En gruppe kan enten være 12 vuggestuebørn
eller 22 børnehavebørn

Tabellen illustrerer, hvordan behov og pladsskabelse fordeler sig på distrikter. Projekterne der er placeret i gruppen "Hele Byen" omfatter primært udflytterbørnehaver og midlertidige merindskrivninger af vuggestuegrupper.

I alt indgår der forslag om 132 grupper, hvoraf de 75 grupper er permanente, herunder 30 nye grupper i udflytterbørnehaver. Udflytterbørnehaverne vil typisk blive tilknyttet en eksisterende institution og benytte institutionens fællesrum til opsamling. Antallet af henholdsvis vuggestue- og børnehavegrupper, der etableres, svarer ikke helt til det antal grupper der er behov for. Årsagen til dette er, at det er betydeligt hurtigere og nemmere at etablere børnehavegrupper via udflyttersteder. Hvis man så efterfølgende tilknytter disse udflyttergrupper til eksisterende institutioner, har det følgende fordele:

- man kan få etableret større institutioner
- man kan bevare integrerede institutioner
- man kan omlægge grupper i hjemmeinstitutionen til vuggestuegrupper alt efter, hvad der er behov for.

Udflytterbørnehaverne har derudover den fordel, at de er fleksible og kan tilknyttes alle distrikter. Dermed kan udflytterbørnehaverne medvirke til at afhjælpe behovet i de distrikter, hvor det er vanskeligt at finde tilstrækkeligt med permanente løsninger. Det gælder bl.a. Østerbro, Amager og Vanløse. Modsat er udflytterbørnehaverne på grund af den tilknyttede busløsning dyrere end stationære børnehavepladser i drift, hvilket bidrager til at øge enhedsprisen på børnehaveområdet i København (jf. f.eks. ØU 16/9-08 og BUU 12/8-09).

Nedenfor gennemgås først, hvordan det er planlagt at etablere permanente pladser, og derefter hvordan behovet midlertidigt dækkes via andre løsninger. Der fremlægges også en grafisk illustration pr. distrikt, hvoraf det fremgår, hvornår man pr. distrikt forventer, at de sidste midlertidige tiltag kan erstattes af permanente pladser (jf. bilag 3).

Permanente pladser 2010-2012

Tabel to er en oversigt over de 75 permanente grupper, der er tildelt midler til i budget 2010. Der er i øjeblikket ved at blive etableret flere pladser end, hvad der står i nedenstående tabel. Disse er ikke inkluderet i tabellen, da de allerede er indlagt i behovsprognosen for 2009 og dermed ikke er en del af målopfyldelsen på de pladser, som mangler ifølge den sidst udkomne behovsprognose (juni 2009). Derudover vil der blive etableret pladser svarende til 57 midlertidige grupper, der skal afhjælpe det kortsigtede merbehov for pladser, indtil de permanente løsninger er ibrugtaget, hvilket vises i tabel tre.

Tabel 2: Permanente pladser	udbygning	forventet i brug	vgpladser	Bhpladser
Anonym, udflytterbørnehave*	2 grupper	Primo 2010		50
Anonym, udflytterbørnehave*	2 grupper	Primo 2010		50
Anonym, udflytterbørnehave*	2 grupper	1/5 2010		50

Opsamlingssted i institutionen Lundsgade 14.	1 opsamlingssted	Medio 2010		50
Matthæusgade 23/Oehlenschlægersgade 33-35	1 gruppe	1/6 2010		22
Voldparkens Skole, udflytterbørnehave	18 grupper	Ultimo 2010		396
Institution i Ørestad Syd udvides	4 grupper	1/12 2010	48	
Arealanalyse	2 grupper	2010-2011	12	22
Rymarksvej 129	3 grupper	Medio 2011	36	
Fengersvej 28	5 grupper og 1 opsamlingssted	Medio 2011	36	94
Pavillon	10 grupper	Medio 2011	72	88
Rymarksvej 119, udflytterbørnehave	6 grupper	Medio 2011		132
Pavillon	5 grupper	Ultimo 2011	60	
Eskildsgade 3 – 7. Nybyggeri på kommunal grund	8 grupper og 1 opsamlingssted	Ultimo 2011	48	88
Ny dagsinstitution ved Sydhavn skole	5 grupper	Medio 2012	60	
			372	**1042**

* De tre førstkommende børnehaver er angivet som anonyme. Børne- og Ungdomsforvaltningen fremlægger anlægsbevillinger på disse den 25. november og har indgået lejekontrakt på 2 af 3 steder, mens der er et igangværende købstilbud på det tredje sted. Alle tre steder er indrettet som børnehaver, og der er fundet interesserede aftagere af stederne.

Midlertidige pladser 2010

Tabel 3: Midlertidige pladser 2010			
Fremrykning af ekstra grupper til Nordre Dige Vej.	12 vuggestuepladser og 88 børnehavepladser/ 5 grupper	Midlertidig	Primo 2010
Opstilling af pavillon på Grøndals Allé 13	120 vuggestuepladser/ 10 grupper	Midlertidig	Medio 2010

Frem til 2012 skal der etableres i alt 75 permanente grupper, som det fremgår af ovenstående; men allerede i april 2010, vil der mangle 700 vuggestuepladser og 254 børnehavepladser (jf. behovsprognosen fra juni 2009, hvor april er den mest pressede måned). Som det fremgår af tabel 2 vil der på dette tidspunkt kun være oprettet 4 permanente grupper, derudover vil der, som det

fremgår af tabel 3 være fremrykket 5 grupper ved opsætning af pavilloner. Det vil sige, at der skal gennemføres midlertidige løsninger svarende til 688 (700-12) vuggestuepladser og 78 (254-176) børnehavepladser i alt 766 pladser.

Det er Børne- og Ungdomsforvaltningens vurdering, at det vil være muligt at løse denne spidsbelastningsperiode ved etablering af midlertidige pladser og ordninger. Dette baseres på:

- at pasningssituationen er blevet løst i alle spidsbelastningsmånederne i 2009, hvor situationen har været lige så alvorlig
- at der kan identificeres pladser og tiltag, som kan aktiveres, svarende til det vurderede behov på 766 pladser i april 2010.

Således var der f.eks. i marts 2009 og april 2009 en nettoventeliste på hhv. 958 og 868 børn, og her lykkedes det at overholde den nationale pasningsgaranti.

Nedenfor gennemgås, hvordan situationen forventes løst i april 2010. Der vil være tilsvarende udfordringer i 2011 og 2012, men her vil behovet være betydeligt mindre, fordi der er etableret langt flere permanente pladser. Derudover er det antagelsen, at hvis behovet kan løses i både april 2009 og april 2010, så vil det være muligt at anvende de samme strategier i de kommende år.

Det skal dog understreges, at behovet, indtil udbygningsplanen er gennemført i 2012, ikke kan løses på det politisk ønskede serviceniveau med pasning inden for 4 kilometer i disse måneder; men den nationale pasningsgaranti kan overholdes, frem til det politiske serviceniveau er genoprettet og kan være gældende hele året.

Der gennemgås to modeller for, hvordan der kan findes tilstrækkeligt med tilbud til forældrene i april 2010. Model 1 har som udgangspunkt, at det vedtages politisk at gennemføre tvungen tidlig indskrivning i fritidshjem i 2010, ganske som det blev gjort for april 2009. Model 2 har som udgangspunkt, at dette ikke vedtages.

Model 1:
a. Allerede anvendte tiltag (primært private ordninger)
I september 2009, hvor der har været en spidsbelastningssituation med en mangel på 711 vuggestuepladser er det lykkedes at etablere 595 midlertidige pladser og tilbud (jf. tabel 4 nedenfor i næste afsnit). Lidt over 200 af disse pladser er skabt ved tidlig oprykning i børnehave. Dette tiltag kan ikke gennemføres i april 2010, hvor der ikke er ledige børnehavepladser. Til gengæld er det vurderingen, at der via aktivitetsstigninger i de private ordninger kan tilvejebringes 400 pladser og tilbud i april 2010 ligesom det er gjort i 2009 i spidsbelastningsperioderne (til understøttelse af dette kan det påpeges, at der i hele 2009 har været en stigning i efterspørgslen på private ordninger – primært tilskud til pasning af eget barn).

Model 1: Skematisk oversigt over løsningen i april 2010	
Behov: 688+78= 766 pladser	
a. Allerede anvendte tiltag i 2009 (jf. tabel 4)	400 pladser*
Manglende løsninger	-366
I alt løsninger svarende til: 400 pladser	

* Det er vigtigt at gøre opmærksom på, at det kun er i spidsbelastningsperioderne, det er muligt at etablere et så stort antal private ordninger og tilbud. Årsagen til dette er, at disse tilbud er efterspørgselsstyrede, og når forældrene i perioder uden spidsbelastning kan få tilbudt en vuggestueplads, så efterspørger de ikke i samme grad de private tilbud. Dette afspejles f.eks. i nedenstående tabel 4, hvor der ikke vurderes at være samme efterspørgsel på de private ordninger i de måneder, hvor behovet er faldende blandt andet på grund af etablering af nye pladser. Men i april 2010 vil efterspørgslen være på cirka det samme niveau som i september 2009, da behovsudviklingen i disse to måneder ligger tæt på hinanden.

b. Tvungen tidlig indskrivning i fritidshjem.
I april 2009 blev det politisk gennemført, at børn kunne indskrives tidligt i fritidshjem, selvom forældrene og institutionerne ikke frivilligt ønskede dette. Herved øgede man antallet af børnehavepladser, ved at rykke børnehavebørn, der skal starte i børnehaveklasse til august 2010, til fritidshjem i april/maj og derefter tilsvarende rykke vuggestuebørn op i de ledigblevne børnehavepladser. Det er allerede indlagt i behovsprognosen at rykke børnehavebørn tidligt i fritidshjem på frivillig basis. Hvis det vurderes at være nødvendigt, vil forvaltningen derudover fremlægge en politisk indstilling om midlertidigt at gennemføre tvungen tidlig indskrivning i fritidshjem. Dette værktøj forventes at kunne reducere behovet for 0-5 års pladser med 150 pladser i 2010.

Model 1: Skematisk oversigt over løsningen i april 2010	
Behov: 688+78= 766 pladser	
a. Allerede anvendte tiltag i 2009 (jf. tabel 4)	400 pladser
b. Tidlig indskrivning i fritidshjem	150 pladser
Manglende løsninger	–216
I alt løsninger svarende til: 550 pladser.	

c. Omlægning af pladser fra den specifikke venteliste til garantiventelisten
Der etableres i december 2009 4 grupper i Brønshøj og i januar 2010 yderligere 4 grupper på Amager i alt 8 grupper. Disse grupper er allerede indlagt i den nuværende behovsprognose, men de kan startes op som vuggestuepladser alene tilknyttet garantilisten. Dette tiltag vil ikke forøge antallet af institutionspladser, men det vil bevirke, at risikoen for at bryde pasningsgarantien reduceres markant, da pladserne først aktiveres, når forældrene skriver sig på garantilisten og dermed accepterer, at de kan få en plads langt fra deres bopæl og deres ønskeinstitution. Beregningen der ligger grund for dette er, at man trækker 96 vuggestuepladser ud af den kapacitet, som er tilknyttet den ordinære venteliste. Derved øger man faktisk det udækkede behov fra 216 pladser til 312 pladser (219+96); men samtidig øger man garantipladspuljen med 96 pladser.

Erfaringen fra de tre år, hvor der har været en garantiventeliste er, at en række forældre vil udskyde deres behov og vente på deres ønskeinstitution i stedet for at skrive sig på garantilisten. Således har der i hele den periode, hvor der har været en garantliste, været omkring 5 % af de familier med behov, som er gået over på garantiventelisten.

Med dette tiltag frigør man 96 pladser til garantiventelisten, og man antager, at der er 312 børn, som står på den almindelige specifikke venteliste. Det vil sige, at der er mulighed for, at 31% af familierne på den almindelige specfikke venteliste springer over på garantiventelisten og opgiver at vente på deres ønskeinstitution (31% af 312 er lig med 96 pladser). Dette skal sammenholdes med, at der i tilsvarende perioder de sidste år på intet tidspunkt har været mere end omkring 5 % af familierne, som sprang fra den specifikke venteliste og over på garantiventelisten, hvor de har krav

på plads inden for to måneder. Derfor er det den klare vurdering, at med den nuværende behovsvurdering kan pasningsgarantien opretholdes også i spidsbelastningsperioden i april 2010. Det skal dog understreges, at det ikke er en optimal situation, da Børne- og Ungdomsforvaltningen ikke kan tilbyde den plads, der efterspørges, hvor den efterspørges eller inden for 4 kilometer fra forældrenes bopæl, men det er en løsning, der i kombination med tidlig oprykning til fritidshjem samt de allerede igangsatte midlertidige tiltag vil kunne opretholde den nationale pasningsgaranti i foråret 2010.

Model 1: Skematisk oversigt over løsningen i april 2010	
Behov: 688+78= 766 pladser	
a. Allerede anvendte tiltag i 2009 (jf. tabel 4)	400 pladser
b. Tidlig indskrivning i fritidshjem	150 pladser
c. Udskudt behov ved plads i garantiinstitution eller tilbud om garantiinstitution i stedet for ønskeinstitution	216 (+96 der tages ud af den eksisterende kapacitet og tilknyttes garantilisten)
I alt løsninger svarende til: 766 pladser.	

Model 2:
I model 2 anlægges de sammen logikker som i model 1, men her vurderes det, om behovet kan løses uden at gennemføre tvungen tidlig indskrivning i fritidshjem.

Hvis ikke man får etableret 150 pladser til tvungen tidlig indskrivning, skal disse pladser i stedet for dækkes ved garantilisten.

Det vil sige, at man så får følgende regnestykke:

Behovet er på 366 pladser + 96 pladser der tages ud af den eksisterende kapacitet og tilknyttes garantilisten. Det vil sige, at behovet er på 462 pladser, og der er 96 ledige pladser på garantilisten. I denne model er der kapacitet til, at 21% af forældrene springer fra deres specifikke ønske over på garantilisten (21% af 462 pladser er lig med 96 pladser). Dette skal igen sættes i forhold til, at der tidligere ved tilsvarende behov kun har været omkring 5 %, som er sprunget over på garantilisten.

Model 2: Skematisk oversigt over løsningen i april 2010	
Behov: 688+78= 766 pladser	
a. Allerede anvendte tiltag i 2009 (jf. tabel 4)	400 pladser
c. Udskudt behov ved plads i garantiinstitution eller tilbud om garantiinstitution i stedet for ønskeinstitution	366 (+96 der tages ud af den eksisterende kapacitet og tilknyttes garantilisten)
I alt løsninger svarende til: 766 pladser.	

På denne baggrund vurderes det også, at man kan overholde pasningsgarantien ved anvendelse af model 2 i april 2010.

Forskellen på de to modeller er, at i model 1 vil der være flere forældre på ventelisten, som kan få en institutionsplads, som de ønsker, mens der vil være forældre med store børnehavebørn, som føler sig tvungent ud af et tilbud tidligere, end de selv har ønsket det. I model 2 vil der ikke være nogen

forældre, som bliver tvunget til at tage en bestemt plads, men der vil være flere forældre med små vuggestuebørn, som bliver nødt til at modtage en plads fra garantilisten eller udskyde deres behov.

Fælles for de to modeller er, at der er en række faktorer, som antages at påvirke behovet i positiv retning, men som ikke kan beregnes, hvorfor de ikke er medtaget i det ovenstående. Disse er:

- Det er i denne beregning antaget, at alle de forældre, som skriver sig på garantilisten siger ja tak til dette tilbud. Erfaringsmæssigt er dette ikke tilfældet, en del forældre siger nej tak, når de får det konkrete tilbud, fordi de ikke kan acceptere det tilbud de får, eller fordi de har fundet andre løsninger og derfor hellere vil afvente deres specifikke tilbud.

- Det er i denne beregning antaget, at alle de pladser, som er etableret ved 12-14 opnormering bortfalder. Det vurderes, at nogle af disse pladser frivilligt vil fortsætte i en periode.

- Det er i denne beregning antaget, at en relativt stor del, af de familier, der har behov i april, har skrevet sig på garantiventelisten, så de skal have en garantiplads i april. Dette kræver, at de har skrevet sig på garantiventelisten allerede i februar, da pasningsgarantien lyder, at man skal have et tilbud om plads inden for kommunens grænser inden for to måneder. Der vil sandsynligvis være en del forældre som først skriver børnene på garantilisten i april og dermed først skal have en garantiplads i juni 2010.

Derudover er det vigtigt at understrege i forbindelse med pladsopfyldelsen, at Børne- og Ungdomsforvaltningen er fokuseret på at tilvejebringe en kapacitet af pladser på daginstitutionsområdet svarende til behovet. Da behovet bliver prognosticeret på baggrund af befolkningsprognosen, afhænger mulighederne for målopfyldelsen af, om befolkningsprognosen har "gættet rigtigt".

For at sikre i højest mulig grad, at prognosens forudsigelser holdes op mod den faktiske udvikling genererer Børne- og Ungdomsforvaltningen månedlige træk over børnetallet i kommunen, både på 0-6 års området og 0-18 års området. Derfor er forvaltningen hele tiden opmærksom på uoverensstemmelser mellem befolkningsprognosen og det reelle børnetal i kommunen, og derfor kan behovet for pladser løbende revideres. Da der samtidig er en venteliste til alle familier med behov for plads og en garantiventeliste til familier med akut behov for plads, vil forvaltningen altid have to måneder til at etablere et beredskab, hvis der viser sig at være endnu større udsving i behovet for pladser.

Målopfyldelse 2009 (etablering af det nødvendige antal midlertidige pladser frem til Budget 2010)
Frem til anlægsperioden 2010-2012 starter, vil det i resten af 2009 være nødvendigt at skabe midlertidige pladser, for at dække det akutte merbehov. I juli, august og september måned 2009 manglede der henholdsvis 281, 463 og 711 vuggestuepladser. Selv om der har været et underskud af vuggestuepladser er det lykkedes Børne- og Ungdomsforvaltningen at opretholde pasningsgarantien, da det er lykkedes at forøge kapaciteten på vuggestueområdet via midlertidige ordninger. Derudover er det lykkedes at gennemføre en række tiltag, som medvirker til at udskyde det aktuelle behov for pladser f.eks. ved at tilbyde forældrene tilskud til pasning af egne børn og ved at rykke børn tidligere fra en pasningskategori til den næste.

I behovsprognosen fremgår det at der er en mangel på 0-2 års pladser på op til 711 pladser i sidste halvdel af 2009. Dette udækkede behov skal dækkes ved etablering af midlertidige pladser i 2009,

eftersom de permanente pladser, der blev vedtaget i budget 2010, først kan etableres fra 2010. I tabel fire fremgår det, hvorledes Børne- og Ungdomsforvaltningen har forøget kapaciteten midlertidigt og dermed kunne opretholde pasningsgarantien. I tabel fem fremgår det, hvorledes det er lykkedes at opretholde pasningsgarantien, selvom der ikke er skabt midlertidige pladser i et omfang, som svarer til behovet for pladser.

I tabel fire viser den øverste række det antal pladser, som skal etableres for at behovet for pladser svarer til kapaciteten. Hvis disse ikke etableres (eller en stor del af dem) vil pasningsgarantien ikke kunne opretholdes. I de fire nederste rækker fremgår det, hvordan det er lykkedes at forøge kapaciteten midlertidigt i et omfang, så pasningsgarantien er blevet opretholdt.

Det fremgår af tabel fire at der har fundet en aktivitetsstigning sted, der ikke har kostet anlægsmidler, hvilket har forøget kapaciteten med henholdsvis 195,175 og 321 pladser i juli, august og september 2009. Denne stigning er et udtryk for forskellen mellem behovsprognosens forventede aktivitetsniveau og det faktiske aktivitetsniveau.

Den 2. september blev det i Børne- og Ungdomsudvalget besluttet at vuggestuebørn frivilligt kunne overflyttes til et børnehavelignende tilbud for at forøge antallet af vuggestuebørn i de københavnske institutioner. Af de 353 børn der fik tilbuddet om frivilligt at blive overflyttet til et børnehavelignende tilbud, før end barnet fylder 2 år og 10 måneder, valgte 238 forældre at acceptere at rykke barnet tidligere op.

Ydermere arbejder forvaltningen på at øge merindskrivningen i vuggestuerne for at forøge vuggestuekapaciteten midlertidigt indtil de permanente pladser er bygget. Det fremgår af tabellen at der blev skabt 36 pladser ekstra i september på baggrund af merindskrivning i rene vuggestuer.

Tabel 4:	juli	august	september	Oktober	november	december
Prognosticeret behov	13263	13513	13801	13705	13608	13569
Normeret kapacitet	12982	13050	13090	13173	13307	13302
Ikke dækket behov i følge behovsprognosen (0-2 år)	-281	-463	-711	-532	-301	-267
Aktivitetsstigning (uden anlæg)*	195	175	321	*284***	*199***	*198***
Tidlig oprykning af vuggestuebørn, som er under 2 år og 10 måneder			238	*160***	*80***	*15***
Merindskrivning af vuggestuebørn	36	23	36	*36***	*36***	*36***
Midlertidig dækning af behovet (total)	231	198	595	*480***	*315***	*249***

*Disse ordninger inkluderer Privatbørnepasning, pasning af eget barn, privat dagpleje, private institutioner, samt puljeinstitutioner

** prognosticeret aktivitet

Samlet set er der skabt 595 midlertidige vuggestuepladser eller tilbud til 0-2 års børn i september, hvilket er den primære årsag til, at pasningsgarantien stadig er opretholdt. Tallet af børn på ventelisten er større, end det behov, der er angivet i behovsprognosen (711) minus det antal tilbud/pladser, der er etableret (595). Dette ventelistetal skal der være, fordi Børne- og

Ungdomsforvaltningen aldrig sigter efter at etablere pladser til at dække hele ventelistebehovet, da der er erfaring for, at nogle af forældrene vælger at vente længere end de har angivet, fordi de meget gerne vil have et specifikt tilbud, som de individuelt har ønsket, og som de er villige til at vente på bliver ledigt. Dette er der taget højde for i behovsprognosen.

En yderligere årsag, til at pasningsgarantien er opretholdt, er det nuværende kommunale serviceniveau. I nogle tilfælde får forældre tilbudt plads i distrikter, der er lokaliseret så langt fra familiernes bopæl, så det foretrækkes at blive stående på ventelisten og vente, til kommunen kan tilbyde et mere fordelagtigt pasningstilbud. Serviceniveauet og anvisningssystemet har således bevirket, at 422 børn i september, der er over 11 måneder og var aktivt søgende efter en vuggestueplads, valgte at blive stående på ventelisten og vente på at et mere fordelagtigt pasningstilbud (se tabel fem).

Børne- og Ungdomsforvaltningen forventer at kunne opretholde pasningsgarantien i 2009. I tabel fire fremgår det, hvor mange midlertidige pladser som det forventes at have til rådighed i oktober, november og december 2009. I forhold til antallet af midlertidige pladser der blev tilvejebragt i september forventes det, at antallet generelt set vil falde.

Dette skyldes primært, at antallet af børn der rykkes tidligt op i børnehave vil falde de kommende måneder, eftersom den ledige kapacitet på 3-5 års området løbende reduceres. Det forventes, at antallet af børn der merindskrives i vuggestuerne, private og puljeinstitutioner og privat dagpleje vil opleve en stabil aktivitet i de sidste tre måneder af 2009 og være på niveau med september måneds aktivitet. Der forventes en begrænset vækst i ordningen "Pasning af eget barn" i forhold til antallet, der benyttede sig af ordningen i september. Dette skyldes at ordningen er relativ nystartet og har oplevet en uafbrudt stigning siden ordningen har været trådt i kraft.

Det er vigtigt at bemærke at indførelsen af ordningen "Pasning af eget barn" modsat har bevirket, at dækningsgraden på 0-2 års området er steget, da nogle familier, som ikke ville have efterspurgt et pasningstilbud, såfremt ordningen ikke eksisterede nu benytter ordningen. Derfor er der behov for flere midlertidige pladser end det fremgår af behovsprognosen.

I tabel fem fremgår det også, at 252 børn, der p.t. anvender et ventelistetilbud, aktivt søger et vuggestuetilbud. Disse børn er ikke en del af de 422 børn, der blev refereret til i tidligere afsnit, men udover. Børn, som anvender et ventelistetilbud, har ret til at beholde pladsen på ventelisten, og har derfor stadig behov for et vuggestuetilbud. Ulempen ved ventelistetilbuddene er, at pladserne er midlertidige og, at det ikke er alle pladserne, som kan opretholdes fremadrettet, da man er afhængig af, at både forældre er interesseret i at benytte ordningen i en kortere eller længere periode og, at der kan rekrutteres personale til ordningerne.

Tabel 5:	Juli	August	September
Børn på venteliste over 11 mdr. med behov i september (ekskl. børn der allerede gør brug af et tilbud)	363	400	422
Herudover børn på venteliste med behov i september, der p.t. anvender et ventelistetilbud*	174	219	252
Børn på garantiventelisten (der skal have plads indenfor 2 mdr., hvis pasningsgarantien skal opretholdes)	20	20	47

* Et ventelistetilbud defineres som ordningerne privat børnepasning, pasning af eget barn samt privat dagpleje.

Det er ikke muligt at dokumentere, hvor mange familier, der i de kommende måneder vil acceptere et midlertidigt tilbud, mens de venter på en permanent plads til deres vuggestuebarn. Det vil ikke være muligt med nogen form for monitorering, da man ikke kan tilbyde de midlertidige private pladser på andet end frivillig basis. Men det vurderes, at når de anvendte strategier har vist sig effektive indtil nu, så vil de også i de kommende måneder kunne anvendes til samme formål. Dog vil det ikke være muligt i de første måneder af 2010 at anvende tidlig indskrivning i børnehave, da også børnehaverne på dette tidspunkt vil være fyldt.

Man kan anvende garantiventelisten, som viser, hvor mange forældre, der har valgt at opgive at vente på deres ønskeinstitution, og som ikke ønsker et midlertidigt tilbud, som en yderligere indikator for om pasningsgarantien kan holdes. Der står p.t. 47 børn på garantilisten, som skal have et vuggestuetilbud inden for 2 måneder og, som har fravalgt et midlertidigt tilbud. Børne- og Ungdomsforvaltningen monitorerer garantiventelisten ugentligt. Det vurderes p.t. at være realistisk at finde en plads til de 47 nuværende børn på garantiventelisten inden for 2 måneder i en institution et sted i byen, dog ikke inden for 4 kilometer.

2. Tilstedeværelsesmålinger

Der er p.t. gennemført to tilstedeværelsesmålinger i Børne- og Ungdomsforvaltningen og i ugerne 44-47 gennemføres endnu en supplerende undersøgelse af tilstedeværelsen i udvalgte 0-6 års institutioner i Københavns Kommune. De allerede gennemførte undersøgelser viser dels, hvornår børnene er til stede i løbet af dagen og, hvor mange dage i løbet af et år alle børn er til stede. Den supplerende undersøgelse vil give en indikation på, hvor mange børn, der er til stede ad gangen i løbet af dagen, i forhold til, hvor mange børn, institutionen i alt er normeret til. I bilag 1 er det beskrevet, hvilke tilstedeværelsesmålinger der allerede er udført og, hvilke målinger der fremadrettet skal udføres.

3. Handleplaner

Børne- og Ungdomsforvaltningen udarbejder handleplaner for institutioner, der enten har en lav belægning eller for institutioner, som af andre årsager har udfordringer, der bedst håndteres ved dialog mellem institution og forvaltning. Formålet med handleplanen er at undersøge årsagen til de problemstillinger som institutionen er berørt af og komme med tiltag der kan forbedre situationen for de berørte institutioner.

Plads- og Kapacitetsstyring har afleveret 3 fortrolige handleplaner for 2008 til Deloitte, der beskriver institutionernes udfordringer og de konkrete tiltag som forvaltningen har foretaget for at forbedre institutionens situation. Deloitte har selv bestemt hvilke handleplaner de ville have udleveret. Derudover er der leveret belægningsdata for de tre institutioner for årene 2005-2009, som viser at belægningen for alle tre institutioner er forøget efter handleplanens effektuering.

Efterfølgende har Deloitte ønsket at få handleplaner for 2009 udleveret for tre institutioner udvalgt af Deloitte. Deloitte har som en del af leverancen også fået udleveret disse handleplaner, som dokumentation for, at handleplanerne er udarbejdet, hvilket er det eneste udestående i forhold til målepunktet.

4. Projektforslagenes realiserbarhed

Af Anlægsplanen for 2010 fremgår, at de første tre projekter, skal være færdige allerede primo og medio 2010.

Da Deloitte har som opdrag at vurdere realiserbarheden af denne fremtidige forventning er der samlet følgende materiale sammen på de tre første projekter:

1. Lejekontrakter på to af tre udflytterbørnehaver
2. Købstilbud på en tredje udflytterbørnehave samt lejekontrakt på et muligt erstatningslejemål, der kan frigøres, hvis købsaftalen trækker ud

Der er ikke indsamlet dokumentation omkring håndværkere og ombygning, da de tre pågældende steder allerede i dag fungerer som børnehaver, hvilket er årsagen til, at Børne- og Ungdomsforvaltningen har vurderet, at de kunne startes i starten eller midten af 2010.

Der forventes fremlagt kapitalbevilling om de tre sager på udvalgsmødet i BUU den 25. november, hvor der vil være en samlet sagsfremstilling omkring projekterne.

Distrikterne Østerbro, Indre By og Valby har forpligtet sig til at aftage de nævnte udflyttersteder. Der er en lang række institutioner, som er interesseret i at få tilknyttet en udflytterdel (både i de nævnte distrikter og andre distrikter med behov) og der foregår pt. konkrete drøftelser med 3 institutioner.

Bilag 3: Målopfyldelse - etablering af pladser

Pladsoversigt – hele byen

I dette bilag vises målopfyldelsen i forhold til det kendte behov, såfremt projektforslagene i budget 2010 gennemføres.

Alle de 0-5 års pladser, som er vedtaget inden budget 2010 er allerede indregnet i den forventede eksisterende kapacitet i behovsprognosen for maj 2009. Det vil sige, at de pladser, der er markeret her som midlertidige og permanente pladser er nye pladser.

Der er ved indgangen til næste anlægsperiode 2010-2012 et merbehov på henholdsvis 954, 1089 og 1538 pladser i årene 2010-12, når serviceniveauet er pasning inden for kommunens grænser.

	2010		2011		2012	
	april	dec	april	dec	april	dec
Behov hele byen	**954**	**88**	**1089**	**203**	**1538**	**351**
Midlertidige pladser	766	0	0	0	0	0
Permanente pladser	188	666	700	1354	1354	1414
SUM af permanente og midlertidige pladser	**954**	**666**	**700**	**1354**	**1354**	**1414**

I budget 2010 blev det vedtaget at finansiere etableringen af 75 permanente 0-5 års grupper for at dække behovet for pladser, disse svarer til de 1414 pladser, som er vist i ovenstående tabel. Af disse grupper er det lykkedes at fremrykke etableringen af 15 grupper ved opstilling af midlertidige pavilloner. Disse pladser indregnes først i den permanente kapacitet fra december 2010. Mens de anses som midlertidige indtil december 2010. De grupper, der etableres, er så vidt muligt fleksible, og de kan ændre kategori, hvis behovet ændres mellem aldersgrupperne. Der kan tilvejebringes 1414 pladser ved at oprette 31 vuggestuegrupper (med 12 børn i hver gruppe) og 44 børnehavegrupper (med mellem 22 og 25 børn i hver gruppe). Det helt konkrete antal af etablerede pladser kan derfor ændres, såfremt andelen af henholdsvis vuggestue- og børnehavegrupper, der etableres bliver ændret. I den oprindelige anlægsplan var der således en lidt anden vægtning af pladser, hvorfor der her blev kalkuleret med oprettelse af 1332 pladser, som svarer til 75 børnegrupper (39/36 grupper).

I 2010 forventes det, at merbehovet for pladser kan dækkes ved brug af midlertidige pasningsløsninger som pasning af eget barn og privat børnepasning. I 2011 og 2012 forventes det, at det udækkede behov også kan dækkes ved brug af de samme midlertidige pasningsløsninger. Dog vil det være nødvendigt i langt mindre omfang, da der i disse år er etableret langt flere permanente pladser. Der skal i alle årene også fremover kunne etableres nogle midlertidige pladser, da der kun udbygges til 90 % af spidsbelastningsbehovet (jf. hovednotatet målopfyldelse 2010-2012). Disse midlertidige pasningsløsninger er ikke inkluderet i ovenstående tabel (på nær for april 2010), men kan aktiveres på samme måde, som det er beskrevet for 2009 og 2010 i hovednotatet, såfremt der viser sig et behov for flere midlertidige pladser.

I ovenstående tabel angives behovet for hele byen på det tidspunkt på året, hvor behovet er størst. Samt for den sidste måned i året, hvor de permanente pladser, der samlet etableres i løbet af hele året, vil stå færdige. Det vil sige, at behovet på f.eks. 954 pladser i 2010 indtræffer, før der er etableret 666 permanente pladser i 2010. Der bliver altså på baggrund af budget 2010 etableret 1414 pladser inden 2012. Da der i 2013 er behov for 1660 pladser, men der kun etableres pladser, som svarer til 90 % af spidsbelastningen, er der behov for 1494 pladser i 2013. Derfor mangler der 80 pladser (1494-1414) i 2013. Det forventes at der kan merindskrives 80 børn i 2013. Dette mener Børne- og Ungdomsforvaltningen klart kan realiseres med baggrund i de sidste års erfaringer.

Differencen i behov i permanente pladser i de enkelte indeværende år dækkes ved midlertidige pladser, som beskrevet i hovednotatet i tabel 3 og 4, der altså dermed er lidt mere detaljeret end herværende fremstilling, som viser målopfyldelsen over hele anlægsperioden.

Udviklingen i behov samt pladsetableringen er illustreret i nedenstående diagram:

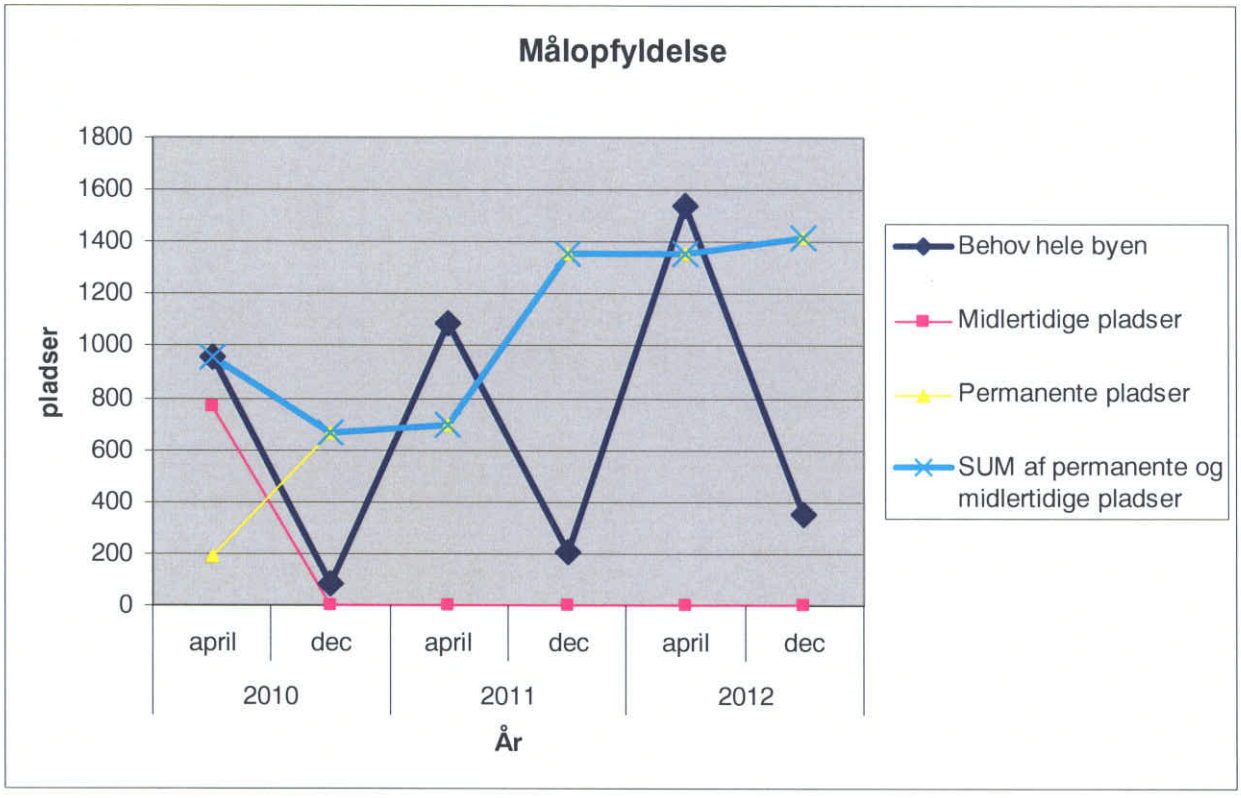

Som det fremgår af diagrammet, kan man ved hjælp af midlertidige pladser, tilbud og tiltag til behovsudsættelse løse behovet i spidsbelastningsperioden i 2010 dog ikke inden for det politiske serviceniveau med pasning inden for 4 kilometer, men inden for den nationale pasningsgaranti pasning inden for kommunens grænser. Tilsvarende kan man ved aktivering af midlertidige pladser i 2011 og 2012 også her løse behovet i spidsbelastningsperioderne (centreret omkring april måned).

Pladsbarometer pr. distrikt med udbygning i budget 2010-2012
Nedenfor er der en grafisk fremstilling af de nuværende aktiviteter som forventes gennemført pr. distrikt. Det skal bemærkes at:

1) Nørrebro og Bispebjerg er ikke med, da der ikke er planlagt udbygning i disse distrikter
2) At det ikke er alle udflytterprojekter som er placeret pr. distrikt, disse pladser fremgår kun af ovenstående oversigt over pladsetablering i hele byen.
3) At tallene i den generelle opstilling og de distriktsspecifikke opstillinger ikke er 100% identiske, fordi der nogle steder arbejdes med en antagelse om, at der sideløbende med pladsetableringen skal gennemføres omlægninger af pladstyper.
4) At alle de projekter, som gengives i dette notat, *ligger udover* kapaciteten i behovsprognosen.

INDRE BY
Behov 5 grupper – udbygning af 4 grupper og to opsamlingssteder er planlagt med Budget 2010

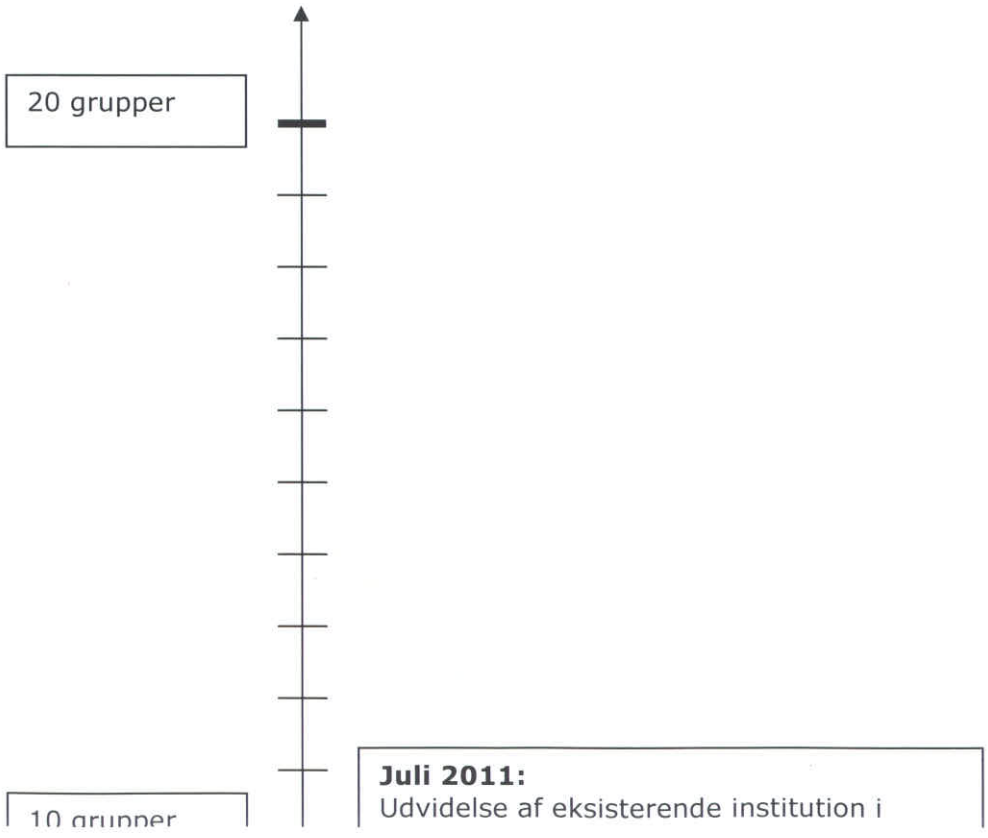

Plads- og Kapacitetsstyring,
Børne- og Ungdomsforvaltningen

Oktober 2009

ØSTERBRO
Behov 20 grupper – udbygning 3,2 grupper planlagt med Budget 2010

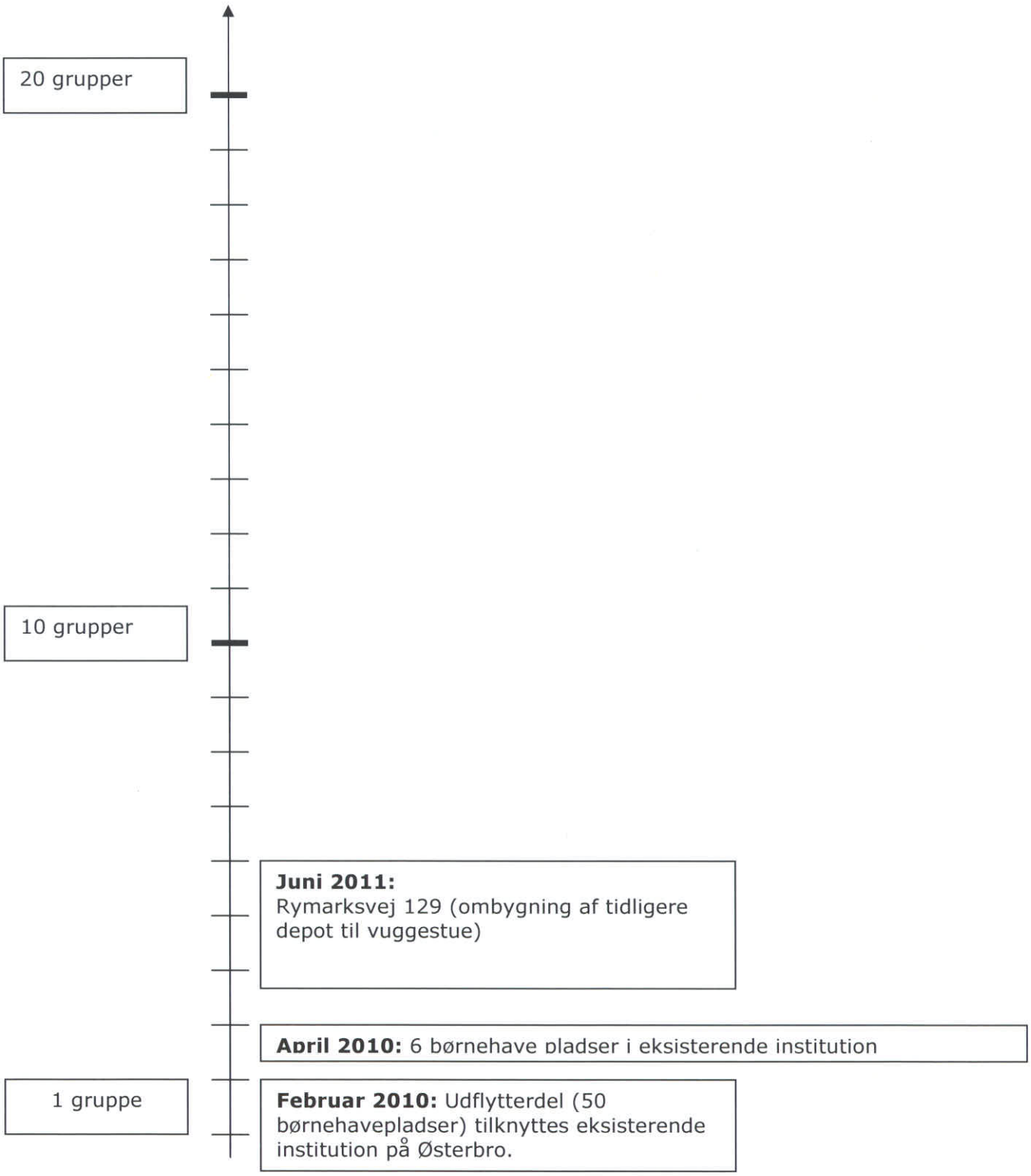

Der skal, i København som helhed, etableres 75 permanente børnegrupper så hurtigt som muligt i perioden 2010-2012. Da det ikke vil være muligt at etablere permanente dagtilbudspladser i dette omfang inden for fire kilometer af behovet på kort sigt, skal der samtidig arbejdes med en række midlertidige løsninger. Udover midlertidige løsninger såsom private ordninger og tilskudsordninger, vil der også blive arbejdet med fremrykning af pladser via opstilling af pavilloner. Arbejdet med midlertidige ordninger fremgår af afsnit 1 i hovednotatet.

Plads- og Kapacitetsstyring,
Børne- og Ungdomsforvaltningen

Oktober 2009

VESTERBRO
Behov 15 grupper – udbygning 14 grupper planlagt med Budget 2010

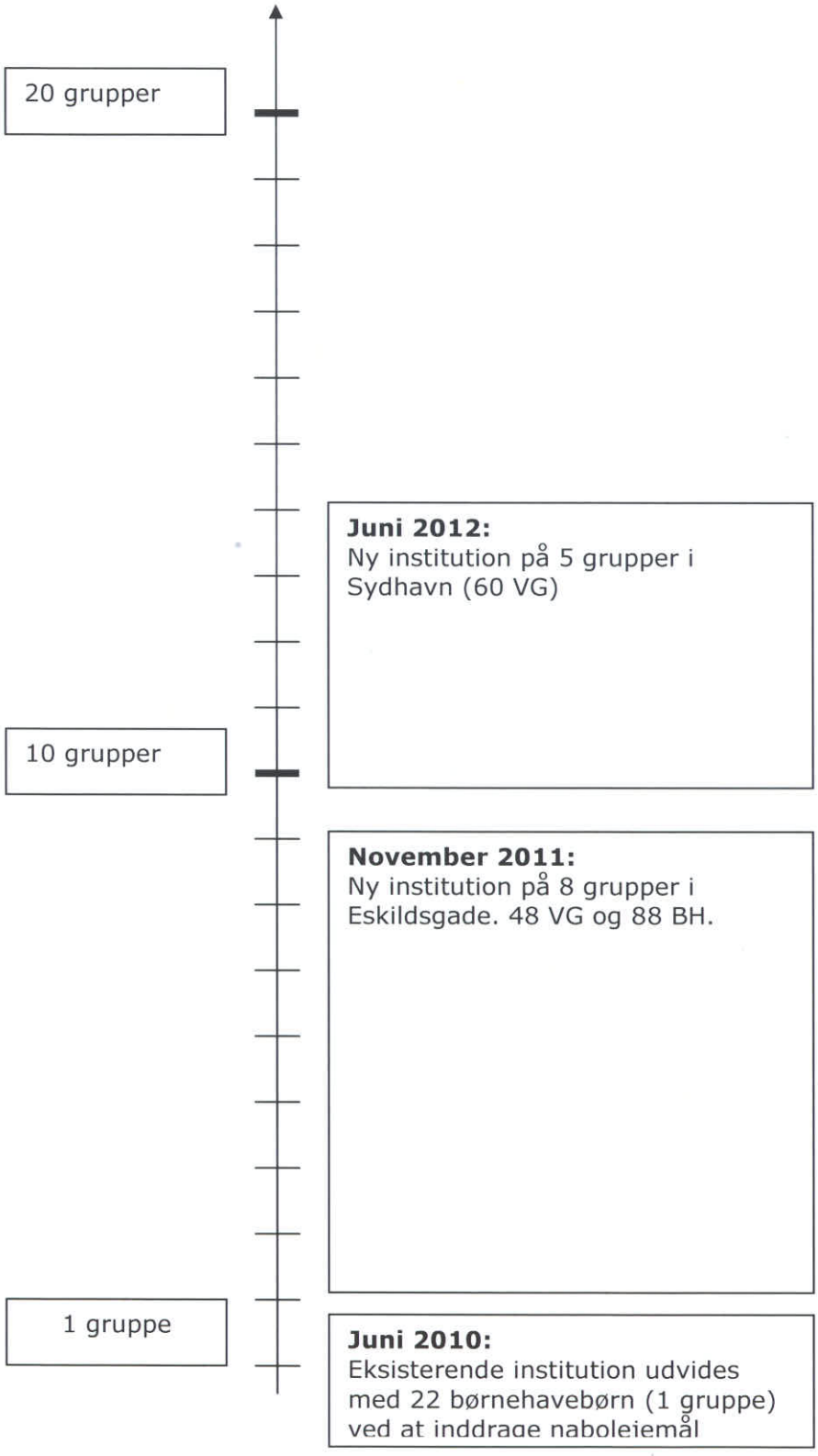

Der skal, i København som helhed, etableres 75 permanente børnegrupper så hurtigt som muligt i perioden 2010-2012. Da det ikke vil være muligt at etablere permanente dagtilbudspladser i dette omfang inden for fire kilometer af behovet på kort sigt, skal der samtidig arbejdes med en række midlertidige løsninger. Udover midlertidige løsninger såsom private ordninger og tilskudsordninger, vil der også blive arbejdet med

Plads- og Kapacitetsstyring,
Børne- og Ungdomsforvaltningen

Oktober 2009

VALBY
Behov 5 grupper – udbygning 5 grupper og et opsamlingssted planlagt med Budget 2010

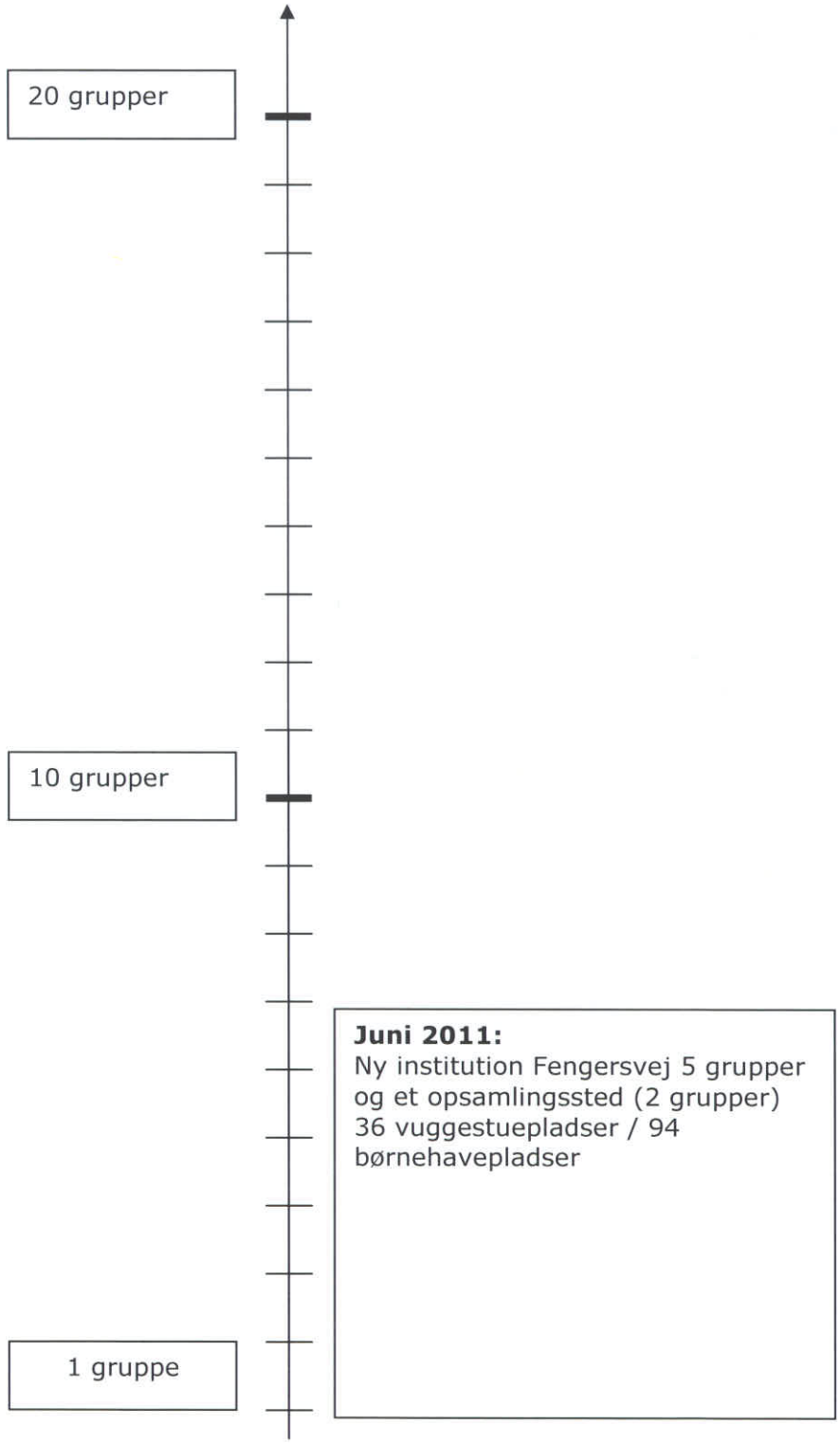

Der skal, i København som helhed, etableres 75 permanente børnegrupper så hurtigt som muligt i perioden 2010-2012. Da det ikke vil være muligt at etablere permanente dagtilbudspladser i dette omfang inden for fire kilometer af behovet på kort sigt, skal der samtidig arbejdes med en række midlertidige løsninger. Udover midlertidige løsninger såsom private ordninger og tilskudsordninger, vil der også blive arbejdet med fremrykning af pladser via opstilling af pavilloner. Arbejdet med midlertidige ordninger fremgår af afsnit 1 i hovednotatet.

Plads- og Kapacitetsstyring,
Børne- og Ungdomsforvaltningen

Oktober 2009

VANLØSE/BRØNSHØJ
Behov 5-10 grupper – udbygning 15 grupper, heraf 10 midlertidige, med Budget 2010

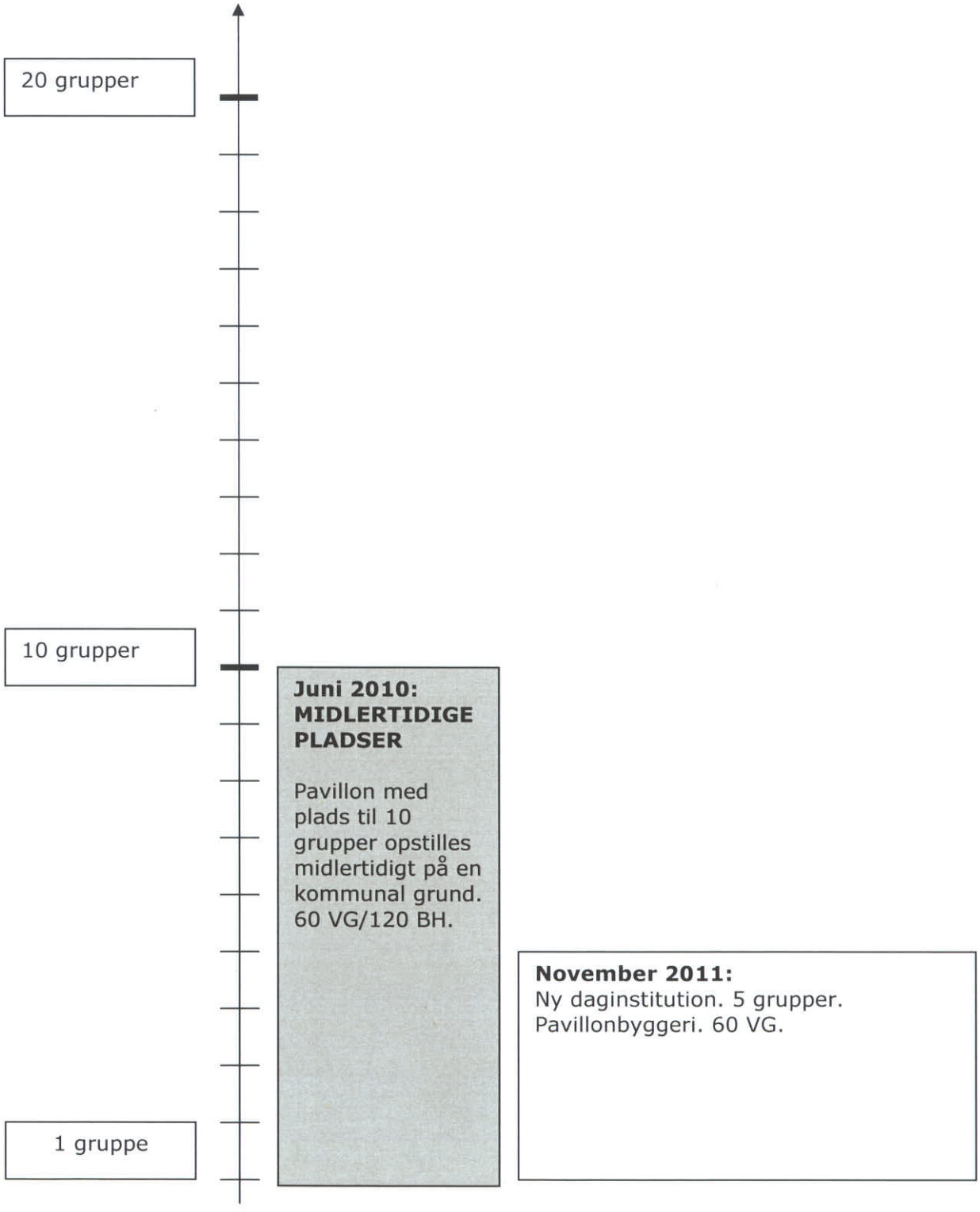

Der skal, i København som helhed, etableres 75 permanente børnegrupper så hurtigt som muligt i perioden 2010-2012. Da det ikke vil være muligt at etablere permanente dagtilbudspladser i dette omfang inden for fire kilometer af behovet på kort sigt, skal der samtidig arbejdes med en række midlertidige løsninger. Udover midlertidige løsninger såsom private ordninger og tilskudsordninger, vil der også blive arbejdet med fremrykning af pladser via opstilling af pavilloner. Arbejdet med midlertidige ordninger fremgår af afsnit 1 i

Plads- og Kapacitetsstyring,
Børne- og Ungdomsforvaltningen

Oktober 2009

AMAGER

Behov 20 grupper – 19 grupper planlagt med Budget 2010

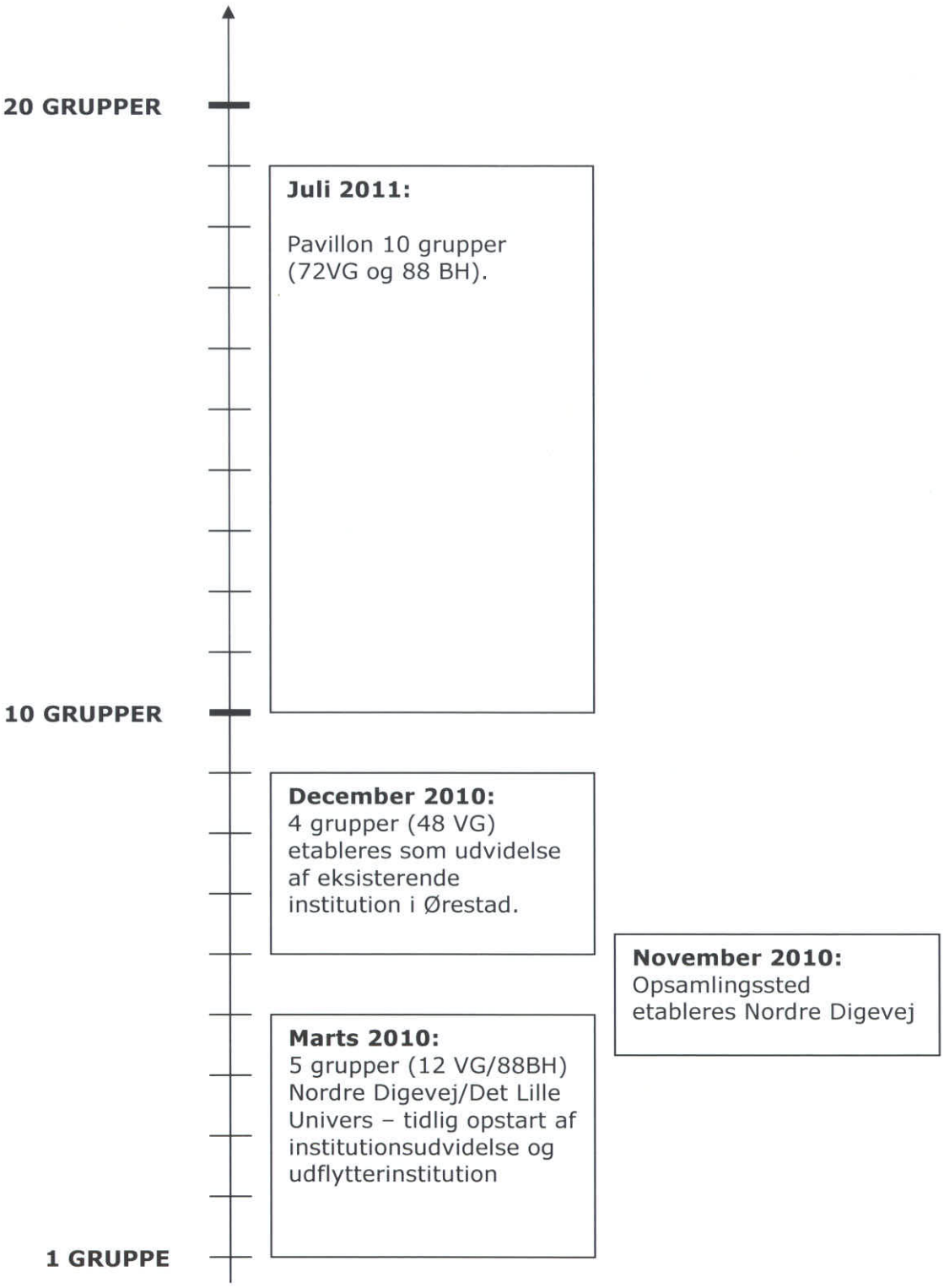

Der skal, i København som helhed, etableres 75 permanente børnegrupper så hurtigt som muligt i perioden 2010-2012. Da det ikke vil være muligt at etablere permanente dagtilbudspladser i dette omfang inden for fire kilometer af behovet på kort sigt, skal der samtidig arbejdes med en række midlertidige løsninger. Udover midlertidige løsninger såsom private ordninger og tilskudsordninger, vil der også blive arbejdet med fremrykning af pladser via opstilling af pavilloner. Arbejdet med midlertidige ordninger fremgår af afsnit 1 i hovednotatet.

Plads- og Kapacitetsstyring,
Børne- og Ungdomsforvaltningen.

Bilag 1: Tilstedeværelsesmålinger 2007 og 2009.

Tilstedeværelsen i daginstitutioner på 0-6 års området

Det er besluttet i Økonomiudvalget 12. maj 2009, at Deloitte skal revidere Økonomi- og Kapacitetsstyringen i Børne- og Ungdomsforvaltningen ud fra nogle identificerede målepunkter. På et møde mellem Deloitte og Børne- og Ungdomsforvaltningen den 13.10 2009 blev det besluttet, at målepunkterne 4 til 8 i målepunktoversigten, dels består af en uddybning af notatet "tilstedeværelsesmålinger 2007 og 2009" samt en tilstedeværelsesmåling. Dette notat er en uddybning af notatet "tilstedeværelsesmålinger 2007 og 2009" samt en beskrivelse af den igangsatte supplerende tidsmåling.

Det endelige notat, som udfærdiges efter den sidste tidsmåling anvender tre datakilder og svarer på følgende spørgsmål:

1. Hvor mange børn er til stede i institutionen i løbet af dagen
2. Hvor mange dage har fremmødet været højere eller lig med institutionen børnetalsnormering
3. Hvornår i løbet af dagen er børnene til stede i institutionen
4. Hvor mange børn er der til stede af gangen i løbet af dagen
5. Hvad konkluderer de tre undersøgelser
6. Hvad er undersøgelsernes validitet
7. Hvad er den videre proces
8. Hvilken økonomi er tilknyttet forslag om fortsat tidsmåling

1. Hvor mange børn er til stede i institutionen i løbet af dagen (kilde: Tilstedeværelsesmåling juli 2009)

I juli måned 2009 undersøgte Børne- og Ungdomsforvaltningen tilstedeværelsen i otte institutioner på 0-6 års området. På baggrund af institutionens logbog blev fremmødet undersøgt for op til et år, eller for den periode var data var tilgængelig. Som det fremgår af resultaterne i tabellen, er fremmødet lavest i sommermånederne, mens det er højest på de tidspunkter af året, hvor behovet for pladser er højest. Typisk ligger tilstedeværelsen mellem 90 - 100 procent af institutionens maksimale kapacitet.

Tabel 1: Maksimalt faktisk fremmøde i 8 udvalgte institutioner (fremmøde/normering)

måned/år	institution 1	institution 2	institution 3	institution 4	institution 5	institution 6	institution 7	institution 8
jul-08	76%	70%	57%	84%				
aug-08	95%	97%	86%	95%				
sep-08	105%	97%	100%	96%	92%			
okt-08	105%	97%	95%	100%	92%			
nov-08	100%	94%	100%	96%	93%			
dec-08	100%	94%	95%	88%	90%			
jan-09	95%	88%	95%	95%	88%	95%	98%	
feb-09	100%	100%	95%	95%	98%	95%	93%	
mar-09	105%	97%	100%	95%	93%	95%	95%	100%
apr-09	105%	97%	86%	97%	94%	98%	100%	98%

maj-09	100%	97%	91%	95%	90%	93%	98%	104%
jun-09	105%	91%	95%	97%	86%	89%	105%	

2. Hvor mange dage har fremmødet været højere eller lig med institutionens børnetalsnormering (kilde: Tilstedeværelsesmåling juli 2009)

I tabel to fremgår det, hvor mange dage om måneden fremmødet har været højere eller lig med antallet af børn, som der er plads til i institutionen. Det fremgår, at der i nogle institutioner er dage, hvor fremmødet reelt er højere end, hvad der er kapacitet til at være af børn. Det fremgår samtidig af tabellen, at der i de fleste dage om året er kapacitet til, at der kan være flere børn til stede i institutionen, end der reelt er fremmødt.

Nedenstående tabel viser det reelle historiske fremmøde i udvalgte institutioner, men det kan ikke forudsiges, hvordan det fremtidige fremmøde vil være i den enkelte institution. Derfor kan de enkeltinstitutioner, som i opgørelsesperioden ikke har haft et faktisk fremmøde, der svarede til kapaciteten, ikke indskrive flere børn, alene på baggrund af den historiske fremmødedata, der siger noget om fortiden, men ikke fremtiden.

Tabel 2: antal dage hvor tilstedeværelsen er højere eller lig med kapaciteten

	institution 1	institution 2	institution 3	institution 4	Institution 5	institution 6	institution 7	institution 8
Juli '08	0	0	0	0				
August '08	0	0	0	0				
september '08	7	0	1	0	0			
Oktober '08	8	0	0	2	0			
november '08	7	0	1	0	0			
december '08	1	0	0	0	0			
januar '09	0	0	0	0	0	0	0	
Februar '09	1	2	0	0	0	0	0	
marts '09	2	0	2	0	0	0	0	2
april '09	3	0	0	0	0	0	5	0
maj '09	4	0	0	0	0	0	0	9
Juni '09	3	0	0	0	0	0	7	

3. Hvornår i løbet af dagen er børnene til stede i institutionen (kilde: SFI undersøgelse 2007)

I 2007 undersøgte SFI fremmødet i udvalgte institutioner i Københavns Kommune hen over dagen. SFI undersøgte, på hvilket tidspunkter af dagen, hvor fremmødet i institutionerne var højest. Overordnet set viste undersøgelsen, at tilstedeværelsen var koncentreret mellem 9 om formiddagen og ca. 14-15 om eftermiddagen. Resultatet fremgår af tabel tre. Det er altså kun tidligt om morgenen og sidst på eftermiddagen, at kapaciteten ikke benyttes fuldt ud i de københavnske daginstitutioner, og hvor der derfor er potentiale til at indskrive flere børn. Modulpasning kunne derfor bidrage til at forbedre kapacitetsudnyttelsen, såfremt der er forældre, som kun efterspørger pasning på tidspunkter, hvor fremmødet er lavt i forvejen (tidlig morgen eller sen eftermiddag), hvilket ikke er særlig sandsynligt. I Århus Kommune, hvor modulpasning har været afprøvet, har den vist sig ufleksibel og bureaukratisk, og kommunen vender derfor nu tilbage til heldagspasning og fast institutionstakst.

Tabel 3: Spidsbelastningstidsrum i SFI undersøgelse fra forår 2007

	Spidsbelastnings-tidspunkt	Periode med mindst 90 % af spidsbelastningen
Vuggestuer	Kl. 10 til 11	Kl. 9 til 15
Børnehaver	Kl. 11 til 12	Kl. 9 til 14
Integrerede institutioner med vuggestue/børnehave	Kl. 10 til 11	Kl. 9 til 15

4. Hvor mange børn er der til stede af gangen i løbet af dagen (kilde: november 2009)
Foreløbigt afsnit

Børne- og Ungdomsforvaltningen undersøger yderligere fremmødet i de københavnske institutioner hen over dagen indenfor udvalgte tidsrum. Dette sker i ugerne 44-47.

Der gennemføres en stratificeret undersøgelse, hvor der både indgår små og store institutioner med enten vuggestue- eller børnehavebørn eller begge dele.

Der er trukket fem institutioner pr. distrikt, og hver enkelt distrikt har så valgt en institution til at deltage i undersøgelsen.

Resultatet for de to første uger vil blive afleveret til Deloitte den 11. november 2009. Resultaterne for de sidste to uger kan benyttes til udvalgsmøde i henholdsvis BUU og ØU den 25/11 2009 og 1/12 2009 og udarbejdes for at gøre undersøgelsen mere valid.

5. Undersøgelsernes konklusioner[1]

Det er besluttet i Økonomiudvalget, at Børne- og Ungdomsforvaltningen på baggrund af en vurdering af børnenes faktiske fremmøde i institutionerne skal estimere, hvor mange ekstra børn, der kan indskrives i den enkelte institution med henblik på bedre pladsudnyttelse og –styring.

Der er to måder, hvormed man kan skrive flere børn ind i institutionerne:

1. En institution på f.eks. 60 børn *opnormeres* med 5 børn, og det registreres i institutionssystemerne, at institutionen derefter har en har en fast helårsnormering på 65 børn. Pladsanvisningen kan herefter anvise op til 65 børn hele året rundt.
2. En institution på f.eks. 60 børn *merindskriver* 5 børn. Således at institutionen i en periode har 65 børn indmeldt. Pladsanvisningen kan ikke automatisk anvise 65 børn, men kan sammen med institutionen aftale i, hvilke perioder af året, de har mulighed for at passe flere børn koblet med i hvilke perioder af året, der er behov for, at de passer flere børn.

[1] Dette afsnit vil blive udbygget, når resultaterne af den sidste tidsmåling med børnenes fordeling over dagen kendes.

Det er Børne- og Ungdomsforvaltningens vurdering ud fra de tidsmålinger, der allerede er gennemført, at der ikke kan argumenteres for, at der er et spænd mellem den faktiske belægning og den angivne belægning over hele året og over hele dagen.

Dette sammenholdt med, at daginstitutionernes nuværende normeringer svarer til deres fysiske kapacitet gør, at det ikke vil være lovligt, på baggrund af nuværende datamateriale, at skrive børn ind i en fast helårsnormering, da institutionen ikke har hverken indeareal eller udeareal, som der lovpligtigt kræves ved en sådan helårlig opnormering[2].

Det er derfor valgt at arbejde ud fra følgende betingelser de steder, hvor der indskrives børn udover normeringen:

- Der kan gennemføres merindskrivning, men ikke helårsopnormeringer, da man kan antage - qua den svingende belægning over året - at der i perioder er areal til at skrive flere børn ind (dog ikke nødvendigvis de perioder, hvor der er behov for pladserne).

- Der kan ikke på samme tid implementeres en hel række tiltag, som kræver anvendelse af de samme kvadratmetre og overlapper hinanden. Derfor skal tiltagene anskues som forskellige metoder, der kan anvendes til supplerende at etablere tilstrækkeligt med pladser[3].

Tidsmålingerne kan i denne forbindelse anvendes til at vurdere, hvor meget potentiale, der ligger i at merindskrive i spidsbelastningsperioder. I dag er udgangspunktet, at der allerede skal findes minimum 10% ved merindskrivning, da der alene etableres pladser til 90% af behovet.

Den allerede gennemførte tidsmåling, der viser, at institutionerne i gennemsnit har et fremmøde på mellem 90 og 100% understøtter, at niveauet for en forventet merindskrivning på 10% er lagt korrekt.

6. Undersøgelsernes validitet

I Københavns Kommune er der 464 institutioner på 0-6 års området. Der er et mangfoldigt tilbud af pasningsmuligheder spændene fra enheder med 12 indmeldte til 250 indmeldte, der kan være børnehaver, udflytterbørnehaver, vuggestuer og integrerede institutioner. Institutionerne er altså meget forskellige både i forhold til størrelse og type af institution, men også i forhold til hvilken type af børn/forældre, som benytter sig af institutionen. Disse faktorer har muligvis indvirkning på, hvor ofte barnet er til stede i institutionen.
I forhold til de tre undersøgelser, som der refereres til i ovenstående, er der i to af undersøgelserne indhentet data fra otte institutioner (ud af i alt 464). Undersøgelsen bygger altså på data, der er indhentet fra et begrænset antal institutioner i Københavns Kommune, hvor alle typer af

---

[2] Viden om institutionernes fysiske kapacitet er indsamlet af Københavns Ejendomme, som sammen med eksterne parter har gennemført en analyse af de københavnske daginstitutioner med henblik på at vurdere deres arealer i 2008 og 2009. Efterfølgende denne har Børne- og Ungdomsforvaltningen udvalgt en række institutioner, som kan udvides rent fysisk. Midlerne til etablering af disse pladser er medtaget i de to pladsplaner fra februar 2009 samt i de vedtagne anlægsønsker på 0-5 års området i 2010. Udgangspunktet er, at de øvrige daginstitutioners børnenormering svarer til deres fysiske kapacitet.

[3] Tiltag, der kræver de samme kvadratmetre: Tvungen merindskrivning, tidlig indskrivning i børnehave eller fritidshjem, frivillig merindskrivning, anvendelse af fælleslokaler f.eks. til opsamling i tilknytning til udflytterdel.

institutioner ikke er repræsenteret. I forhold til SFI undersøgelsen blev tilstedeværelsen målt hen over dagen i en begrænset periode på tre uger i 2007. Som det fremgår af tabel et kan denne variere meget afhængig af årstid, så derfor er det betænkeligt, hvis man ændrer normeringerne på baggrund af undersøgelserne.

Børne- og Ungdomsforvaltningen vil derfor på baggrund af ØUs beslutning den 21. august omkring Deloittes monitorering af pladsstyringen i Børne- og Ungdomsforvaltningen foreslå, at der udarbejdes et solidt datagrundlag over et helt år, før der træffes mere generelle beslutninger.

Der kan fremlægges status kvartalsvis på dette datagrundlag, hvor man først efter et år har et dækkende billede, men hvor man kan se nogle tendenser allerede efter første eller anden afrapportering.

7. Videre proces

For at afdække et eventuelt potentiale foreslår Børne- og Ungdomsforvaltningen, at der skal gennemføres en undersøgelse hvor datamængden i forhold til tid og antal er tilstrækkeligt til at opnå valide resultater.
Derudover foreslår Børne- og Ungdomsforvaltningen, at der gennemføres en elektronisk fremmødemåling, der kan registrere fremmødet fremadrettet, så normeringen (muligvis) kan optimeres yderligere. Denne løsning vil have et langt større fagligt perspektiv, da systemet, udover at registrere fremmødet også vil kunne benyttes som et kommunikationsværktøj mellem institution og hjem.

Børne- og Ungdomsforvaltningen har afholdt møder med private aktører vedr. udvikling af system til Københavns Kommune, der kan registrere fremmødet automatisk. Lignende systemer er delvist udviklet og implementeret i andre kommuner, men kræver at det tilpasses til Københavns Kommune, da det i andre kommuner primært benyttes som et kommunikationsværktøj mellem institution og hjem.

8. Økonomi

Udgifterne i forbindelse udvikling og implementering af et elektronisk registreringsværktøj er endnu ikke identificeret.

Børne- og Ungdomsforvaltningen overvejer at søge om støtte til projektet i ABT-fonden (Fonden for investering i arbejdskraftbesparende teknologi). Fonden har som formål at afprøve og udbrede ny arbejdskraftbesparende teknologi samt nye samarbejds- og organisationsformer i den offentlige sektor.

ABT-fonden giver kun tilskud til projekter, hvor hovedansøger er en offentlig myndighed. Både offentlige institutioner alene og i samarbejde med private virksomheder kan søge om medfinansiering til projekter. ABT-fonden yder som udgangspunkt tilskud, der dækker op til 75 pct. af de samlede projektrelaterede nettoudgifter ved demonstrationsprojekter.
Demonstrationsprojekter har som minimum 25 % egenfinansiering. Tilskud til implementeringsprojekter ydes på baggrund af en konkret vurdering i det enkelte tilfælde.

Plads- og Kapacitetsstyring,
Børne- og Ungdomsforvaltningen.

Der vil blive fremlagt forslag for Børne- og Ungdomsudvalget vedrørende implementering af elektronisk registreringsværktøj i daginstitutionerne.

Plads- og Kapacitetsstyring
Børne- og Ungdomsforvaltningen

Juli 2009

Revision af økonomi- og kapacitetsstyringen i Børne- og Ungdomsforvaltningen

I forbindelse med at Økonomiudvalget den 12. maj vedtog, at Børne- og Ungdomsforvaltningen blev tildelt demografimidler for 2009, blev det besluttet, at et eksternt revisionsfirma løbende skal revidere økonomi- og kapacitetsstyringen i Børne- og Ungdomsforvaltningen. Denne rapport er resultatet af denne beslutning.

Revisions- og rådgivningsfirmaet Deloitte har faciliteret et forløb i styregruppen for Børne- og Ungdomsforvaltningens genopretningsplan, hvorigennem ti målepunkter er identificeret. Kontoret for Plads- og Kapacitetsstyring og ØKL i Børne- og Ungdomsforvaltningen er ansvarlig for besvarelse af målepunkterne, der besvares i rapporten ud fra følgende 10 temaer.

1. Antal pladser
- Opgørelse over historisk og planlagt udvikling i antal pladser fordelt på kategorier og totalt
2. Belægningsprocenter – opgørelsesgrundlag
- Gennemgang af nuværende opgørelsesmetode - med henblik på at vurdere målets evne til at identificere kapacitet og kapacitetsudnyttelse, samt identificere behov for justeringer
3. Belægningsprocenter - eksisterende kapacitet
- Belægningsprocenter - opgørelse af gennemsnit totalt og pr. distrikt
- Løbende drift og afrapportering vedr. ovenstående
4. Tilstedeværelsesmålinger
- Opgørelse af gennemsnitlig og maksimal faktisk belægning på institutioner opgjort i antal hoveder, med henblik på at identificere eventuelle potentialer - analysedesign og forstudie på 8 repræsentative institutioner.
5. Forbedring af belægningsprocenter
- Analyse af primære årsager til lav belægningsprocent og identifikation / vurdering af mulige indsatser for at opnå højere belægning
- Formel handlingsplan for indsats vedr. de nederste 5-10% af institutionerne, hvor der til stadighed er ledig kapacitet / manglende efterspørgsel / ingen venteliste.
6. Samlet katalog over forbedringspotentialer
- Udarbejdelse af et samlet katalog over og vurdering af effekter ved mulige tiltag, der kan iværksættes med henblik på at sikre en bedre kapacitetsudnyttelse
7. Status
- Hvordan håndteres fleksibiliteten i dag i den eksisterende bygningsmasse - hvilke muligheder og begrænsninger er der.
- Hvordan håndteres fleksibiliteten fremadrettet, eksempelvist i forhold til ny- og ombygning og indretning af bygningsmassen.
8. Potentialer
- Udredning af, hvor der er et yderligere potentiale i at arbejde med fleksibiliteten
9. Strategi
- Udarbejde oplæg vedr. hvad der faktisk kan gøres
10. Plan
- Plan for operationelle tiltag, samt opgørelse af effekt og udgifter forbundet hermed for 2009 og 2010.

Plads- og Kapacitetsstyring
Børne- og Ungdomsforvaltningen

Juli 2009

Plads- og Kapacitetsstyrings funktion er at sikre det rette antal skoleklasser, dag- og fritidsinstitutionspladser, de steder i kommunen hvor der er behov. Derudover er kontoret ansvarlig for den tværgående styring og koordination af plads- og kapacitetsudnyttelse for dag-, fritids- og specialinstitutioner samt skoler.

Via de sidste 3 pladsplaner har Børne- og Ungdomsforvaltningen etableret omkring 1600 pladser i en periode fra september 2008 til juli 2009. Dette er sket ved etablering af traditionelle pladser primært i allerede eksisterende institutioner.

For at imødekomme det stigende behov for institutionspladser har Børne- og Ungdomsforvaltningen derudover i perioden januar til marts 2009 fået vedtaget muligheden for:

1. Tilskud til pasning af eget barn
2. Tvungen tidlig indskrivning i fritidshjem.
3. Tvungen opnormering.
4. "Køb på hylden model"
5. Samarbejde med KL vedrørende en gennemgang af muligheden for at etablere alternative private pasningsmuligheder.
6. Ændring af anvisningsreglerne.

Status:
I perioden januar – maj 2009 er det, med de ovenfor nævnte tiltag, lykkedes at etablere det nødvendige antal pladser for at sikre kommunens opfyldelse af den nationale pasningsgaranti. På Børne- og Ungdomsudvalgets møde d. 17. juni 2009 blev der fremlagt en opdateret behovsprognose på 0-17 års området, som viste et ufinansieret behov for udbygning af mellem 13-16 skolespor, og 75 børnegrupper på 0-5 års området (en børnegruppe er 12 vuggestuebørn eller 22 børnehavebørn). Der vil derfor på Børne- og Ungdomsudvalgets møde d. 12. august blive fremsat en revideret anlægsplan, som skal medvirke til at sikre overholdelsen af pasningsgarantien fremadrettet. Af den reviderede anlægsplan vil fremgå, hvordan Børne- og Ungdomsforvaltningen strategisk ønsker at arbejde med etablering af pladser og, hvordan en optimal pladssituation ville se ud.

Nedenfor uddybes beskrivelsen af de igangsatte tiltag.

1. Tilskud til pasning af eget barn
Ordningen giver forældre mulighed for at modtage et tilskud fra kommunen for pasning af eget barn derhjemme. Intentionen med ordningen er, at en række forældre, i stedet for at skrive deres børn på garantiventelisten, vælger at vente på deres ønskeinstitution. Herved mindskes presset på garantiventelisten.

Ordningen kører foreløbig 2 år (d. 1. marts 2011). Ordningen vil blive evalueret efter 1 år (d. 1. marts 2010).

Hovedtal pr. udgangen af april 2009:

Indmeldte/godkendte	73 børn
Afslag	10 ansøgere
Annullerede ansøgninger	8 ansøgninger
Ansøgere i alt	109 ansøgere

Hovedtal pr. 1. juni 2009

Indmeldte/godkendte	132 børn
Afslag	22 ansøgere
Annullerede ansøgninger	13 ansøgninger
Ansøgere i alt	196 ansøgere

Hovedtal pr. 1. juli 2009

Indmeldte/godkendte	195 børn
Afslag	34 ansøgere
Annullerede ansøgninger	18 ansøgninger
Ansøgere i alt	276 ansøgere

Forvaltningen forventer, at søgningen til ordningen stiger i de perioder, hvor kommunen ikke har det tilstrækkelige antal pladser, mens efterspørgslen igen vil falde, når der etableres flere pladser. Denne antagelse er baseret på, at forældrene vælger at blive stående på ventelisten og den kontakt de har med Den centrale Pladsanvisning, som vejleder omkring ordningerne.

2. Tvungen tidlig indskrivning i fritidshjem.

Ved at rykke børnehavebørnene i fritidshjem allerede fra 1. april bliver der frigivet pladser i børnehave og vuggestue på det tidspunkt af året, hvor der er mest pres på ventelisten. Det vil dermed være med til at sikre overholdelse af pasningsgarantien på 0-5 års området. Det vil betyde en bedre udnyttelse af kapaciteten.

I forbindelse med indstillingen (d. 25. februar 2009) om at indføre tidlig indskrivning i fritidshjem, henvendte forvaltningen sig til Indenrigs- og Socialministeriet med formålet at få afklaret om tiltaget er lovligt til opfyldelse af pasningsgarantien.

D. 28. april 2009 fik forvaltningen svar Indenrigs- og Socialministeriet.

- "For at opfylde pasningsgarantien skal kommunalbestyrelsen tilbyde alle børn indtil skolestart en plads i et alderssvarende tilbud".
- "Ved et "alderssvarende" dagtilbud menes, at tilbuddet skal være relevant for barnet i forhold til blandt andet barnets alder, udviklingstrin med videre. Det er i den forbindelse den enkelte kommune, der for egne tilbud og efter aftale med selvejende daginstitutioner og private dagplejere fastsætter, hvilken aldersgruppe de enkelte dagtilbud er forbeholdt".
- "Kommunalbestyrelsen kan i forbindelse med tilrettelæggelse af dagtilbudsstrukturen flytte børn fra et dagtilbud til et andet alderssvarende og relevant tilbud inden for kommunens grænser. Det er Indenrigs- og Socialministeriets vurdering, at en plads i et fritidshjem forud for skolestart generelt kan betragtes som et andet alderssvarende og relevant tilbud".

Status på målopfyldelse: knapt 200 midlertidig pladser.

Det skal understreges, at tiltaget bør fortsætte i en permanent form, men at det ikke kan erstatte etablering af nye pladser, da initiativet fordrer, at der er ledige pladser i fritidshjemmene i de skoler, som børnene indskrives i.

3. Tvungen opnormering

I første omgang blev opnormeringen af 12-14 ikke gennemført på Nørrebro og Bispebjerg. I resten af distrikterne blev opnormeringen gennemført for omkring 70 institutioner. I forbindelse med opnormeringen er der givet minibusser (ca. 25 stykker) og Christiania cykler (8-10 stykker) til interesserede berørte institutioner.

Anden omgang (Nørrebro og Bispebjerg) er fuldført. Her er der gennemført opnormeringer for 11 institutioner.

Målopfyldelse: 340 midlertidig pladser til 31. marts 2010.

Det skal understreges, at tiltaget ikke vurderes at være hensigtsmæssigt på længere sigt, da det blandt andet medfører, at de integrerede institutioner ikke har plads til deres vuggestuebørn i børnehavedelen.

4. "Køb på hylden" modellen

Ordningen fungerer således, at Københavns kommune køber fuld råderet over pladser i andre kommuner til en pladspris, der svarer til prisen for kommunens børn. København betaler for pladerne, uanset om de bliver anvendt af københavnske forældre eller ej. For en kommune med ubelagte pladser vil det altså, i de tilfælde, hvor Københavns Kommune ikke benytter pladserne, betyde, at den pågældende kommune er sikret fuld betaling af pladserne selvom de ikke er besat. Modsat skal pladserne stå tomme, hvis ikke Københavns Kommunes anvender dem, så der kan anvises til disse konkret navngivne pladser ved behov.

Forvaltningen har siden den politiske beslutning primo 2009 arbejdet videre med modellen og har udsendt breve til relevante kommuner samt udarbejdet en indstilling om køb af pladser i konkrete kommuner.

Der er udarbejdet to forskellige typer breve; 1) til kommuner med lukkede ventelister og 2) til kommuner med åbne ventelister.

Som udgangspunkt er det ikke nødvendigt at skrive til kommuner med åbne ventelister, da princippet om frit valg, betyder, at forældre allerede har mulighed for at indmelde deres børn i disse kommuners institutioner. Det der er formålet med brevet er at give en række kommuner mulighed for at "reklamere" for deres institutioner med ledige pladser, samt optimere Københavns Kommunes borgeres mulighed for at tilegne sig oplysninger om mulige udenkommunale institutioner.

Der er udsendt brev til 6 kommuner med lukket venteliste for udenkommunale børn og breve til 10 kommuner med åben venteliste for udenkommunale børn.

Der har pr. 10. juli 2009 ikke været positive tilbagemeldinger fra de adspurgte kommuner. Kommunerne fortæller, at de enten selv mangler pladser eller ønsker at nedlægge deres overskydende kapacitet. Det skal dog understreges, at Børne- og Ungdomsforvaltningen før dette tiltag har erhvervet en række udflytterbørnehaver i andre kommuner, hvorfor nogle af de pågældende kommuner allerede har afgivet pladser.

5. Samarbejde med KL

På Børne- og Ungdomsudvalgsmøde d. 25. februar 2009 stillede Bo Asmus Kjeldgaard (F) følgende forslag, der blev vedtaget:
"F foreslår, at forvaltningen i samarbejde med KL laver en gennemgang af alternative pasningsmuligheder og at der afsættes 200.000 kr."

Der arbejdes mod, at rapporten afleveres til BUF medio september 2009.

Overordnet vil rapporten dække tre aspekter af eventuelle muligheder for en lettere og mere attraktiv etablering af alternative private pasningsmuligheder:

1. økonomiske
2. juridiske
3. kommunikative

Grundlaget for rapportens konklusion bliver en sammenligning af København og andre danske kommuner på de ovenfor tre nævnte områder Samt en afdækning af antal pladser, typer af dagtilbud, muligheden for at etablere ordninger, støtte, rådgivning og vejledning osv.

6. Ændring af anvisningsreglerne

På Børne- og Ungdomsudvalgets møde d. 25. februar 2009 blev det politisk vedtaget at ændre tre af kommunens anvisningsprincipper. Formålet med ændringerne er at sikre en bedre fleksibilitet i anvisningssystemet. Derved sikres det, at alle pladser benyttes så optimalt som muligt og ubesatte pladser undgås.

Ændringen af anvisningsregler kan ikke erstatte etablering af flere pladser, da angivelsen af behovet tager udgangspunkt i, at alle pladser allerede er fuldt ud besat (se mere om dette i indstilling omkring behovsprognosen på BUU den 17. juni, bilag 5).

De tre ændringer af anvisningsreglerne, som er besluttet af Børne- og Ungdomsudvalget er:

- *Garanti for børnehaveplads i integreret institution.* Det vil sige, at børn, som er indmeldt i en vuggestue i en integreret institution, stadig har fortrinsret til at fortsætte i institutionens børnehavedel, men der kan ikke stilles garanti for det, hvis der er ledige børnehavepladser i andre institutioner. Der er derfor risiko for, at børn vil blive tilbudt plads i en anden børnehave. Ændringen trådte i kraft d. 1. juli 2009.
- *4-kilometers grænse for børnehavebørn.* Det vil sige, at det kan blive nødvendigt at anvise børn en plads i en børnehave, der ligger mere end 4 kilometer fra bopælen. Dette vil gælde, hvis der ikke er en ledig børnehaveplads tættere på forældrenes bopæl. Ændringen trådte i kraft d. 1. juli 2009.
- *Nej tak til udflytterbørnehave.* Det vil sige, at reglen om, at forældre ikke må takke nej til en børnehaveplads, gælder nu også for udflytterbørnehaver. Det betyder, at hvis forældrene takker nej til en plads i en udflytterbørnehave, vil barnet automatisk blive meldt ud af vuggestue/dagpleje, med en måneds varsel (dog tidligst når barnet er 2 år og 10 måneder). Ændringen gælder for børn, der bliver tilbudt en plads med opstart fra 1. august 2009 og derefter.

Tema 4: Antal pladser
9. Opgørelse over historisk og planlagt udvikling i antal pladser fordelt på kategorier og totalt

Befolkningsprognose
En gang årligt udarbejder Koncern Service under Økonomiforvaltningen en befolkningsprognose, der er en fremskrivning af den forventede befolkningstilvækst i Københavns Kommune, som fastsættes af Danmarks Statistik. Ved at vurdere et eventuelt stigende/faldende fødselstal, til- og fraflytningsmønstre i København samt forventningerne til boligudbygninger i de nye byområder i kommunen, kan Koncern Service estimere befolkningsudviklingen i Københavns Kommunes otte distrikter.

Den seneste befolkningsprognose fra 2009 viser en markant stigning i børnetallet frem til 2024. I nedenstående diagram fremgår den forventede befolkningsudvikling på henholdsvis 0-2 års området og 3-5 års området. Befolkningsprognosen fra 2009 estimerer, at antallet af 0-2 årige i 2024 vil udgøre 24.997 børn (2790 flere end 2009), mens antallet af 3-5 årige vil udgøre 18.825 børn (2623 flere end 2009). Ovenstående tal er selvfølgelig forbundet med usikkerhed, men indikerer, at Koncern Service forventer, at børnetallet vil stige fremadrettet i kommunen som helhed. Som det fremgår af diagrammet flader kurven ud i en periode efter 2012, hvorfor det er vigtigt at være opmærksom på at de pladser der etableres skal være fleksible, men at der ikke vil være behov for nedlæggelse af pladser frem til 2024. Befolkningsprognosens antagelser underbygges af en ny analyse, som Nordea har lavet for Politiken, hvoraf det specifikt fremgår, at den "ketchupeffekt", som nogle gange omtales og, som skulle betyde, at børnetallet falder, ikke forventes at indtræffe foreløbigt (jf. Politiken 16. juli 2009).

Børne- og Ungdomsforvaltningens primære anlægsperspektiv går altid 4 år frem i tiden, og det er i denne periode, at der er en mangel på pladser svarende til 15 daginstitutioner. Derfor er der ingen indikationer på, at man kan forvente at pladssituationen løses af udefrakommende faktorer.

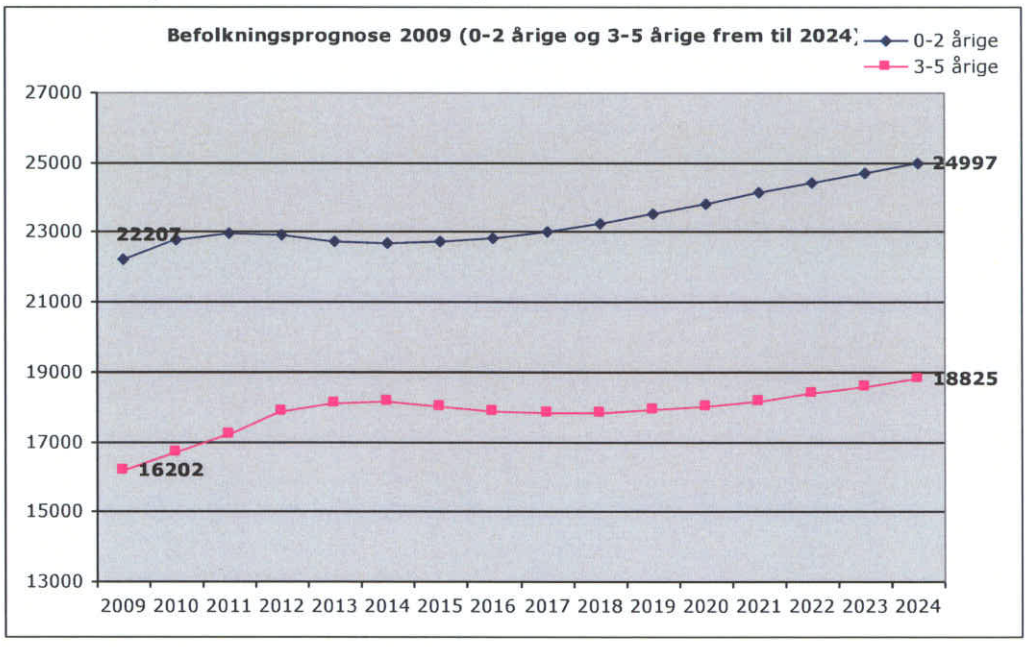

Kilde: Koncernservice (Økonomiforvaltningen)

Nedenstående diagram viser befolkningsprognosen i perioden 2007-2009. Antallet af 0-2 årige er steget markant i den pågældende periode. I 2007 blev der vurderet, at der ville være 20.917 0-2 årige i 2009, hvilket i den opdaterede prognose er steget til 22.207 børn i 0-2 års alderen. Det er en stigning på 1290 børn alene i 0-2 års alderen mellem 2007 og 2009.

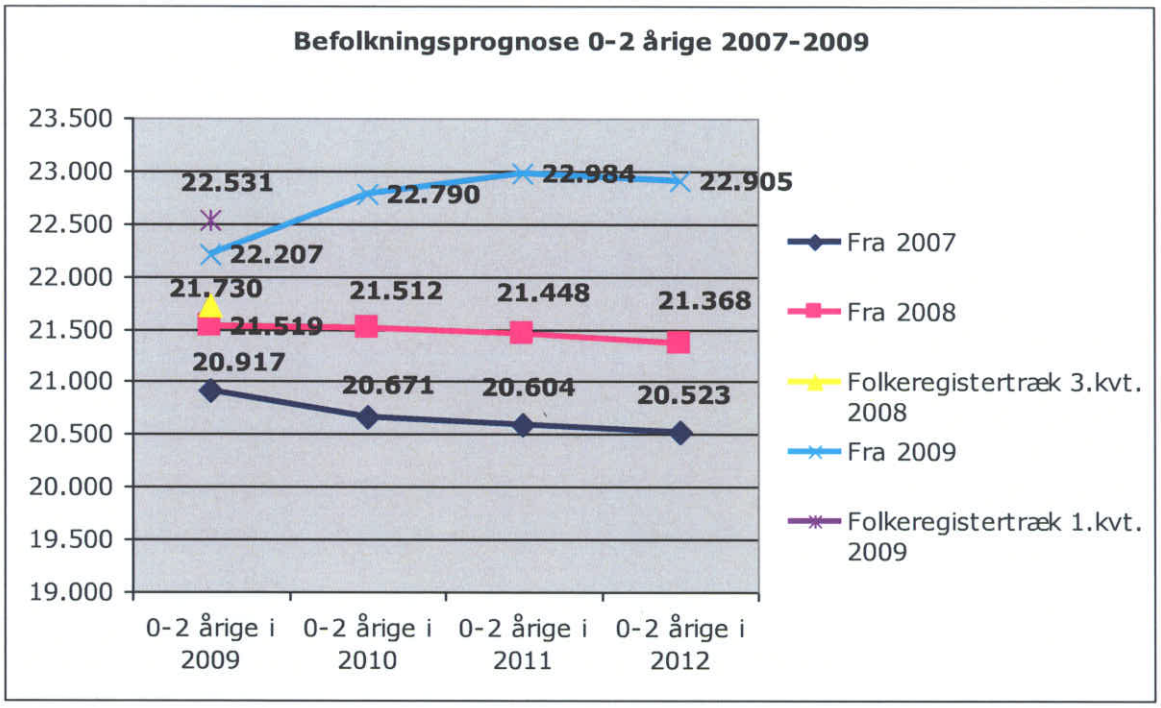

Tilsvarende på børnehaveområdet har befolkningsprognosen vist sig lavere end den reelle udvikling. Af diagrammet fremgår det, at der i 2007 blev vurderet at være 15.991 børn i børnehavealderen i 2009.

Dette er i den opdaterede prognose i 2009 steget til 16.202 børnehavebørn. Altså en stigning på 211 børnehavebørn siden 2007. Samlet set på 0-5 årsområdet er der i perioden 2007-2009 sket en stigning i det estimerede børnetal på 1501 børn.

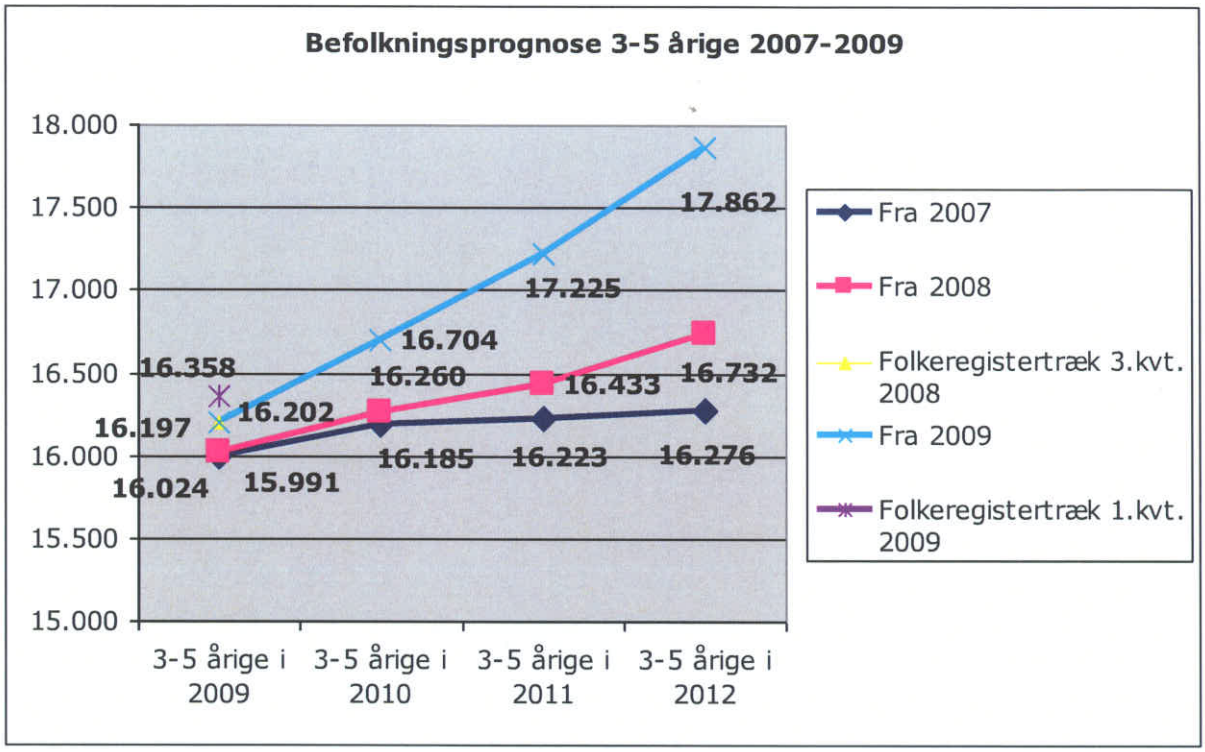

Det fremgår af ovenstående diagrammer, at der i 2007 ikke var de store befolkningsmæssige udsving. På daværende tidspunkt blev området styret af fire årige anlægsplaner, men dette har ændret sig de sidste to år. På grund af de sidste to års udsving i befolkningsprognoserne, så er styringen ændret til kortere planlægningsperioder for at tilgodese det stigende antal børn i Københavns Kommune. Dette skyldes, at Børne- og Ungdomsforvaltningen ikke kan anlægge de pladser, der er behov for i 2009 og i starten af 2010.

Derfor er der anlagt en todelt strategi:

1. Dels ses der på mulighederne for akutte tiltag med henblik på etablering af hurtige pladser udover de allerede vedtagne.
2. Dels formuleres en revideret anlægsplan i august 2009 med henblik på at dække behovet i 2010-2012.

I forhold til de akutte tiltag er udgangspunktet, at pladserne skal kunne etableres hurtigt og så fleksibelt som muligt, og at de skal kunne afvikles, hvis de ikke kan placeres i et område, hvor der er brug for dem permanent.

I forhold til den reviderede anlægsplan er udgangspunktet, at pladserne skal etableres ved udbygning, men at de skal være så fleksible som muligt i forhold til, at de kan anvendes til de forskellige alderskategorier. Forvaltningen vil samtidig fremsætte en strategisk plan for den fremtidige udnyttelse af institutionskapaciteten.

Børne- og Ungdomsforvaltningen har allerede, ved fremlæggelse af behovsprognosen juni 2009, i korte træk præsenteret indholdet i den kortsigtede plan. I indstillingen om den reviderede

anlægsplan den 12. august vil der være en grundig gennemgang af de kortsigtede og langsigtede muligheder for pladsetablering.

Behovsprognose – resultat

I nedenstående tabel vises behovsprognosen udarbejdet maj 2009. Behovsprognosen består af et prognosticeret behov, udarbejdet af Dynasoft, der angiver antallet af pladser, der er behov for en specifik måned, samt en normeret kapacitet, der angiver antallet af dagtilbudspladser i de enkelte distrikter samt for hele kommunen.

Afvigelsen er pladsforskellen mellem normeringen og behovet, og benyttes derfor til at justere kapaciteten og anlægge pladser i distrikter med størst behov. Det kan umiddelbart se ud til at der er en overkapacitet af børnehavepladser, men da udbygningsbehovet bestemmes ud fra spidsbelastningsmåneden er der stadig en mangel på børnehavepladser. Eftersom der er store forskelle i behovet for børnehavepladser hen over året på op til 2000 pladser, bliver den eksisterende kapacitet i høj grad benyttet fleksibelt og det tilstræbes at nye institutioner også bygges og bruges fleksibelt.

Københavns Kommune
Prognoser pr.: 01-04-2009
Hele Kommunen

Dynasoft

10-06-2009

	0 -2 årige					3 - 5 årige					0 - 5 årige (Stk)				
Måned	progn.	norm. kapac.	afv.	udm el.	progn.	progn.	norm. kapac.	afv.	ud me	progn.	progn.	norm. kapac.	afv.	udm el.	progn.
apr-09	13325	13078	-247	0	13374	17125	16792	-333	0	15986	30451	29870	-581	0	29360
maj-09	13321	13075	-246	0	13374	16681	16783	102	0	15986	30002	29858	-144	0	29360
jun-09	13218	13039	-179	0	13374	15865	16736	871	0	15986	29083	29775	692	0	29360
jul-09	13263	12982	-281	0	13374	15230	16752	1522	0	15986	28493	29734	1241	0	29360
aug-09	13513	13050	-463	0	13374	14652	16777	2125	0	15986	28165	29827	1662	0	29360
sep-09	13801	13090	-711	0	13374	15111	16877	1766	0	15986	28913	29967	1054	0	29360
okt-09	13705	13173	-532	0	13374	15535	16994	1459	0	15986	29240	30167	927	0	29360
nov-09	13608	13307	-301	0	13374	15950	17112	1162	0	15986	29559	30419	860	0	29360
dec-09	13569	13302	-267	0	13374	16299	17159	860	0	15986	29868	30461	593	0	29360
jan-10	13591	13268	-323	0	13764	16709	17197	488	0	16488	30299	30465	166	0	30251
feb-10	13660	13289	-371	0	13764	17086	17362	276	0	16488	30746	30651	-95	0	30251
mar-10	13682	13314	-368	0	13764	17510	17388	-122	0	16488	31192	30702	-490	0	30251
apr-10	13718	13018	-700	0	13764	17645	17391	-254	0	16488	31363	30409	-954	0	30251
maj-10	13745	13009	-736	0	13764	17154	17357	203	0	16488	30899	30366	-533	0	30251
jun-10	13658	13043	-615	0	13764	16269	17294	1025	0	16488	29927	30337	410	0	30251
jul-10	13656	13043	-613	0	13764	15651	17288	1637	0	16488	29307	30331	1024	0	30251
aug-10	13905	13041	-864	0	13764	15039	17284	2245	0	16488	28944	30325	1381	0	30251
sep-10	14143	13096	-1047	0	13764	15528	17284	1756	0	16488	29672	30380	708	0	30251
okt-10	13951	13093	-858	0	13764	16012	17281	1269	0	16488	29963	30374	411	0	30251
nov-10	13809	13105	-704	0	13764	16421	17281	860	0	16488	30230	30386	156	0	30251
dec-10	13644	13105	-539	0	13764	16827	17278	451	0	16488	30471	30383	-88	0	30251
jan-11	13730	13223	-507	0	13770	17193	17598	405	0	17060	30923	30821	-102	0	30829
feb-11	13758	13278	-480	0	13770	17597	17671	74	0	17060	31355	30949	-406	0	30829
mar-11	13759	13181	-578	0	13770	18032	17680	-352	0	17060	31791	30861	-930	0	30829
apr-11	13774	13181	-593	0	13770	18179	17683	-496	0	17060	31953	30864	-1089	0	30829
maj-11	13762	13186	-576	0	13770	17724	17671	-53	0	17060	31486	30857	-629	0	30829
jun-11	13668	13169	-499	0	13770	16838	17646	808	0	17060	30506	30815	309	0	30829
jul-11	13615	13169	-446	0	13770	16280	17640	1360	0	17060	29895	30809	914	0	30829
aug-11	13874	13167	-707	0	13770	15650	17636	1986	0	17060	29524	30803	1279	0	30829
sep-11	14112	13162	-950	0	13770	16126	17636	1510	0	17060	30238	30798	560	0	30829
okt-11	13913	13159	-754	0	13770	16605	17633	1028	0	17060	30517	30792	275	0	30829
nov-11	13717	13159	-558	0	13770	17052	17633	581	0	17060	30769	30792	23	0	30829
dec-11	13554	13159	-395	0	13770	17438	17630	192	0	17060	30992	30789	-203	0	30829
jan-12	13528	13130	-398	0	13597	17908	17642	-266	0	17534	31437	30772	-665	0	31131
feb-12	13565	13149	-416	0	13597	18293	17715	-578	0	17534	31858	30864	-994	0	31131
mar-12	13581	13152	-429	0	13597	18701	17724	-977	0	17534	32283	30876	-1407	0	31131
apr-12	13607	13152	-455	0	13597	18811	17727	-1084	0	17534	32417	30879	-1538	0	31131
maj-12	13596	13157	-439	0	13597	18295	17715	-580	0	17534	31891	30872	-1019	0	31131
jun-12	13487	13140	-347	0	13597	17336	17646	310	0	17534	30823	30786	-37	0	31131
jul-12	13466	13140	-326	0	13597	16667	17640	973	0	17534	30133	30780	647	0	31131
aug-12	13698	13138	-560	0	13597	15987	17636	1649	0	17534	29684	30774	1090	0	31131
sep-12	13928	13133	-795	0	13597	16457	17636	1179	0	17534	30385	30769	384	0	31131
okt-12	13741	13130	-611	0	13597	16914	17633	719	0	17534	30655	30763	108	0	31131
nov-12	13565	13130	-435	0	13597	17331	17633	302	0	17534	30897	30763	-134	0	31131
dec-12	13406	13130	-276	0	13597	17705	17630	-75	0	17534	31111	30760	-351	0	31131
jan-13	13469	13101	-368	0	13533	18077	17642	-435	0	17608	31546	30743	-803	0	31140
feb-13	13511	13120	-391	0	13533	18455	17715	-740	0	17608	31966	30835	-1131	0	31140
mar-13	13512	13123	-389	0	13533	18877	17724	-1153	0	17608	32388	30847	-1541	0	31140
apr-13	13537	13123	-414	0	13533	18973	17727	-1246	0	17608	32510	30850	-1660	0	31140
maj-13	13528	13128	-400	0	13533	18424	17715	-709	0	17608	31952	30843	-1109	0	31140
jun-13	13420	13111	-309	0	13533	17410	17646	236	0	17608	30830	30757	-73	0	31140

progn. behov	prognosens forventede behov	norm. kapac.	maksimal norm. kapacitet	udmel. kapac.	udmeldt kapacitet	progn. årsgn. s.	prognosens forventede årsgennems

Den normerede kapacitet i ovenstående prognose er et udtryk for den samlede kapacitet for alle pasningstyper i kommunen.

Alle de igangsatte udbygninger på 0-5 års området er i behovsprognosen indlagt i den fremtidige kapacitet på 0-5 års området. Eksempelvis i Indre By, hvor alle de finansierede projekter også fremadrettet fremgår af den samlede 0-2 års kapacitet (den blå linje):

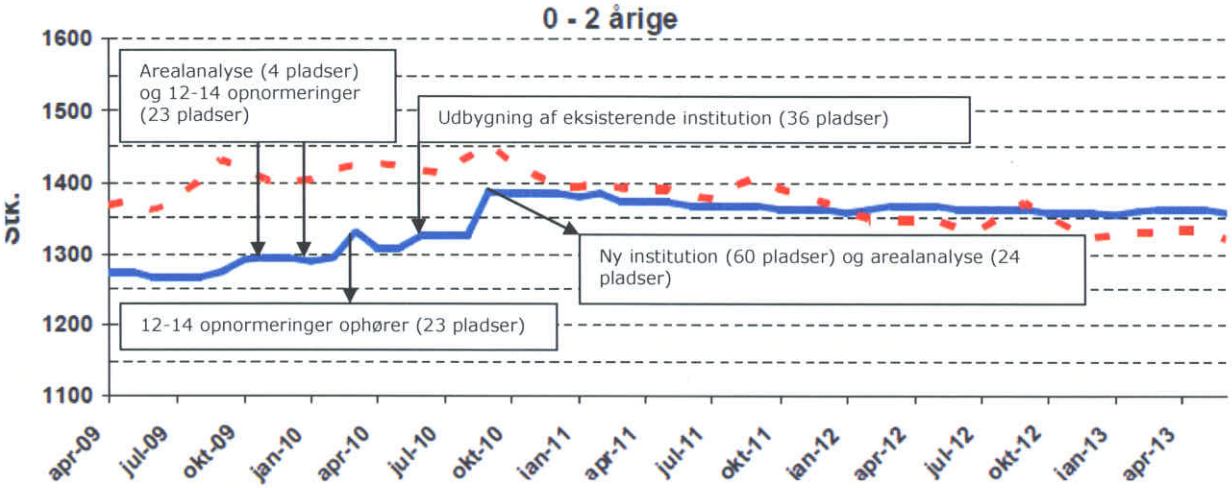

Kilde: Behovsprognosen 0-5 år (fremsat på BUU-mødet d. 17. juni 2009).

Det fremgår af ovenstående, at der i behovsprognosens kapacitet både tages højde for kendte op- og nednormeringer. Således er 12-14 opnormeringerne, som ophører d. 31. marts 2010, trukket fra den samlede kapacitet i april 2010. Tilsvarende er alt finansieret byggeri, omlægning, fleksible ordninger, minibusser og udvidelser ligeledes indlagt i kapaciteten på de forventede ibrugtagningsdatoer. Herved sikres det, at behovet for pladser vurderes i forhold til den fremadrettede kapacitet i de enkelte distrikter.

Det betyder, at når der eksempelvis vurderes at være et anlægsbehov, så er det *udover* de allerede finansierede projekter.

Udbygningsbehovet på 0-5 års området opgøres ved at tage differencen mellem normeringen og behovet for den måned, hvor der er størst behov for yderligere pladser (typisk i spidsbelastningsmåneden). I København er det politisk valgt, at man alene udbygger til 90 % af dette afdækkede behov, mens de resterende 10 % af behovet skal dækkes ved i højere grad at benytte de fleksible ordninger og merindskrivninger i de eksisterende institutioner.

Det vil sige, at man allerede i vurderingen af anlægsbehovet i udgangspunktet indlægger, at institutionerne skal kunne tage ekstra børn ind udover deres fastlagte normering.

Når man således i behovsprognosen kan se, at der er behov for 203 ekstra 0-2 års pladser på Vesterbro i 2010, så vurderes anlægsbehovet til at være på 183 pladser, mens der er 20 pladser, som skal findes via merindskrivninger.

På dagtilbudsområdet er der nedenstående permanente behov distriktsvis fra 2009 til 2013 . I nedenstående opgørelse er fremtidige planlagte pladsetableringer medregnet, det vil altså sige at

pladsbehovet er et udtryk for et merbehov, som ikke kan dækkes ud fra eksisterende eller planlagte pladser.

Pladsbehov	VG	BH	VG	BH	VG	BH	VG	BH
	sept-09	april-09	sept-10	april-10	sept-11	april-11	sept-12	april-12
Indre By	-158*	-6	-68	101	-41	57	-10	-26
Østerbro	-63	-120	-127	-162	-118	-155	-98	-233
Nørrebro	-44	153	-111	70	-118	48	-86	-9
Vesterbro	-158	-92	-203	-98	-159	-81	-149	-191
Valby	-134	-68	-103	-56	-95	-151	-95	-173
Vanløse Brønshøj/husum	-36	-48	-92	-34	-146	-74	-102	-100
Bispebjerg	15	-8	-66	-50	-68	-120	-66	-161
Amager	-134	-145	-278	-25	-278	-25	-203	-19
Hele Kommunen	**-711**	**-333**	**-1047**	**-254**	**-950**	**-496**	**-795**	**-1084**

* De røde tal angiver et permanent merbehov, defineret ud fra et merbehov over 60 pladser, som ikke kan dækkes i nabodistrikter

Udbygningsbehov

På grund af de sidste års befolkningsprognoser, som har vist et markant lavere børnetal end det faktiske, så er styringen ændret til kortere planlægningsperioder for at tilgodese det stigende antal børn i Københavns Kommune. Dette er årsagen til, at Børne- og Ungdomsforvaltningen ikke kan anlægge de pladser, der er behov for i 2009 og i starten af 2010 tids nok til at dække behovet.

Derfor er der anlagt en todelt strategi med både akutte tiltag og en helhedsplan med henblik på at dække behovet i 2010-2012. I forhold til de akutte tiltag er udgangspunktet, at pladserne skal kunne etableres hurtigt og så fleksibelt som muligt, og at de skal kunne afvikles, hvis de ikke kan placeres i et område, hvor der er brug for dem permanent.

Den overordnede indgangsvinkel er, at der kun etableres pladser, hvor der vurderes at være et permanent behov, og at disse pladser kun etableres i permanent form i geografiske områder, hvor behovet er centreret.

I forhold til den reviderede anlægsplan er udgangspunktet, at pladserne skal etableres ved udbygning, men at de skal være så fleksible som muligt i forhold til, at de kan anvendes til de forskellige alderskategorier. Forvaltningen vil samtidig fremsætte en strategisk plan for den fremtidige udnyttelse af institutionskapaciteten.

Det er nødvendigt at have et tilstrækkeligt antal pladser i alle måneder, og som følge af behovsudsving hen over året vil der være perioder med kapacitetsoverskud, hvilket er årsagen til at det tilstræbes at skabe en fleksibel institutionsmasse. Dog er det er ikke muligt at flekse 100 % mellem vuggestue- og børnehavepladser, men de integrerede institutioner gør det så vidt muligt (jf. målepunkt 1 & 2). Der arbejdes desuden med sæsonudjævning og merindskrivning. Derudover har Børne- og Ungdomsforvaltningen foreslået nedsættelse at børnehavealderen (jf. BUU 17/6 2009). Det kan dog ikke anbefales da det kun vil flytte spidsbelastningen få måneder.

Tema 1: Belægningsprocenter – opgørelsesgrundlag*1. Gennemgang af nuværende opgørelsesmetode - med henblik på at vurdere målets evne til at identificere kapacitet og kapacitetsudnyttelse, samt identificere behov for justeringer*

Tema 2: Belægningsprocenter - eksisterende kapacitet*2. Belægningsprocenter - opgørelse af gennemsnit totalt og pr. distrikt3. Løbende drift og afrapportering vedr. ovenstående*

Opgaveløsning:
For løbende at optimere og justere kapacitetsudnyttelsen på institutionsområdet opgør Plads- og Kapacitetsstyring belægningsprocenten i institutionerne hver måned. Belægningsprocenten bliver både opgjort for den enkelte institution, på distriktsniveau samt for hele kommunen ved hjælp af normering og antallet af indmeldte børn.

Opgørelsesmetode:
For at kunne justere og optimere institutionens belægning beregnes hver måned over/underskuddet af indmeldte børn i institutionen samt kapacitetsudnyttelsen.

Over/underskuddet af indmeldte børn i forhold til institutionens normering beregnes ved at fratrække normeringen fra antallet af indmeldte. Det sker dels for 0-2 års området, dels for 3-5 års området. Et eksempel kunne være en institution, der har et overskud af indmeldte børn. På 0-2 års området er der indmeldt 4 børn færre, end normeringen tilsiger, mens der på 3-5 års området er indmeldt 14 børn flere, end normeringen tilsiger. Samlet har institutionen dermed et overskud på 10 indmeldte børn.

For at beregne den konkrete kapacitetsudnyttelse, må det tages højde for, at ikke alle pasningstyper er lige pladskrævende. Vuggestuebørn skal have minimum 3 m² til rådighed, mens børnehavebørn minimum har ret til 2 m². For at beregne kapacitetsudnyttelsen skal der, udover antallet af indmeldte, derfor også tages højde for, hvilket pasningsmodul børnene er indskrevet på. I et typisk grupperum i institutionerne bliver der passet enten 22 børnehavebørn eller 12 vuggestuebørn. Vuggestuepladserne svarer derfor til 22/12 af en børnehaveplads.

I forhold til det førnævnte eksempel betyder det, at selvom institutionen reelt har et overskud på 10 indmeldte børn i forhold til institutions normering, vil institutionen ikke have et underskud af 10 pladser, men et underskud på 6,7. Det skyldes, at den har færre vuggestuebørn og flere af de mindre pladskrævende børnehavebørn. Underskuddet af pladser på 6,7 beregnes på følgende måde: 4*22/12-14 = -6,7. Tabellen neden for opsummerer eksemplet.

Normering	Indmeldte 0-5	Tomme Pladser 0-5	normering 0-2	normering 3-5	indmeldte 0-2	indmeldte 3-5	over/underskud af pladser
156	166	-10	68	88	64	102	-6,7

Resultat:
Tabel 1 viser antallet af indmeldte børn i integrerede institutioner, vuggestuer og børnehaver. I maj måned var der et overskud af børnehavepladser, mens der var et underskud af vuggestuepladser. Sæsonudsving på børnehaveområdet bevirker, at der i maj måned skal være en overkapacitet af børnehavepladser, så det stigende behov i løbet af efteråret kan efterkommes. Tabellen viser, at antallet af indmeldte børn i vuggestuer og integrerede institutioner, var højere end den samlede kapacitet indenfor området, mens antallet af indmeldte i børnehaverne var lavere end kapaciteten. En stor del af den tomme børnehavekapacitet benyttes i udstrakt grad til vuggestuebørn, hvilket især gør sig gældende i integrerede institutioner, der er fleksibelt bygget og derfor har en højere kapacitetsudnyttelse.

Tabel 1 viser altså, at selvom der er tomme børnehavepladser, hvor der ikke går børn i børnehavealderen, så er der samtidig en markant overbelægning af børn i vuggestuealderen. Det vil sige, at faktuelt bliver en række vuggestuebørn passet i børnehavekapaciteten. Dette er primært muligt i integrerede institutioner mens for eksempel udflytterbørnehaver ikke har samme fleksibilitet. Samlet set burde den frie kapacitet i børnehaverne være langt højere i maj/juni, hvis spidsbelastningen i efteråret skal kunne håndteres.

Det skal bemærkes at tabellen viser den faktiske belægning i distrikterne, men viser ikke det reelle behov efter pladser. I distrikter med mangel på pladser vælger forældre typisk at vente længere tid for at få en plads i ønskeinstitutionen, hvilket afstedkommer at antallet af indmeldte, kan være lavere end behovsprognosen forudsiger. Et reduceret serviceniveau kan derfor betyde at behovet efter pladser falder.

Det skal også bemærkes, at det ikke altid er muligt at omlægge vuggestuepladser til børnehavepladser, da man ikke kan flekse frit mellem de to pladstyper. Således er det ikke muligt at flekse mellem et vuggestuepladsbehov i februar i den ene ende af byen og et børnehaveoverskud i f.eks. en udflytterbørnehave i den anden ende af byen på et andet tidspunkt af året.

Tabel 1: Kapacitetsudnyttelse i daginstitutioner - Over/ underskud af pladser (maj 2009)

Distrikt	Integreret Institution (børnehavepladser)*	Vuggestue (vuggestuepladser)*	Børnehave (børnehavepladser)*
Amager	-23,4	-7,2	53,5
Bispebjerg	5,6	6,0	12,0
Indre By	-42,9	1,2	-18,0
Nørrebro	-8,2	3,5	13,8
Valby	18,9	-0,2	14,3
Vanløse-Brønshøj/Husum	51,9	3,3	30,9
Vesterbro	-20,5	-12,1	-16,0
Østerbro	-46,0	-1,0	-10,4
hele kommunen	-64,6	-6,4	80,1

* (-) er overbelægning (+) er underbelægning
I integrerede Institutioner og børnehaver med småbørnspladser er vuggestuepladserne og småbørnspladserne konverteret til børnehavepladser ved at gange over/underbelægningen med 1,8333. Tabellen er et pladsstyringsinstrument, hvor kapacitetsudnyttelsen på distriktsniveau beregnes.

Opfølgning:
Ovenstående tabel viser kapacitetsudnyttelsen på distriktsniveau, men ikke belægningsprocenten for den enkelte institution. Tabellen benyttes som pladsstyringsinstrument, der giver et overordnet billede af kapacitetsudnyttelsen i kommunens institutioner. Dette er årsagen til, at vuggestuepladser og småbørnspladser i tabellen konverteres til børnehavepladser, så den reelle kapacitetsudnyttelse kan beregnes for de integrerede institutioner og børnehaver med småbørnspladser. Tema fem omhandler kapacitetsudnyttelsen på institutionsniveau.

Samarbejdspartner:
Pladsanvisningen, distrikterne og ØKL er de primære samarbejdspartnere, når institutionernes normering skal justeres eller en lav belægning er identificeret.

Kadence:
Plads- og Kapacitetsstyring udarbejder månedligt en opgørelse over belægningen i kommunens institutioner og efterfølgende laves en opgørelse over institutioner med lavest belægning. Under tema fem beskrives det, hvorfor institutioner typisk har en lav belægningsprocent, samt hvordan den videre proces foregår, når en lav belægning er identificeret. Belægningstallene bliver endvidere afleveret til BUU på aflæggerbordet månedligt.

Tema 3: Tilstedeværelsesmålinger
4. *Opgørelse af gennemsnitlig og maksimal faktisk belægning på institutioner opgjort i antal hoveder, med henblik på at identificere eventuelle potentialer - analysedesign og forstudie på 8 repræsentative institutioner.*

Opgaveløsning:
Formålet med denne opgave er at opgøre, hvor mange af de indmeldte børn, som dagligt er til stede i institutionen. På baggrund af dette talmateriale kan det vurderes, om antallet af indmeldte i institutionen kan opjusteres, så kapaciteten i højere grad svarer til fremmødet af børn i institutionen.

Datagrundlag:
Plads- og Kapacitetsstyring har anmodet distrikterne om at udpege en institution, der, over en given periode, har udarbejdet daglige lister over fremmødet i institutionen. Det har ikke været muligt for alle distrikter at finde institutioner som har logbøger, der har data for et helt år, hvilket har gjort analysen mindre dækkende. Det vurderes ikke at denne stikprøve giver et tilstrækkeligt bredt billede at kapacitetsudnyttelsen, men den kan indikere, om der bør arbejdes videre med tesen om, at der er mulighed for at indskrive flere børn.

Metode:
På baggrund af institutionernes logbøger kan fremmødet for den enkelte institution identificeres. Kvaliteten af undersøgelsen vil dog afhænge af hvor troværdige logbøgerne er, og om talmaterialet dækker over en tilstrækkelig lang tidsperiode. I bilag to vises en mere udførlig statistik for hver enkel institution.

Ud fra talmaterialet er det muligt at opgøre fremmødet pr. dag, hvilket i nedenstående tabeller er sat i forhold til institutionernes normering og antal indmeldte.

Det bemærkes, at datamaterialet ikke indeholder oplysninger om fremmødet indenfor bestemte tidsintervaller i løbet af dagen, således at man eksempelvis kunne se om der var perioder på dagen, hvor fremmødet var lavere end andre perioder. Hvis der ønskes en oversigt over fremmødet over tid pr. dag, så vil det påkræve en fornyet undersøgelse af udvalgte daginstitutioner.

Resultat:
Tabel 2 viser det gennemsnitlige fremmøde i otte udvalgte institutioner. Tabel 3 viser det maksimale faktiske fremmøde i procent i forhold til institutionens normering. Det maksimale faktiske fremmøde er beregnet i forhold til normeringen og ikke antal indmeldte, som følge af at normeringen er et udtryk for institutions maksimale permanente kapacitet. Tabel 4 viser det maksimale faktiske fremmøde i institutionen i forhold til antallet af indmeldte. Der er ikke væsentlige forskelle på tabel 3 og 4, da antallet af indmeldte i høj grad svarer til institutionens normering.

Denne metode gør det muligt for institutionerne at have et faktisk fremmøde på over 100 %, såfremt institutionen har børn merindskrevet. Tilsvarende vil det fremgå, at institutionen har et lavt faktisk fremmøde, hvis institutionen har færre indmeldte børn end normeringen.

Tabellerne viser, at fremmødet er lavest i sommerperioden, hvilket også er perioden hvor institutionsmassen er tilstrækkelig og hvor der derfor ikke er behov for midlertidige

merindskrivninger. Det gennemsnitlige fremmøde i institutionerne ligger typisk på mellem 75 – 90 %, men da det maksimale fremmøde samtidig ligger på omkring 100 % vil det ikke være muligt at lave permanente opnormeringer, da der altid skal være plads til alle børn i institutionen.
En årsag til at det gennemsnitlige fremmøde ikke er højere er, at der er visse dage, hvor fremmødet i institutionerne er meget lav, som for eksempel dagene op til påsken og juleferien. Som eksempel var der i en institution et fremmøde på 7 børn ud af 60 indmeldte op til en helligdag. På grund af at der er meget lavt fremmøde visse dage, bliver den gennemsnitlige belægning lavere, hvilket giver et forkert billede af hvor mange børn der typisk er tilstede i en institution.

Tabel 2: Gennemsnitligt fremmøde i 8 udvalgte institutioner (fremmøde/indmeldte)

måned/år	institution 1	institution 2	institution 3	institution 4	institution 5	institution 6	institution 7	institution 8
jul-08	51%	64%	47%	59%				
aug-08	70%	86%	70%	78%				
sep-08	87%	84%	88%	87%	85%			
okt-08	84%	87%	82%	86%	81%			
nov-08	88%	80%	84%	87%	85%			
dec-08	78%	75%	80%	78%	73%			
jan-09	84%	82%	88%	84%	77%	82%	85%	
feb-09	79%	82%	76%	79%	78%	79%	75%	
mar-09	87%	79%	82%	87%	80%	88%	88%	88%
apr-09	81%	81%	64%	82%	77%	83%	85%	79%
maj-09	83%	88%	80%	88%	82%	87%	90%	91%
jun-09	81%	75%	81%	83%	75%	77%	86%	

** Resultaterne er fremkommet ved at dividerede det gennemsnitlige fremmøde med indmeldte den pågældende måned.*

Tabel 3: Maksimalt faktisk fremmøde i 8 udvalgte institutioner (fremmøde/normering)

måned/år	institution 1	institution 2	institution 3	institution 4	institution 5	institution 6	institution 7	institution 8
jul-08	76%	70%	57%	84%				
aug-08	95%	97%	86%	95%				
sep-08	105%	97%	100%	96%	92%			
okt-08	105%	97%	95%	100%	92%			
nov-08	100%	94%	100%	96%	93%			
dec-08	100%	94%	95%	88%	90%			
jan-09	95%	88%	95%	95%	88%	95%	98%	
feb-09	100%	100%	95%	95%	98%	95%	93%	
mar-09	105%	97%	100%	95%	93%	95%	95%	100%
apr-09	105%	97%	86%	97%	94%	98%	100%	98%
maj-09	100%	97%	91%	95%	90%	93%	98%	104%
jun-09	105%	91%	95%	97%	86%	89%	105%	

** Resultaterne er fremkommet ved at dividere det gennemsnitlige fremmøde i institutionen med institutionens normering. Normeringen er et udtryk for institutionens permanente maksimale kapacitet.*

Tabel 4: Maksimalt faktisk fremmøde i 8 udvalgte institutioner (fremmøde/indmeldte)

måned/år	institution	institution	institution	institution	institution	institution	institution	institution

	1	2	3	4	5	6	7	8
jul-08	70%	71%	57%	76%				
aug-08	94%	97%	87%	91%				
sep-08	100%	97%	100%	93%	92%			
okt-08	100%	97%	95%	98%	92%			
nov-08	95%	94%	100%	92%	93%			
dec-08	95%	94%	95%	84%	90%			
jan-09	91%	88%	95%	90%	88%	93%	98%	
feb-09	95%	99%	95%	90%	96%	95%	93%	
mar-09	100%	94%	100%	92%	93%	95%	95%	94%
apr-09	100%	94%	86%	94%	94%	98%	98%	92%
maj-09	93%	95%	91%	99%	90%	95%	98%	96%
jun-09	96%	91%	94%	94%	86%	91%	98%	

** Resultaterne er fremkommet ved at dividere det gennemsnitlige fremmøde i institutionen med antallet af indmeldte.*

Anbefaling:
Det anbefales ikke at arbejde videre med tidsmålinger. Dels kræver en opnormering af institutionerne, at der er plads hele året rundt til en opnormering. Dels er der ikke behov for opnormering i alle de eksisterende institutioner, da en stor del af behovet er centreret i bestemte distrikter, dels arbejder institutionerne allerede i dag med en meget høj grad af merindskrivning (jf. bilag to), hvorfor man må antage, at de selv med de rette incitamenter vil indskrive børn, på de tidspunkter, hvor der er plads og behov for dette.

På baggrund af tidsmålingen anbefales det at institutioner, der ikke er midlertidigt opnormeret, merindskriver et barn pr gruppe i spidsbelastningsperioder, dette forslag fremsættes for Børne- og Ungdomsudvalget den 12/8 2009.

Tema 5: Forbedring af belægningsprocenter

- *10. Analyse af primære årsager til lav belægningsprocent og identifikation / vurdering af mulige indsatser for at opnå højere belægning.*
- *11. Formel handlingsplan for indsats vedr. de nederste 5-10% af institutionerne, hvor der til stadighed er ledig kapacitet / manglende efterspørgsel / ingen venteliste.*

Opgaveløsning:
A: Månedligt at identificere institutioner med lavest belægning, i forholdet mellem institutionens normering og indmeldte børn og udarbejde en formel handleplan for disse ved at analysere de primære årsager til lav belægning.

B: Årligt at identificere institutioner med mere end 10 % tomme pladser i forholdet mellem udmeldt budget og indmeldte børn og at distrikterne udarbejder en formel handleplan ved at analysere de primære årsager til institutionernes lave belægning.

Datagrundlag:
"KMD-institution" er et pladsanvisnings- og forældrebetalingssystem, der ligeledes anvendes af Københavns Kommune til regnskab, budget og ledelsesinformation for 0-17 års institutioner.

"Det Grønne system" (DGS) er et internt udviklet økonomistyringsværktøj i Børne- og Ungdomsforvaltningen, der er baseret på Access & Excel.

Kernebegreber:
Institutionens normering er udtryk for den pladsanvisningsmæssige kapacitet. Der kan derudover evt. indgås merindskrivningsaftaler, der kan være højere end den normeringsmæssige kapacitet, for kortere eller længere perioder, indenfor de bygningsmæssige rammer lovgivningen foreskriver.

Indmeldte er udtryk for det gennemsnitlige antal indmeldte børn i det pågældende pasningsmodul i institutionen for en måned eller en længere tidsperiode.

Udmeldte pladser er udtryk for det pladsafhængige udmeldte budget, i modsætning til de faste grundbeløb eller budget til de bygningsmæssige rammer. Udgangspunktet for det udmeldte budget dannes via det foregående års belægning, men sagsbehandles efterfølgende. Det betyder, at institutioner, der for eksempel er opnormeret eller er blevet sammenlagt, får udmeldt et mere korrekt antal pladser.

Metode:
Opgave A: Månedligt at identificere institutioner med lavest belægning, i forholdet mellem institutionens normering og indmeldte børn og udarbejde en formel handleplan for disse ved at analysere de primære årsager til lav belægning.

Løsning A: "KMD-institution" datasæt bearbejdes i SAS af BUFLIS-gruppen i ØKL til en pivot tabel, hvorefter P&K viderebearbejder pivoten til et operationelt grundlag, for at danne dataark med de månedlige statistikker med lav belægning i forholdet mellem normering og indmeldte.

Opgave B:
Årligt at identificere institutioner med mere end 10 % tomme pladser i forholdet mellem udmeldt budget og indmeldte børn og at distrikterne udarbejder en formel handleplan ved at analysere de primære årsager til institutionernes lave belægning.

Løsning B: "KMD Institution", som ovenstående, samt et datatræk over udmeldte pladser i de foregående budgetår, som leveres af Dagteam i ØKL fra "det grønne system". Plads & Kapacitetsstyring fletter herefter data og korrigerer for sammenlægninger, lukninger og omnormeringer.

Resultat:
Opgave A:

Der udarbejdes et månedligt belægningsark med fremhævelse af institutioner med lave belægningsprocenter, og årsag/videre proces, i en sammenligning af normering og udmeldt budget. Såfremt der identificeres institutioner med en belægning på under 100 %, redegøres der for årsagen. Der udarbejdes en konkret handleplan for institutionen, hvis der ikke er en acceptabel forklaring på den lave belægning. Typisk er årsagen til lav belægning at der ikke er behov for den pågældende pladstype den pågældende måned eller at institutionen er beliggende i et distrikt, hvor det eksisterende behov er dækket. Derudover kan årsagen være at institutionen har garantigrupper tilknyttet institutionen, ændret skoletilknytning eller er blevet sammenlagt.

Løbende over hele året udarbejdes der mere eller mindre formelle handleplaner for at fylde alle pladser via tilbud om for eksempel garantigrupper. Der vil kun blive gennemført en handleplan såfremt det bliver anset som et problem, at en institution har en lav belægning. Det er ikke et problem hvis institutionerne i visse måneder har en lav belægning, såfremt de i spidsbelastningsmånederne har merindskrivning. Derfor vil en handleplan kun blive udarbejdet såfremt institutionen har en lav permanent belægning over året.

Der arbejdes med uformelle kontakter og via konkrete skriftlige henvendelser. Tidligere var lukning af institutioner også muligt, hvilket igen er en mulighed når kapaciteten i højere grad svarer til behovet. Årsagerne til lav belægning er typisk sammenlægning, lukning, placering, opstart, institutionens fysiske tilstand eller afledte problemer pga. høj personaleudskiftning.

Opgave B:
Identificerede institutioner med belægningsprocenter på 90 % eller derunder (i forhold til det udmeldte budget) sendes de enkelte distrikter, der derefter udarbejder handleplan i samarbejde med institutionen. Derudover kan distriktet ligeledes henvende sig med institutioner, der identificeres som havende belægningsproblemer eller andre problemer, som for eksempel stor personaleomsætning. Denne handleplan forelægges herefter Plads & Kapacitetsstyring, som vurderer om en udmøntning via handleplanpuljen kan virke opstøttende på distriktets og institutionens handleplan.

Opfølgning:
Personligt, telefonisk, skriftligt direkte til institution og/eller via distriktet, med henblik på handleplan og derefter opfølgning. Faste møder mellem distrikter og plads & kapacitetsstyring forekommer hvert halve år og ellers i øvrigt behov.

Samarbejdspartner:
Distrikter og institutioner.

Kadence:
Plads- og Kapacitetsstyring udarbejder månedligt en opgørelse over institutioner med ledig kapacitet, og der sagsbehandles herefter med distrikter og institutioner på basis af opgørelsen, både uformelt og skriftligt.

På basis af opgørelsen udarbejder distrikterne i samarbejde med institutionerne en skriftlig handleplan en gang årligt for institutioner med lavest belægning i en sammenligning af udmeldte budget og indmeldte børn.

Anbefaling:
Handleplaner på basis af forskelle mellem udmeldt budget/indmeldte børn gøres halvårlige.

Tema 6: Samlet katalog over forbedringspotentialer
12. Udarbejdelse af et samlet katalog over og vurdering af effekter ved mulige tiltag, der kan iværksættes med henblik på at sikre en bedre kapacitetsudnyttelse, herunder blandt andet vurdering af behov, efterspørgsel og effekter ved:

- *Indførelse af deltidspladser*
- *Ophævelse af km-pladsgarantien*
- *Efterspørgsel efter naturbørnehaver - og muligheder for øget indtag i disse.*
- *Fastlæggelse af maksimal kapacitet i eksisterende bygningsmasse - hvor mange børn kan der være i hver enkelt institution, og afklaring af regelgrundlaget omkring opgørelse af, at der er det fornødne antal m2 pr. barn i eksisterende tilgængelig bygningsmasse*
- *Skifteintervaller - rykke børn tidligere til næste trin, eksempelvist tidligere overgang til børnehave, glidende overgang til KKFO/fritidshjem igennem hele kalenderåret.*
- *Kortlægge muligheder og effekter ved at omdanne fritidshjem / KKFO'er til SFO*
- *Mere fleksibel ventelistestyring og tildeling.*
- *Ændret ressourcetildelingsmodel der giver hver enkelt institution et øget økonomisk incitament til at øge indtaget - eksempelvist øget afregning for ekstra børn / overnormering etc.*

Forslag: *Indførelse af deltidspladser*

Kommentarer:
Erfaringen viser, at der kun er ringe efterspørgsel på deltidspladser. En undersøgelse af belægningsprocenten i de dengang 14 del- og halvtidsinstitutioner viste i 2007, at 8 af disse havde problemer med tomme pladser i større omfang. På den baggrund har BUF i løbet af det sidste år lagt en del deltidspladser om til fuldtidstilbud, hvor institutionerne har de fysiske rammer som kræves af et fuldtidstilbud. Der er i dag 8 del- og halvtidsinstitutioner med en gennemsnitlig belægningsprocent på 84 % i de sidste 12 måneder.
Deltidspasning skaber ikke i sig selv en bedre kapacitetsudnyttelse.

Forslag: *Ophævelse af pladsgarantien indenfor fire kilometer*

Kommentarer:
Garantien om plads indenfor 4 kilometer fra bopælen er ophævet midlertidigt. Anlægsplanerne lægges efter at opnå det gamle servicemål igen. Der er tale om et politisk spørgsmål om det ønskede servicemål. En ophævelse af kilometergrænsen sikrer forvaltningen størst mulig fleksibilitet, og dermed en bedre kapacitetsudnyttelse. Behovet for anlæg af nye institutionspladser vil som konsekvens reduceres. Ud fra den nyeste behovsprognose vurderes denne effekt dog at være minimalt, idet der ikke længere vil være områder med en overkapacitet som ikke vil kunne bruges til nabodistrikter indenfor 4 km.

En anvisning af pladser i stor afstand fra børns bopæl resulterer desuden i et større antal overflytninger mellem institutionerne med deraf følgende indkøringsperioder, idet forældre vil

søge om at få flyttet deres børn tættere på bopælen. Især institutioner i yderområder vil være udsæt for at blive "gennemtræksinstitutioner", som børn søger overflytning fra.

Behov:
Tiltaget er pt. nødvendigt for at kunne leve op til pasningsgarantien. På sigt skal der tages politisk stilling til det ønskede serviceniveau.

Efterspørgsel:
Borgerne efterspørger pasning i nærheden af deres bopæl.

Forslag: *Efterspørgsel efter naturbørnehaver - og muligheder for øget indtag i disse*

Kommentarer:
På baggrund af de vanskelige betingelser for udbygning i de centrale byområder er det nødvendigt for BUF at etablere en del af den nødvendige kapacitetsudvidelse udenfor kommunens grænser. Dette sker enten ved storbusordninger eller udflytterbørnehaver. Storbusordninger er enten Rumlepotter, som er ombyggede HT busser med køkken- og toiletfaciliteter til 20 børnehavebørn, eller skovbusser til 11 børnehavebørn, der som regel får tilknyttet skovsteder, f.eks. spejderhytter. I "akutplanen" og "plads til flere planen" indgår der etablering af tre rumlepotte- og tre skovbusordninger. Der indgår desuden fem udflytterprojekter i de vedtagne anlægsplaner.

Behov:
For at kunne etablere det tilstrækkelige antal pladser i akutplanerne skal BUF etablere pladser udenfor kommunes grænser.

Efterspørgsel:
Udflytterbørnehaver er efterspurgt hos en del af forældregruppen, mens andre forældre vælger disse ordninger fra på grund af den mindre fleksibilitet i forhold til mulighederne for at aflevere og hente deres børn.

BUU har fra 1. august ændret anvisningsreglerne således, at forældre ikke længere kan takke nej til et tilbud om plads i en udflytterbørnehave. Dette sikrer en optimal ressourceudnyttelse. Desuden knyttes nye udflytterbørnehaver som regel til eksisterende institutioner med vuggestuedel i Københavns Kommune. På denne måde ønsker BUF at sikre efterspørgslen på disse udflytterpladser. I den kommende langsigtede plan arbejdes der videre med muligheden for at tilknytte udflytterdele på eksisterende institutioner.

Økonomi:
For alle tre busordninger gør det sig gældende, at driftsudgifterne er højere end i traditionelle børnehaver, bl.a. på grund af udgifterne til henholdsvis drift af busserne og udgifter til transport via busselskaber. Desuden modtager institutionerne et højere personalebudget.

Til gengæld er niveauet for husleje og grundpriser som regel lavere end i Københavns Kommune. Pladsprisen inkluderer ikke afskrivninger på rumlepotter, minibusser eller bygninger og udgør følgende:

Børnehave: 55.749 kr.
Skovbus: 84. 039 kr.
Rumlepotte: 72.527 kr.
Udflytter: 55.749 kr. + kompensationstimer + budget til buskørsel

Forslag: *Fastlæggelse af maksimal kapacitet i eksisterende bygningsmasse - hvor mange børn kan der være i hver enkelt institution, og afklaring af regelgrundlaget omkring opgørelse af, at der er det fornødne antal m² pr. barn i eksisterende tilgængelige bygningsmasse*

Kommentarer:
Institutionens normering svarer til institutionens maksimale kapacitet og derved antallet af børn, som kan passes i institutionen. Dette gælder dog ikke institutioner bygget efter 1995, hvor kapaciteten i hvert enkelt grupperum ikke benyttes maksimalt eftersom der passes 12 vuggestuebørn i grupperummene. Disse institutioner er dog midlertidigt opnormeret til 14 børn pr. vuggestuegruppe for at efterkomme det stigende behov for pladser. I indstillingen den 12. august 2009 vil det fremgå, hvor mange pladser der kan frembringes ved eksempelvis at anvende den nuværende institutionsmasse mere fleksibelt.

For at optimere kapacitetsudnyttelsen yderligere i institutionerne har Københavns Ejendomme i efteråret 2008, i samarbejde med en række eksterne rådgivere, gennemført en analyse af den fysiske kapacitet i BUFs daginstitutioner for at optimere udnyttelsen af den eksisterende kapacitet. På den måde skabes der overblik over antal m² i institutionerne, dvs. m² i grupperum, fællesrum, udeareal osv. Der indgår en række projekter med i alt 101 pladser i anlægsplanerne, som er opstået i forbindelse med arealanalysen. Det skal understreges, at materialet fra KEJD analysen giver BUF et fingerpeg om, hvilke institutioner der potentielt har et udvidelsespotentiale.

For at kunne vurdere de reelle muligheder skal Børne- og Ungdomsforvaltningens byggeafdeling gennemføre en gennemgang af de relevante institutioner. I forbindelse med fastlæggelse af institutionernes fysiske kapacitet ud fra m² pr. barn er der forskel på gældende praksis i Københavns Kommune og de lovfæstede regler i bygningsreglementet. I kommunen fastlægges kapaciteten ud fra m² i grupperum, mens der i forhold til bygningsreglementet kan medregnes m² i alle rum, som er indrettet til ophold af børn. Det er BUFs vurdering at en generel ændring af denne praksis i Københavns Kommune kræver en politisk beslutning herom samt en forhandling med de faglige personaleorganisationer.

Forslag: *Skifteintervaller - rykke børn tidligere til næste trin, eksempelvist tidligere overgang til børnehave, glidende overgang til KKFO/fritidshjem igennem hele kalenderåret.*

Kommentarer:
Kommunen er forpligtiget til at tilbyde børn en plads i et alderssvarende tilbud fra de er 26 uger. I henhold til Dagtilbudsloven er det den enkelte kommune, der tilrettelægger dagtilbudsstrukturen under hensyn til de krav og hensyn, der stilles i Dagtilbudsloven.
Det er den enkelte kommune, der for egne tilbud fastsætter, hvilken aldersgruppe de enkelte dagtilbud er forbeholdt, så længe det tilbud, barnet gives, er "*alderssvarende*". Alderssvarende er i vejledningen til Dagtilbudsloven defineret som: "*... at tilbuddet skal være relevant for barnet i*

forhold til blandt andet barnets alder, udviklingstrin med videre".
Det er derfor såvel en politisk som en pædagogisk diskussion om hvilket tilbud der anses som aldersvarende. Det kan således besluttes politisk at rykke børnehavealderen til f.eks. 2 år og 8 måneder. Overordnet set vil en fremrykning af skifteintervaller kun have en positiv effekt på kapaciteten, hvis intervallerne rykkes på hele 0-17 års området, dvs. at der i sidste konsekvens skal meldes unge tidligere ud af klubberne. Hvis ikke tiltaget udfoldes på hele området vil kapacitetsproblemerne således kun flyttes til det næste pasningsmodul/pladstype, og der vil skulle indføres rullende indskrivning i fritidshjem/skole, hvis forslaget skal gøres permanent.

BUF vurderer derudover, at forslaget vil møde markant modstand både hos personale, forældre og de faglige organisationer.

Med hensyn til overgangen fra børnehave til fritidshjem / KKFO har BUF de foregående år arbejdet på at øge antallet af børn der starter tidlig i fritidshjem (april / maj). I 2009 har kommunen således rykket 50 % af alle fritidshjemstartere fra børnehave til fritidshjem allerede i april og maj.

Til sammenligning lå andelen på 32,5 % i 2007. Det er BUFs vurdering, at arbejdet med at øge tidlig indskrivning bør fortsætte, men hvis andelen af børn som starter tidligt i fritidshjem skal stige forudsættes det, at der er ledig kapacitet på fritidshjemsområdet, hvilket har været flaskehalsen de senere år.

En glidende overgang til fritidshjem vurderes at have kapacitetsmæssige og pædagogiske udfordringer:
1. Tiltaget vil som konsekvens kræve en glidende overgang fra fritidshjem til klub for derved at skabe kapacitet i fritidshjemmene. Dette vil betyde en opsplitning af kammeratskabsgrupper og klasser.

Forslag: *Kortlægge muligheder og effekter ved at omdanne fritidshjem / KKFO'er til SFO*

Kommentarer:
I forhold til en kapacitetsmæssig betragtning kan en omlægning fra fritidshjem/KKFO til SFO være relevant at drøfte, idet der i daginstitutioner i henhold til Bygningsreglement 2008 skal være 2 m^2 frit gulvareal pr. barn i opholdsrum. Fritidshjem og KKFO (som i henhold til politisk beslutning i Københavns Kommune sidestilles med fritidshjem) reguleres i Dagtilbudsloven og defineres dermed som dagtilbud, mens SFOer reguleres i Folkeskoleloven. SFOer er derfor ikke underlagt de samme minimumskrav.

Borgerrepræsentationen har på mødet den 11. december 2003 vedtaget regler for KKFOer, herunder at en omlægning fra fritidshjem til KKFO kun kan ske på frivillig basis fra institutionens side. En omlægning til SFO kræver således en ændring af de gældende politiske beslutninger.

Debatten om fritidshjem kontra KKFO / SFO har stor fokus. Det vurderes således, at en generel omlægning til SFO vil møde modstand fra både institutionerne, , især hvis tiltaget samtidig indebærer, at institutioner opnormeres pga. et mindre kvadratmeterkrav i SFO-ordningerne.

Forslag: *Mere fleksibel ventelistestyring og tildeling.*

Kommentarer:
Der er vedtaget midlertidige justeringer af anvisningsreglerne, som betyder, at der kan anvises pladser i hele kommunen, i modsætning til det tidligere serviceniveau med pasning indenfor 4 km og i eget distrikt eller nabodistrikt. Denne justering er foretaget for at optimere kapacitetsudnyttelsen.

På børnehaveområdet anvises efter generel venteliste, hvilket betyder at der er sikret højst mulig fleksibilitet. På 0-2 års området anvises pladserne efter specifikke ventelister, hvilket betyder, at der ikke er samme grad af fleksibilitet. Samtidig er pasningsgarantien i kommunen bundet op på garantiventelisten, som er en generel venteliste til tomme pladser i distriktet. Idet serviceniveauet pt. er reduceret til at omfatte hele byen, er der således højst muligt fleksibilitet når det gælder garantiventelisten.

En indførelse af en overordnet generel venteliste, i stedet for specifik opskrivning, vil sikre fleksibel anvisning som udgangspunkt. Det skal dog tages i betragtning, at en brugerundersøgelse i forbindelse med Børneplanen påviste, at frit valg af institution har forældrenes højeste prioritet. Samtidig vurderer BUF, at indførelse af generel venteliste vil fremrykke startdatoen for den del af børnene, som i dag venter på forældrenes ønskeinstitution og f.eks. i perioder passes i private ordninger. En generel venteliste på 0-2 års området kan således medvirke til at øge/fremrykke behovet for pladser i daginstitutioner og dagplejen.

Forslag: *Ændret ressourcetildelingsmodel der giver hver enkelt institution et øget økonomisk incitament til at øge indtaget - eksempelvist øget afregning for ekstra børn / overnormering.*

Kommentarer:
I de kapacitetsmæssig mest pressede distrikter har BUF indført fri merindskrivning, det vil sige at alle institutioner i disse distrikter er sikret økonomi til alle de børn der bliver passet, selvom normeringen overskrides. I de øvrige distrikter skal der indgås merindskrivningsaftaler, idet forvaltningen vurderer om der er behov for den konkrete merindskrivning.

Samtidig har 0-5 års institutionerne i BUF samlet set en belægningsprocent på over 100 %. Derfor vurderes potentialet i dette forslag til at være begrænset (især når det tages i betragtning, at BUF skal leve op til m^2 krav i bygningsreglementet), men et øget incitament vil sikkert medvirke til, at enkelte institutioner vil indskrive flere børn. En forøget pladspris ved merindskrivning vil dog samtidig øge driftsudgifterne i BUF.
Der er ydermere arbejdet med forhøjede driftspriser i nogle af de ordninger, hvor der er etableret akutte, midlertidige pladser (12-14 opnormeringer, garantipladser).
Der gøres opmærksom på, at der er en ny budgetmodel under udarbejdelse.

Tema **7: Status**
13. Hvordan håndteres fleksibiliteten i dag i den eksisterende bygningsmasse - hvilke muligheder og begrænsninger er der.
14. Hvordan håndteres fleksibiliteten fremadrettet, eksempelvist i forhold til ny- og ombygning og indretning af bygningsmassen.

Brug af minibusser
Børne- og Ungdomsforvaltningen har ca. 45 minibusser, som fungerer som sæsonudjævnende tiltag. Institutioner, der får tildelt en minibus, indskriver 5 vuggestuebørn eller 6 børnehavebørn ekstra i forårsmånederne. Minibusserne fordeles en gang årligt.

Muligheder ved brug af minibusser
Minibusordningen giver mulighed for at opnormere udvalgte institutioner i områder med behov for ekstra pladser, samtidig med at institutionen får mulighed for at tage på ture med mindre børnegrupper.

Begrænsninger ved brug af minibusser
Der er allerede mange minibusser i brug, og det vurderes derfor, at der vil være svært at afsætte yderligere minibusser til institutionerne i København. Pladserne er dyrere end en traditionel børnehaveplads.

Oprettelse af udflytterenheder
En udflytterenhed kan tilknyttes eksisterende institutioner eller kan oprettes i et opsamlingslokale.

Muligheder ved oprettelse af udflytterenheder
Stor fleksibilitet i anvendelsen af pladser, da udflytterdele kan flyttes relativt nemt fra et distrikt til et andet, hvis behovet ændrer sig over tid.

Begrænsninger ved oprettelse af udflytterenheder
Det kræver både et opsamlingssted og et udflyttersted, hvor bussen kan køre til. Opsamlingsstedet skal have tilstrækkeligt areal til, at alle børnene kan blive passet i opsamlingslokalet, hvis eksempelvis bussen ikke kan køre. Oprettelse af udflytterenheder er en forholdsvis dyr løsning – både i drift og anlæg.

Nybyggeri
Nuværende praksis
I Københavns Kommune er standarden for daginstitutioner, at arealet i grupperummene er minimum 2 m2 pr. barn i børnehavegrupperne og 3 m2 pr. barn i vuggestuegrupper. Derudover er institutionerne traditionelt indrettet med et fællesrum på ca. 10 m2 pr. børnegruppe.

Byggerier foretaget efter 1995 er opført med indbygget fleksibilitet i grupperummene. Det vil sige, at alle grupperum kan rumme en børnehavegruppe. Samtidig kan alle puslerum rumme to højderegulerbare pusleborde og alle garderoberum kan rumme 22 børnegarderober.

Der opføres grupperum med frit gulvareal på minimum 44 m2, som derved sikrer at der er plads til 22 børn. Det betyder at 12 vuggestuebørn har flere kvadratmeter end minimumskravet.

Muligheder ved nybyggeri
Der kan gives tilladelse til at anvende en institution til pasning af det antal børn, der efter bygningsreglementets arealregel er plads til i samtlige rum, der betragtes som opholdsrum.

I bygningsreglementets forstand er "opholdsrum" alle rum, som børnene opholder sig i, dvs. grupperum, fællesrum og evt. mindre værksteder, puderum m.v., som opfylder de samme krav, der stilles til et grupperum.

Vuggestuegrupper kan opnormeres fra 12 til 14 børn i alle institutioner bygget efter 1995, da de har areal til de ekstra børn i grupperummene. Denne opnormering er implementeret midlertidigt i København og fungerer frem til 31. marts 2010.

Begrænsninger i forhold til den bygningsmæssige fleksibilitet
I bygningsreglementet (1995) stilles der i afsnit 4.4.2. følgende arealkrav til børneinstitutioner:
"... Opholdsrum i dag- og døgninstitutioner for pasning af børn skal mindst have et frit gulvareal på 3 m2 pr. barn i vuggestuer og 2 m2 pr. barn i børnehaver...."

Udover ovenstående er der krav til udeareal, som er tilknyttet institutionen. Hvis institutionen ikke har tilstrækkeligt udeareal, så kan en permanent opnormering kun gennemføres, hvis Teknik- og Miljøforvaltningen giver dispensation for manglende udeareal.

Den bygningsmæssige fleksibilitet giver mulighed for omlægning mellem pasningstyperne i integrerede institutioner (eksempelvis mellem vuggestue og børnehave), da der samtidig er dispenseret for garantien for at vuggestuebørn er sikret en plads i den integrerede institutions børnehavedel.

Det vurderes ydermere at være en fornuftig strategi, hvis nye institutioner etableres med minimum 5 grupper, men gerne flere, da det sikrer større bæredygtighed.

Tema 8: Potentialer

15. Udredning af, hvor der er et yderligere potentiale i at arbejde med fleksibiliteten, eksempelvis:

- *Identificere mulige nye tiltag, eksempelvist udnyttelse af biblioteker, fleks mellem daginstitution, skole og fritidshjemsudnyttelse mv.*
- *Identificere små enheder, f.eks. under KL's grænse for bæredygtighed (60 indskrevne), der eventuelt kan lukkes til fordel for etablering af større sammenhængende enheder, der kan ændre formål afhængigt af aktuelt brugerantal*
- *Mulige business cases vedr. økonomi og effekt, herunder også genovervejelser omkring sammenlægninger af kommunale og selvejende/private institutioner, der ligger tæt på hinanden, og hver især er relativt for små.*

Benytte alle typer af kommunale bygninger til børnepasning

En bygning, som skal være godkendt til pasning af børn, skal leve op til bygningsreglementet. I børnehaver skal der blandt andet være puslerum, børnetoiletter, liggehal, køkkenfaciliteter, udendørsareal, legeplads, HC-toilet og niveaufri adgang. Det vil derfor være omkostninger forbundet med at etablere pladser i offentlige bygninger som ikke er konstrueret til børnepasning og samtidig kan det være vanskeligt at finde egnede bygninger, hvor der er tilstrækkeligt udeareal tilknyttet. Derudover kan det være besværligt at få brugsret til en bygningsmasse, som er ejet af en anden forvaltning hvis kerneområde ikke er børnepasning, og som derfor har en anden prioritering i forhold til, hvad den kommunale bygningsmasse burde benyttes til.

Sammenlægning af mindre institutioner

Der er i alt 46 institutioner i Københavns Kommune med under 30 børn i alderen 0-5 år. Af disse institutioner er der:

- 38 selvejende institutioner
- 6 kommunale institutioner
- 2 puljeinstitutioner

Det fremgår af nedenstående tabel, at der er mindre institutioner i samtlige distrikter, men at der er flest i Vanløse/Brønshøj (11), Indre By/Christianshavn (8) og Østerbro (8).

Hvis målet er at sammenlægge små kommunale institutioner, så er der umiddelbart ikke institutioner, som ligger i nærheden af hinanden. De to institutioner, Børnehjørnet (Bogholder Allé 59) og Thyborøn Allé, ligger tættest på hinanden af de kommunale institutioner (ca. 1 kilometer). Den ene institution er en halvdagsbørnehave (åben 35 timer), mens den anden er en lille børnehave med 22 børn.

De øvrige institutioner er puljeinstitutioner og selvejende institutioner, som kræver en fornyet driftsoverenskomst for at kunne sammenlægges/ændre nuværende børnenormering. Det tager minimum 9 måneder at ændre en driftsoverenskomst. Risikoen ved at forsøge at sammenlægge små selvejende institutioner er desuden, at institutionerne kan vælge at overgå til en privat institution og hermed selv kan administrere ventelisten og anvisningen til institutionen.

DISTRIKT	VG	BH	Kommentar
AMAGER	8	16	Selvejende
AMAGER	0	20	Selvejende
AMAGER	0	20	Selvejende
BISPEBJERG	22	0	Selvejende
BISPEBJERG	8	16	Selvejende/deltid
BISPEBJERG	0	23	Selvejende
BISPEBJERG	0	22	Selvejende
BISPEBJERG	0	22	Selvejende
BRØNSHØJ/HUSUM	22	0	Kommunal
BRØNSHØJ/HUSUM	6	20	Kommunal
BRØNSHØJ/HUSUM	0	23	Selvejende
BRØNSHØJ/HUSUM	0	21	Selvejende
INDRE BY/CHRISTIANSHAVN	22	0	Kommunal
INDRE BY/CHRISTIANSHAVN	0	20	Selvejende
INDRE BY/CHRISTIANSHAVN	7	14	Selvejende
INDRE BY/CHRISTIANSHAVN	6	24	Selvejende
INDRE BY/CHRISTIANSHAVN	0	27	Selvejende
INDRE BY/CHRISTIANSHAVN	0	22	Selvejende
INDRE BY/CHRISTIANSHAVN	0	20	Selvejende
INDRE BY/CHRISTIANSHAVN	0	20	Selvejende
NØRREBRO	24	0	Selvejende
NØRREBRO	24	0	Selvejende
NØRREBRO	24	0	Kommunal
NØRREBRO	22	0	Selvejende
NØRREBRO	0	25	Selvejende
NØRREBRO	0	20	Selvejende
NØRREBRO	0	20	Selvejende
VALBY	22	0	Selvejende
VALBY	0	25	Puljeinstitution
VANLØSE	22	0	Kommunal
VANLØSE	5	22	Selvejende
VANLØSE	0	22	Selvejende
VANLØSE	0	20	Puljeinstitution
VANLØSE	0	20	Selvejende
VANLØSE	0	20	Kommunal/halvdags
VANLØSE	0	12	Selvejende
VESTERBRO	0	20	Selvejende

VESTERBRO	0	20	Selvejende
ØSTERBRO	0	26	Selvejende
ØSTERBRO	0	22	Selvejende/halvdags
ØSTERBRO	0	22	Selvejende
ØSTERBRO	0	20	Selvejende/deltid
ØSTERBRO	0	20	Selvejende
ØSTERBRO	0	24	Selvejende
ØSTERBRO	0	22	Selvejende
ØSTERBRO	0	20	Selvejende

Tema 9: Strategi
16. Udarbejde oplæg vedr. hvad der faktisk kan gøres

Tema 10: Plan
17. Plan for operationelle tiltag, samt opgørelse af effekt og udgifter forbundet hermed for 2009 og 2010.

På baggrund af målepunkterne, som denne analyse har beskæftiget sig med, kan følgende tiltag anbefales for at forbedre kapacitetsudnyttelsen på kort sigt. I øvrigt udarbejdes en handleplan til BUU den 12/8 2009, der omhandler forbedring af kapacitetsudnyttelsen på lang sigt.

Nedenfor gennemgår Børne- og Ungdomsforvaltningen nogle muligheder for pladsetablering, med henblik på at etablere flere pladser hurtigst muligt. Forvaltningen vil, på baggrund af udvalgets tilbagemelding, formulere indstillinger til Børne- og Ungdomsudvalgets møde d. 12. august omkring de tiltag, som udvalget ønsker, der implementeres.

De foreslåede muligheder er samtidig alle indlagt i de målepunkter, som er formuleret af Deloitte (ØU 10. juni 2009) med henblik på at monitorere pladsstyringen i Børne- og Ungdomsforvaltningen.

Forslag	Uddybning	Kommentarer/udgifter
Merindskrivning – et barn pr vuggestuegruppe	Institutioner, hvis vuggestuegrupper ikke er opnormeret til 14 børn, kan pålægges at merindskrive et barn pr. vuggestuegruppe udover deres normering ud fra en generel antagelse om, at dette vil være muligt i en kortere periode	- Forslaget vurderes at kunne dække behovet midlertidigt med op til 500 vuggestuepladser - Forslaget vil hurtigt kunne realiseres. - Der er begrænsede monteringsudgifter forbundet med forslaget - En tidsmåling i de københavnske institutioner kan afdække, om institutionsfremmødet er lavere end antallet af indmeldte børn - Institutionen vil modtage den normale pladspris for det ekstra barn. - Forslaget vurderes at kunne gennemføres i september/oktober 2009 og frem til at pladserne kan erstattes af permanent udbygning.
Oprettelse af fælles udflyttersted på en af de nedlagte skoler	Institutioner med plads til opsamling i institutionens fælleslokaler opnormeres med en udflytterdel, som kører til en af de nedlagte skoler i kommunen. Forslaget indeholder samtidig en ændret inddragelse af den bygningsmæssige kapacitet (fællesrummene) i institutionerne.	- Forslaget vurderes at kunne forøge kapaciteten med op til 20 børnehavegrupper (á 22 børnehavebørn) - Tvivlsomt hvor hurtigt tilbuddet kan etableres og, hvad det vil koste - Busordningen vil medføre, at pladsprisen vil være højere - Kan ikke placeres geografisk hensigtsmæssigt - Forslaget vurderes at kunne gennemføres ultimo 2010.
Fremrykning af tidspunktet for overgang til andre	Mere fleksibel rykning af børnene til andre pasningsmoduler	- For eksempel kan der alene i Indre By flyttes 150 børn fra vuggestue til børnehave, hvis børnehavealderen fremrykkes til 2 år og 6½

pasningsmoduler		måned. - På børnehaveområdet kan forslaget kun benyttes i få måneder, da behovet derefter vil være for stort på børnehaveområdet; men det vi give lidt mere tid til at etablere pladser - Forslaget vil relativt hurtigt kunne realiseres, men kræver, at der kan etableres trygge rammer omkring de små børnehavebørn. - Forslaget vil blive undersøgt juridisk inden implementering. - Forslaget vil være udgiftsneutralt såfremt institutionerne stadig vil modtage vuggestuetakst indtil barnet er 3 år.
Omlægning af klubber til 0-5 års pladser	I distrikter med overskud af klubpladser bliver op til fire kommunale klubber omlagt til 0-5 års pladser	- Forslaget kan forøge kapaciteten med op til 7 børnehavegrupper (154 børnehavepladser). - Der vil være anlægsudgifter forbundet med at omlægge klubpladser til 0-5 års pladser. - En del af disse pladser etableres geografisk uhensigtsmæssigt, da de ikke er lokaliseret i distrikter med størst behov for 0-5 års pladser. - Pladserne kan etableres relativt hurtigt. - Forslaget vil betyde, at der kan forekomme udmelding af 12-13 årige klubbørn, da kapaciteten på klubområdet vil blive presset. - Forslaget vurderes at kunne gennemføres medio 2010.
Inddragelse af yderligere en nødinstitution til garantiinstitution	Der er p.t. inddraget tre nødinstitutioner til garantiinstitutioner alene tilknyttet garantilisten	- Forslaget kan forøge kapaciteten med 4 børnehavegrupper (88 børnehavepladser). - Forslaget vil indebære, at det er meget sårbart, hvis institutioner har behov for genhusning. Til en institutionsmasse på næsten 800 institutioner er det problematisk, når der ikke er mulighed for at imødegå force majeure situationer såsom brand, vandskade og skimmelsvamp. - Forslaget er udgiftsneutralt. - Forslaget vurderes at kunne gennemføres ultimo 2009.

Bilag 1:

På baggrund af befolkningsprognosen udarbejder det eksterne konsulentfirma Dynasoft en behovsprognose, der viser udviklingen i behovet for daginstitutionspladser på normalområdet de næste fire år.
I beregningen af behovet for daginstitutionspladser anvender Dynasoft en model, der består af tre dele:

1. En indslusningsdel (gælder for børn under 17 måneder),
2. En kerneårgangsdel (gælder for børn fra 17 måneder til 5 år),
3. En udslusningsdel (gælder for børn fra 5 år).

Indslusningsdelen tager udgangspunkt i, hvor stor en procentdel af børnene i de enkelte aldersgrupper (fordelt på måneder), der har behov for pasning. Indslusningsdelen dækker børn under 17 måneder. Efterspørgselsprocenterne tager udgangspunkt i andre kommuner, men er tilpasset i forhold til, hvor tidligt børn i de enkelte distrikter erfaringsmæssigt efterspørger pasning. Ved hver prognosekørsel vurderer Dynasoft de enkelte distrikter og tilretter efterspørgslen til den udvikling, der har været siden sidste kørsel.

Udslusningsdelen tager i betragtning, hvor mange børn der har udskudt skolegang. Der er i København en tendens til, at flere københavnske børn får udskudt skolegang. Denne tendens har betydning for antallet af børnehavepladser, der skal være til rådighed. Fra sommeren 2009 er børnehaveklasse blevet obligatorisk, hvilket kan ændre på antallet af børn, der får udskudt skolestart. Det er vanskeligt at vurdere antallet af børn, som udskyder skolestarten eftersom det ikke har været obligatorisk før at gå i børnehaveklasse.

Plads- og Kapacitetsstyring er derimod ansvarlig for at beregne den normerede kapacitet, som er et udtryk for det aktuelle antal pladser, der kan aktiveres i Københavns Kommune. Den normerede kapacitet frembringes ved at medregne følgende faktorer:

1. Det normerede antal institutionspladser
Det normerede antal pladser er antallet af vuggestue- og børnehavepladser.

2. Fremtidige pladser i BR-godkendte udbygningsplaner
I den samlede kapacitet er der samtidig indlagt de udbygningsplaner, som er vedtaget, herunder både ibrugtagne og planlagte projekter.

3. Pladser i de private pasningsordninger og dagpleje
Udgangspunktet for vurderingen af børn i Privat Børnepasning, Tilskud til pasning af eget barn og Privat Dagpleje er antallet af indmeldte børn i de respektive ordninger pr. april 2009. Antallet af børn i de private institutioner opgøres i forhold til antal indmeldte børn i de respektive ordninger.

4. Normeringsændringer
Hvis der er kendskab til, at nogle institutioner på sigt får ændret deres børnenormering, så er dette medtaget, således at kapaciteten ændres på det pågældende tidspunkt. I denne behovsprognose er der eksempelvis indlagt normeringsændringer for institutioner, der har opnormeret vuggestuegrupperne til 14 børn i forbindelse med 12-14 ordningen.

5. Minibusordninger
Minibusser er sæsonudjævnende tiltag, som i spidsbelastningsperioden benyttes således, at institutionerne i en periode (typisk fra februar til april) kan indskrive fem ekstra vuggestuebørn eller seks ekstra børnehavebørn. Minibusser tilknyttes institutionerne for et år ad gangen og flyttes fleksibelt til distrikter med behov for ekstra kapacitet.

Bilag 2:

måned/år	normering	indmeldte	fremmøde gennemsnit	Belægning (fremmøde/indmeldte)	spidsbelastning	kapacitetsudnyttelse (spidsbelastning/normering)
jul-08	56	62,0	36,6	59%	47	84%
aug-08	56	58,5	45,6	78%	53	95%
sep-08	56	58,0	50,4	87%	54	96%
okt-08	56	57,0	49,0	86%	56	100%
nov-08	56	58,7	51,0	87%	54	96%
dec-08	58	61,0	47,5	78%	51	88%
jan-09	58	61,0	51,1	84%	55	95%
feb-09	58	61,0	48,3	79%	55	95%
mar-09	58	60,0	52,1	87%	55	95%
apr-09	58	59,5	48,8	82%	56	97%
maj-09	58	55,6	49,1	88%	55	95%
jun-09	58	59,5	49,3	83%	56	97%

måned/år	normering	indmeldte	fremmøde gennemsnit	Belægning (fremmøde/indmeldte)	spidsbelastning	kapacitetsudnyttelse (spidsbelastning/normering)
jul-08	21	21	9,8	47%	12	57%
aug-08	22	21,87	15,3	70%	19	86%
sep-08	22	22	19,3	88%	22	100%
okt-08	22	22	18,1	82%	21	95%
nov-08	22	22	18,4	84%	22	100%
dec-08	22	22	17,5	80%	21	95%
jan-09	22	22	19,45	88%	21	95%
feb-09	22	22,04	16,7	76%	21	95%
mar-09	22	22	18	82%	22	100%
apr-09	22	22	14	64%	19	86%
maj-09	22	21,9	17,5	80%	20	91%
jun-09	22	22,3	18	81%	21	95%

måned/år	normering	indmeldte	fremmøde gennemsnit	Belægning (fremmøde/indmeldte)	spidsbelastning	kapacitetsudnyttelse (spidsbelastning/normering)
jul-08	21	23,00	11,8	51%	16	76%
aug-08	21	21,35	15,0	70%	20	95%
sep-08	21	22,00	19,2	87%	22	105%
okt-08	21	22,00	18,5	84%	22	105%
nov-08	21	22,00	19,3	88%	21	100%
dec-08	21	22,00	17,2	78%	21	100%
jan-09	21	22,00	18,5	84%	20	95%
feb-09	21	22,00	17,3	79%	21	100%
mar-09	21	22,00	19,2	87%	22	105%
apr-09	21	22,00	17,8	81%	22	105%
maj-09	21	22,65	18,8	83%	21	100%
jun-09	21	23,00	18,7	81%	22	105%

Plads- og Kapacitetsstyring
Børne- og Ungdomsforvaltningen

Juli 2009

måned/år	normering	indmeldte	fremmøde gennemsnit	Belægning (fremmøde/indmeldte)	spidsbelastning	kapacitetsudnyttelse (spidsbelastning/normering)
mar-09	50	53,00	46,6	88%	50	100%
apr-09	50	53,00	41,7	79%	49	98%
maj-09	50	54,00	49,2	91%	52	104%

måned/år	normering	indmeldte	fremmøde gennemsnit	Belægning (fremmøde/indmeldte)	spidsbelastning	kapacitetsudnyttelse (spidsbelastning/normering)
sep-08	60	60,0	50,9	85%	55	92%
okt-08	60	60,0	48,7	81%	55	92%
nov-08	60	60,0	51,1	85%	56	93%
dec-08	60	60,0	44,0	73%	54	90%
jan-09	60	60,0	46,4	77%	53	88%
feb-09	67,5	69,0	53,6	78%	66	98%
mar-09	70	70,0	55,7	80%	65	93%
apr-09	70	70,0	53,8	77%	66	94%
maj-09	70	70,0	57,4	82%	63	90%
jun-09	70	70,0	52,6	75%	60	86%

måned/år	normering	indmeldte	fremmøde gennemsnit	Belægning (fremmøde/indmeldte)	spidsbelastning	kapacitetsudnyttelse (spidsbelastning/normering)
jan-09	40	40,0	33,9	85%	39	98%
feb-09	40	40,0	29,8	75%	37	93%
mar-09	40	40,0	35,3	88%	38	95%
apr-09	40	41,0	35,0	85%	40	100%
maj-09	40	40,0	36,1	90%	39	98%
jun-09	40	43,0	37,2	86%	42	105%

måned/år	normering	indmeldte	fremmøde gennemsnit	Belægning (fremmøde/indmeldte)	spidsbelastning	kapacitetsudnyttelse (spidsbelastning/normering)
jan-09	44	45,0	36,8	82%	42	95%
feb-09	44	44,0	34,8	79%	42	95%
mar-09	44	44,0	38,5	88%	42	95%
apr-09	44	44,0	36,4	83%	43	98%
maj-09	44	43,4	37,6	87%	41	93%
jun-09	44	43,0	33,3	77%	39	89%

måned/år	normering	indmeldte	fremmøde gennemsnit	Belægning (fremmøde/indmeldte)	spidsbelastning	kapacitetsudnyttelse (spidsbelastning/normering)
jul-08	33	32,48	20,9	64%	23	70%
aug-08	33	33,00	28,5	86%	32	97%
sep-08	33	33,00	27,8	84%	32	97%
okt-08	33	33,03	28,7	87%	32	97%
nov-08	33	33,00	26,5	80%	31	94%
dec-08	33	33,00	24,8	75%	31	94%
jan-09	33	33,00	27,0	82%	29	88%
feb-09	33	33,46	27,6	82%	33	100%
mar-09	33	34,00	26,8	79%	32	97%
apr-09	33	34,00	27,6	81%	32	97%
maj-09	33	33,52	29,4	88%	32	97%
jun-09	33	33,03	24,9	75%	30	91%

Udbygningsplan Daginstitutioner efter Budgetforlig 2010

Projektforslag	Kapacitet					Permanent/ midlertidig	Anlægsøkonomi (1.000 kr.)			Tidsplan (ibrugtagning)	Bemærkninger	Politisk behandling/ bevilling		
	Behov Grupper	Udbygning grupper	Udbygning Vuggestuer	Udbygning Børnehave	Udbygning Opsaml.st.		2010	2011	2012			Børne- og Ungdom	Økonomi- udvalget	Borgerne præsenteres primo
Indre By														
Studiestræde (Vandværksgrunden).		6	72			Permanent	26.675	8.425		Medio 2011	Projektet er forøget fra 14 til 20 grupper. De 6 grupper finansieres af BF 2010 midler herunder ved omdisponering af 11.560 tkr. fra Rymarksvej 129	BUU 21/10 2009		
Opsamlingssted i institutionen Lundsgade 14			-	-	1	Permanent	500			Medio 2010	Etablering af opsamlingssted til udflytterbørnehave. Der skal foretages en mindre ombygning i institutionen			
Indre By i alt	**5**	**6**			**1**		**27.175**	**8.425**	**0**					
Østerbro														
Børnehuset Tuborgvej - Arealanalyse		0,27		6		Permanent	1.000			Medio 2010	Forskellige mindre ombygninger vil gøre det muligt at opnormere institutionen med 6 børnehavepladser.			
Østerbro i alt	**20**	**0,27272727**			**0**		**1.000**	**0**	**0**					
Nørrebro														
Nørrebro i alt	**0**	**0**			**0**		**0**	**0**	**0**					
Vesterbro/Kgs. Enghave														
Eskildsgade 3 - 7. Nybyggeri på kommunal grund		8	72	44	1	Permanent	22.766	22.766		Ultimo 2011	Grunden rummer i dag en pavillon med 2 fritidsklubgrupper. Pavillonen nves ned og istedet opføres en ny bygning med plads til 8 daginstitutionsgrupper og 2 fritidsklubgrupper samt et opsamlingssted. Projektet forudsætter dispensation fra/ændring af lokalplan. Vælges det at opføre et energioptimeret byggeri forøges anlægsomkostningerne med ca. 5 mio. kr.			
Ny dagsinstitution ved Sydhavn skole		5	60			Permanent		12.213	12.213	Medio 2012	Daginstitutionen opføres i sammenhæng med den kommende skole i Sydhavnen. Der er anvendt enhedspriser.			
Matthæusgade 23/Dehlenschlægersgade 33-35		1		22		Permanent	3.525			1/6 2010	Lejemål i Matthæusgade 23 på 70 m2 som sammenlægges med institutionen Ønskeøen i Dehlenschlægersgade 33-35. Anlægsomkostningerne omfatter deponering, ombygning samt montering.			
Vesterbro/Kgs. Enghave i alt	**15**	**14**			**1**		**26.291**	**34.979**	**12.213**					
Valby														
Fengersvej 28		5	60		1	Permanent	19.200	10.700		Medio 2011	Projektet omfatter opførelse af en ny daginstitution med 5 grupper samt et opsamlingssted på den kommunale grund Fengersvej 28. Grunden anvendes i dag delvist som legeplads for den selvejende lejlighedsinstitution Valbyhøj. Det er hensigten, at Valbyhøj skal anvende den kommende institutions legeplads. Derfor opføres en mindre satellitbygning til Valbyhøj på legepladsen. Satellitbygningen er inderbejdet i anlægsøkonomien, der desuden forudsætter, at institutionen opføres som let bygger.			
Valby i alt	**5**	**5**			**1**		**19.200**	**10.700**	**0**					
Vanløse	**10**													
Opstilling af pavillon på Grøndalspark Allé 13		10	60	110		Midlertidig	38.140			Medio 2010	Der opstilles en pavillon med plads til en midlertidig daginstitution med 10 grupper på den kommunale grund Grøndalsvænge Allé 13, hvor der også indrettes en midlertidig legeplads. Økonomien omfatter køb/deponering, leje af grund, opsætning og nedtagning af pavillon, montering samt midlertidig legeplads. Denne løsning forudsætter, at der kan opnås byggetilladelse til en midlertidig institution på grunden. Det forudsættes desuden, at der ikke stilles særlige krav til arkitekturen, at der ikke vanskelige fonderingsforhold og at der ikke er stærk forurening på arealet.			
Pavillon med 5 grupper		5	60		1	Permanent	11.020	11.480		Ultimo 2011	Erstatter det tidligere projekt på Harboøvej.			
Vanløse i alt	**5-10**	**15**			**1**		**49.160**	**11.480**	**0**					
Bispebjerg														
Bispebjerg i alt	**0**	**0**			**0**		**0**	**0**	**0**					
Amager	**15-20**													
Institution i Ørestad Syd udvides		4	48			Permanent		23.383		1/12 2010	BUF har købt et rådhus i bebyggelsen 8-tallet i Ørestad Syd, hvor der skal indrettes en daginstitution med 5 grupper. Der er nu mulighed for at købe yderligere m2 i forlængelse af rådhuset således, at institutionen kan udvides med 4 grupper			
Pavillon med 10 grupper		10	72	88		Permanent	22.500	22.500		Medio 2011	Erstatter det tidligere projekt i Øbeladsgade			
Fremrykning af ekstra grupper til Nordre Dige Vej.		5	60			Midlertidig	6.000			Primo 2010	Fremrykning af ekstra grupper til den kommende institution på Nordre Dige Vej 2 ved at leje grund i Njalsgade og opsætte pavillion. Økonomien omfatter leje af grund, opsætning og nedtagning af pavillion, montering samt midlertidig legeplads. Denne løsning forudsætter, at der kan opnås byggetilladelse til en midlertidig institution på grunden. Det forudsættes desuden, at der ikke stilles særlige krav til arkitekturen, at der ikke vanskelige fonderingsforhold og at der ikke er stærk forurening på arealet.			
Opsamlingssted på Nordre Digevej 2			-	-	1	Permanent	1.100			Ultimo 2010	I den igangværende udbygningsplan indgår en daginstitution med 10 grupper på Nordre Digevej 2. Det foreslås, at institutionen udvides med et opsamlingssted til en udflytterbørnehave.			
Amager i alt	**20**	**19**			**1**		**29.600**	**45.883**	**0**					
Hele Byen														
Opnormeringer		42	na	na		Midlertidig	6.000			2010	Ikke tiltrådt af BUU			
Arealanalyse		3	24	22		Permanent	9.596			2010-2011	Udvidelse af daginstitutioner hvor en nærmere vurdering af arealudnyttelse viser, at det er muligt. Den enkelte plads vurderes i gennemsnit at koste 300.000 kr. Nedjusteret fra 4 grupper til 45 pladser			
Voldparkens Skole, udflytterbørnehave		18		450		Permanent	34.760			Ultimo 2010	Indretning af udflytterbørnehave med 18 grupper samt produktionskøkkien på den nedlagte Voldparkens Skole. Skolen ligger i attraktive omgivelser op til Vestvolden og Utterslev Mose. Skolebygningerne er velegnede til udflytterbørnehave men kræver dog en del istandsættelse og ombygning. Ombygningen ventes at tage 9-12 måneder. Der er foretaget en konkret vurdering af anlægsøkonomien.			
Lynge Bygade i Allerød, udflytterbørnehave		2		50		Permanent	6.777			1/5 2010	Allerød Kommune har sendt ejendommen på Lynge Bygade i offentligt udbud. KK har budt 5,5 mio. kr. (budet kan øges til 6 mio. kr.). Hertil kommer istandsættelse på 1,2 mio. kr. og montering på 770.000 kr. Ejendommen er tom og istandsættelsen vurderes at tage 4 måneder. Under forudsætning af, at KK køber ejendommen kan projektet fremrykkes til efteråret 2009, hvis der findes finansiering.			
Rymarksvej 115, udflytterbørnehave		4		88		Permanent	17.584	7.033		Medio 2011	Ombygning af eksisterende træbygninger til udflytterbørnehave (alternativt nyopførelse af bygninger). Der er foretaget en konkret vurdering af økonomien. Byggetid vurderes at være ca. 14 mdr.			
Genvejen 10 Frederiksværk, udflytterbørnehave		2		50		Permanet	3.400			Primo 2010	Indretning af udflytterbørnehave med 50 pladser i tidligere koloni ved Arresø. Ejendommen kan tages i brug efter minimal istandsættelse. Der er tale om et lejemål hvor der skal deponeres 2,3 mio. kr. Dertil kommer montering på ca. 800.000. kr.			
Strandhøj 17 - 19, Jægerspris Kyndby, udflytterbørnehave		2		44		Permanent	5.930			Primo 2010	Projektet omfatter leje af en daginstitution i Kyndby og indretning til udflytterbørnehave. Anlægsøkonomien omfatter ombygningsudgifter på 2.569 tkr., monteringsudgifter på 770 tkr. samt deponering på 5.930 tkr. Ombygningen af ejendommen kan foretages på relativ kort tid.			
Hele Byen i alt	**0**	**73**			**0**	**I alt**	**84.047**	**7.033**	**0**					
Vedtaget budget 2010		**57**	**468**	**864**		**Midlertidig**	**50.140**	**0**	**0**					
Vedtaget budget 2010		**75,3**				**Permanente**	**177.660**	**127.173**	**12.213**					

Bydel	Kapacitet					Anlægsøkonomi (1.000 kr.)			
	Behov Grupper	Udbygning Grupper	Udbygning Vuggestuer	Udbygning Børnehave	Udbygning Opsaml.st.	2010	2011	2012	I alt
Indre By	5	6	0	0	1	27.175	8.425	0	35.600
Østerbro	20	0,27272727	0	0	0	1.000	0	0	1.000
Nørrebro	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vesterbro/Kgs. Enghave	15	14	0	0	1	26.291	34.979	12.213	73.483
Valby	5	5	0	0	1	19.200	10.700	0	29.900
Vanløse	5-10	15	0	0	1	49.160	11.480	0	60.640
Bispebjerg	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Amager	20	19	0	0	1	29.600	45.883	0	75.483
Hele Byen		73	0	0	0	84.047	7.033	0	91.080
I alt 1)	**65**	**132,272727**	**0**	**0**	**5**	**236.473**	**118.500**	**12.213**	**367.186**